

נ פ ל א ר ת

הרב הצדיק סבא קדישא

המגיד מקוזשניץ זצ"ל

הקדוש מקאצק זצ"ל

מהגאון ר' עקיבא איגר זצ"ל

ועוד ספורים הרבה מצדיקים וקדושים ז"ע

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ד

מעשיה ושיחות הקדושים

1

מעשה נוראה ונפלאה אשר הי' במדינת ספרת

במדינה הזאת יש עיר הנקראת סרגוזא והמנהג של היהודים דשם שהי' עושים תמיד בחודש אדר חג הנקרא פורים סרגוזא על שם הגם שהי' להם. הנה העיר הנ"ל גדולה היא מאד ודרו שם הרבה יהודים והי' צה י"ב מחלקות. ולכל מחלקה הי' להם כהכ"ג ורב מיוחד. והי' מנהג של המלך ספרד ליסע בכל שנה לעיר הזאת ובצוהו הי' עושים לו היהודים כבוד ויקר גדול וכל רב מהמחלקה שלו הלך לקבל פני המלך עם ארון הקודש וכ"ת בתוכו לכבוד המלך. ויהי' לימים נתייעלו היהודים הלא המלך לא יפתח את הארונות לראות אם יש שם ס"ת ולזאת למה לריך לנו לטעול הס"ת ג"כ והוסכם ביניהם לילך לקבל פני המלך רק עם הארונות לבד בלא הס"ת. וכן הכהינו איזה שנים שעשו ארונות יפוס רק לקבל בהם פני המלך: **והנה** לימים הי' מומר אחד אשר גידלו המלך ונעשה אללו שר גדול מרואי פני המלך פעם אחד כשבא המלך מנסיעתו מעיר הזאת התפאר לפני שריו ועבדיו איך שהיהודים מהעיר הזאת עושים לו כבוד גדול כזאת שאף סיפרי תורתם אשר יקר בעיניהם מכל מחמודי כסף וזהב ג"כ לוקחים אתם בעת שילאו לקבל פני. אז אמר השר המומר הנ"ל לפני המלך תדע כי התל יהתלו בך היהודים כי אינם הולכים נגדך רק עם ארונות ריקם. אז אמר המלך בחרי אף וחממו בערה בו. את זאת הדבר הזה אני אדע מה לעשות להם וימור השר להמלך איעך שתבא פתאום אל העיר ובאשר יבואו לקבל פנים עם הארונות תליה לפתוח לך ותראה כי האמת בדברי. והמלך הסכים לעלתו. והנה כלילה שקידם ביאת המלך חלם לכל רב מהי"ב מחלקות שיראה היגף כלילה להניח ס"ת בתוך הארון הריקה וכן עשו כולם עפ"י החלום ולא ידעו זה מזה כלום. ויהי' הטיקף אור בא המלך פתאום להעיר והלכו כל רב מהמחלקה שלו היכף עם הארון הקודש לקבל פני המלך כדרכם תמיד וכשבאו כולם יאמר המלך להם תשיאות מן לכם היהודים על גודל הכבוד שאתם עושים לי ואני אתפאר מאד בתורתכם הקדושה ע"כ אני רולה לראות אותם. ותיכף פתחו הארונות והראו לו התורה הקדושה וכראות המלך זאת נתמלא חמה וקף על המומר המסור ואמר אליו הנה אתה רלית להשמיד את היהודים שומרי מצות המלך לכן גמולך ישיב בראשך ותיכף לוח המלך לתלות את המסור ועשו צחין עץ ותלו

מעשיות ושיחות חקדושים ג 5

אותו כן יאבדו. ע"כ עשו הקהילה הזאת יום הזה יו"ט יום שאירע בו המעשה זאת ונקרא חג הזה פורים סגנון לזכר הנס שנעשה בו וכן יעשה לנו הסי"ת תמיד נסים ונפלאות חבי"ר :

מעשה נורא מהרה"צ חקדוש ס"א קדישא מוה"ר
ישראל מ"מ דק"ק קאזניץ זצוק"ל זי"ע

מ"ר בש"ס בחרת מים מהרב הקדוש ר' לבי הכהן זל"ל מרימאנאו וז"ל שמעתי מהרב החסיד ש"צ מו"ה ר' הערשילי איטשעס זל"ל ששטע מפי המגיד הקדוש בעלמו שאמר לפני התיבה בשנה האחרונה לימי בני חיינו כאשר ה' מתפלל כל גדרי לפני העמוד. אז קודם ויאמר ה' סלחתי כדברך. עמד המגיד הקדוש ואמר רבש"ע גדול גבורתך מי יוכל לספר ולמלל כי לא ידע איש גבורתך וזאתך [כמאמר הח' לו ידעתיו הייתיו] וגדל חולשת גופי לא ידע ג"כ שום אדם וזאתך והראיה כי מוכחי בכל שנה ושנה להתפלל מדי יום ויום לפני התיבה ובשנה זו לא עמדתי לפני התיבה בכל יום כמנהגי. הלא ידוע לך רבון כל העולמים כי סיבתה היא מחמת חולשת גופי ואשר בכל חודש אלול דהאי שחא עמדת לפני התיבה בכל יום בתפלה ובחטוננים. הנה רבון עליון הלא ידוע לך ג"כ כי לא עשיתי זאת למשגי. רק למען עמך בית יש-אל. והנה ח"כ היא. אחת שאלתי מאתך ה' יתעלה מה זאת כי עלי נקל הדבר לקחת עול בניך בניי עם חולש גופי לייגע ח"ע בעבודה ותפלה על עמך בניי. ולך ה' הגדולה והגבורה קשה עליך לומר הב' תיבות סלחתי כדברך. והוסיף עוד ואמר רבון כ"ע אולי תאמר כי מסיבת חסרון הדיקוה בעולם תמונע לומר סלחתי כדברך. הלא יש לך צרימאנאו הרב ר' מענדלי מפרסיטוג אשר יעמוד כנגד כל לדיקי הדור. ואפשר מפאת חסרון האורים ותומים תמונע באתרת הב' תיבות ס"כ הלא בלובלין יש לך חוזה ר' איליקיל המאור כאורים ותומים אשר ה' נקבע על לבו של הנהן כ"ג. ואפשר תאמר כי יחסר לך בעלי תשובה. הנה אנכי עם חולשת גופי מוכן לעשות תשובה בעד כל ישראל. ונא ובקשה ממך אמור סלחת. וה' מכפיל דבריו ג"פ והח"כ ליה להטעמי זמירות לשיר בקיל נעים ופתח את פיו הק' וקרא בקול גדול ויאמר ה' סלחתי כדברך ע"כ :

והרב החסיד הג"ל ה' בסאדינערע אל הרב הק' מוה"ר ישראל זל"ל מריזין וסיפר לו המעשה הג"ל וכססיים לספר אמר

מעשיות ושיחות הצדיקים

6

הרב הק' מדיון אני מאמין באמונה שלימה שהרב המגיד שמע מפיו של הקב"ה סלחתי כמו משרע"ה ולולא זאת לא הי' מהפלא חפלת ערבים ומהפלא כי הרה"ק מוה"ר יעקב ילחק זצ"ל מלובלין הרגיש הדבר כי אז צליל יורכ אמר אחר חפלת ערבים מי ימן כי יפנה היום ואתבשר בארצות טובות מקאויין כי החולה הסוכב על מטתו הרגיש כל העולמות עק"מ :

מעשה נראה מדרב הקדוש יסיד עולם גאון הגאונים רבינו חיים בן עטר זצ"ל בעהמ"ח ספר אור החיים על תורה

ועוד זאת טדע ושמעתי אזינו מתרומת נפלאותיו שהפליא בארך מגורתו בעיר סאלי יע"א כי תכלכות היום זה המורס בעס הי' תמיד למופת לבני דורו ויתנו בולם עדיהם עליו כי קדוש הוא לאלקיו כי ממש תמיד לא מש האלהו מכותלי בית המדרש והנה בתורת ה' יומם ולילה ולא פסיק פימי' מגירסי'. פעם אחת נהנה הדבר אשר המלך בארנו הי' רלונו לידע אס נמלא מאנשי מדינתו איש אשר נולד עמו ביום אחד ולידע ולהכיר מהות האיש הזה ותיקף לו להסעקרוטאר שלו שיחפש בהמענטערקים של כל אנשי מדינתו וביקשו ולא מלאו רק אחד מורע הייודים בשס חיים בן עטר הוד בעיר קטנה ושמה סאלי והמלך כששמע זאת לא סיפר לשום איש מה רלונו לעשות וכהחפש ח"ע בצגדים פשוטים וכסע להעיר הגל וכשבא לשס שאל לבית הר' חיים הגל והראו לו מגורו וכשנכנס לשס לא הי' אז הלדיק צביתו רק זוגתו ואמרה לו שבעלה יושב צבהמ"ד ותיקף כשנכנס להצבהמ"ד וכשראה הלדיק את פני המלך אף שהי' לובש צגדים פשוטים אשר לא הי' באפשרי להכירו והפרט מי שפור לא ראה אותו כלל אעפ"כ תיקף קס ממשצו וצריך עליו ברכתו „ צרוך שחלק מכבודו לבשר ודם" כדון צש"ע וכששמע המלך זאת הבין תיקף שהוא אינו איש פשוט מאחר שרות אלקים בו כי מאין ידע לו פחאום שהוא המלך בעלמו לזאת אמר אליו המלך בקשתי ממך מאד שהתרנה לכנוס עמי לביתך ושס אדבר עמך ותיקף נתרלה לו הלכו לביתו וכשבאו אמר אליו המל' הדע יידיי שבקשתי בכל המענטערקי' מי שטלד עמי ביום אחד ולא מלאתי רק איתך לבד לכן באתי אליך כדי שאכיר איתך יעתה שראיתי שאיך אלהים אתה אשאל ממך

מעשיות ושיחות הקדושים ד ז

שני שאלות ראשית איך היית מכיר אותי שאני המלך ושנית אם
 אחת טלדת עמי ביום אחד איך המול של שנינו אחד הוא ומדוע
 אני מולך בכיפה ויש לי הרבה כסף וזהב ואבנים טובות ואולרות
 גדולות ולך אין כל והשיב לו הקדוש מדע ידידי על ששאלת איך אני
 מכירך שאתה המלך השיב לך הלא אני מכיר אותך עוד מהעת שבראת
 שנינו כי אף אמי הרתה עמי בזילה אחד עם אחך וראיתי אז אף
 הכלם מאבדך שהובא למעלה ומאז אני מכירך ומה ששאלת מדוע אין
 לי כל גם זאת מדע שאני עשיר גדול עם תורה והרבה חכמות
 אשר זאת שוה לי הרבה יותר מכל מחמדי כסף וזהב של אחרותך .
 אח"כ אמר אליו האר"ח רצוני מאד לכבדך עם איזה דבר שהיא
 לכבודך מאחר שבאת בלל קורתי הדל אבל אני עני ואין לי במה
 לכבדך לזאת מראה לך דבר חודש גדול יהי' זאת טוב לך יותר
 מהרבה כיבודים יהי' נמנח עוד מזה טובה גדולה לבני עמי . ולקח
 האוה"ק מראות הנוצאות קטן ונתן ליד המלך וזוה לו שיסחכל בו
 ושאל לו מה ראיח בו והשיבו שראה בו ארבעה פינות העולם ואמר
 לו האוה"ק תחלק בדעתך הד' פינות האלה ותחשוב בדעתך שרונך
 לראות החלק מעיר מלכותך ועשה כן עד שראה פלטרין שלו ואח"כ
 אמר לו תחלק טוב בדעתך הפלטרין על ד' חלקים ועשה כן עד שראה
 החדר הפנימי אשר ישן בו המלך ושאל אותו טוב מה ראיח כעת
 והשיבו שראה החדר הפנימי אך הדלת סגור ואין ביכולתי לראות מה
 שבתוכו וזוה לו האוה"ק שיפשיט את ידו להמסגרת ויפתח הדלת
 ועשה כן המלך ופשט ידו להדלת אשר ראה בחוך המראות הנוצאות
 והרגיש ממש איך שפתח הדלת ושוב אמר לו האוה"ק כעת חסה
 אונך ועיניך היטב לראות ולשמוע מה מדברים כעת בביתך ועשה
 כן והמלך אשר ראה ושמע איך שהמניסער האטיטאנט שלו
 עומד אלל מעת וזגתו המלכה ופיתה אותה בהרבה מיני פתיים
 שחעשה מבוקשו והמלכה השיבה לו איך אני יכול לעשות עבירה
 כזו ולהתעמר בצעלי אבל השר הוא באחד ופיתה אותה בכמה
 דברים טובים . ולהמלך מרה לו הדבר זה עד מאד ושאל להאוה"ק
 בבהלה בנפש מרה מה שיעשה כעת עם השר זה והשיבו אשר
 שכעת יקח החרב שלו החגור תחת ירכו וידקור להשר ישר אל לבו
 ויעש כן המלך וכל זה הי' נעשה ממש כמו שאם הי' שם בחדר שנים
 אל פנים . אח"כ אמר להמלך שעוד לא יספר מזה לשום איש רק
 שישוב לביתו ויעשה סעודה לשריו רוצי פניו ויחכה עם המסובי' עד
 שאבוא

ביעשינות ושיתות הקרושים

8

שאבוא אל הסעודה ושם נדבר עוד מזה. והמלך הבטיח לו על כל זה
יילך וישב לביתו סר וזעף :

עתה נספר מה שהי' שם בהחזר המלך עם שר הג'ל

השר כפל פתאום מת מתבוסס בדמו צחד המלך לעיני המלכה וזאת
נוכל לתאר מה גדול הי' החרדה בעיני המלכה כי לא ידעה כלל
מאיזה סיבה כפל חלל לפני רגליה כי לא ראתה כלל מי הכהו ותחלחל
המלכה מאד אבל הנעשה אין להשיב והתחילה לחשוב עלות מה
לעשות כעת כי ראתה פן יתודע זאת בין השרים ויתעללו ויחשבו
שהמלכה הרגו לכן קראה אחד לסריסי המלך מרואי פניה ותלוהו
ליקח השר ההרוג ולגנוז במרתף הגדול של היין בין החביות וזאתהו
שלא יגלה זאת לשום איש והעבד עשה כמו שזאתה לו המלכה. ויהי'
ליום המחרת הי' כנסייה בין השרים חודת איזה תיקון המדינה וכשראו
שהשר הגדול הזה לא הי' בתוך הבאים ההחילו לשאול ולדרוש איזה
הוא כי הוא הי' תמיד היושב ראש ציניהם וגודע להם שהשר הזה
אבד עוד מיום האתמול ולא גודע עקבותיו ושלחו שטאפעטען בכל
פינות והגבולין של העיר אבל כולם חזרו לעומת שבאו והלכו והמתינו
עוד איזה ימים אבל אין קול ואין עונה והתחילו המניסטורים לטכס
עלה איך שידע איזה מקומו של השר ובתוך האסיפה הי' שר אחד
שהי' שוכח ישראל ביותר ועתה כשראה השר הזה שיש פתחון פה
להרע ליהודים פתח השר הזה את פיו ואמר אין זה כי אם היהודים
המיתוהו לנורך חגס ודיבר כל כך עד שנכנס דבריו באזני כל
המניסטורים והטו חזון קבצת לדבריו. בקילור הלורר הזה עשה
תחבולות כאלה עד שהשיג אף עדות שאמרו שראו בעיניהם איך כמה
יהודים הרגו להשר הג'ל הגאבד. וכששמעו הזרים האלה זאת חרה
אפס עד מאד ותיקף כחבו פראטיקאל עם ~~ה~~ רה קשה מאד על כל
היהודים וחמתו כולם ע"ז וגם העדות והמתינו לעשות דין ביהודים
עד שיבוא המלך ויחוס גם ח"י על הכתב כמנהג :

יידהי כשבא המלך לביתו וכשהגיעו השרים לפניו הפריטיקאל עם
הכתב השיב להם המלך אשר בעוד איזה ימים יעשה סעודה
גדולה ויבוא גם אחד אלהביו חכם אחד גדול מאד וידבר עמו מזה
הטסק ואז יחוס על הכתב. והמלך לזה להכין הסעודה ולזה שגם
כל השרים ואף העדים יהי' בין הקרואים ויהי' כשבא יום המוגבל
והסעודה

מעשינו ושיחת הקדושים 9 ה

והסעודה התחילה לזה המלך לכל שריו שיחבו עד שיבוא גם החכם והמתינו כולם ובתוך כך ראו איך שבא פתאום להצית איש יהודי אחד לבוש קרעים עלאי ע"ג עלאי והמלך כשראה אותו הויף קם ממושבו וקיבלו בספי" ובשמחה גדולה והשיבו לימינו והשרים כשראו זאת כן תמחו כי לא הבינו כלל מה היא הבטחה גדולה כ"כ מהמלך עם היהודי הגבוה ומדל אישים הזה אשר לזה לצות עליו ולעשות לו כבוד ויקר כזה אבל לא העיזו לשאול המלך ע"ז. והיהודי האוהב"ק לא הביט כלל בפני השרים רק ישב א"ע בראש הקרואים אלל המלך וזה להביא לפניו מים לרחוץ ידיו ואכל לחם ובגלים ולמלך לזה לאכול סעודתו עם שריו ולא דיבר עם בוס איש רק המלך דיבר עמו בזהבה רבה וכל השרים ה' גבוכים וכבגזרו לאכול לזה המלך להגיש לפניו הפריטיקאל לחתום עליו והראה גם להאוהב"ק הכתב וכשהסתכל בו שאל להשרים אם חמת הדבר הזה והשיבו כולם פה אחד שצדור הוא כשמש והראו לו גם העדים שה' בתוך הבאים אז אמר האוהב"ק אם חמת היא הדבר אזי בודאי כל היהודים אינם שיים להניחם אך אמר להמלך שימהין עם חתימתו עד שיגמור הסעודה כולו כדי שלא לערצ השמחה. ובתוך כך לזה המלך להביא יין מהמרתף וביקש מהאוה"ח שישתה עמו כוס יין והשיבו אשר יין זה לא אשתה אך אחר גמר הסעודה אלך עמך ועם עוד איזה אנשים להמרתף ואני בעלמי אבזר לי יין טוב לשתיה וייטב הדבר בעיני המלך וכשגמרו הסעודה הלכו המלך ומקלח השרים הגדולם עם האו"ח להמרתף ולזה האוה"ח שגם העדים ילכו עמו להמרתף ויהי כשבאו לחובו הריחו כולם ריח רע מאד ולזה האו"ח שיבקשו בכל המרתף ובכל פינה וכן עשו עד שמלאו השר ההרוג מוטל בין החציות ויהי כשראו העדים והשר הצורר והשאר שרים דבר זה ויחרדו וילאו לבס מאד כי הבינו גודל הפסק שיעשה כעת המלך עליהם כי בטח ישוב להם המלך גמולם בראשם אז סיפר להם המלך כל המעשה אשר ראה בעלמו אלל איש היהודי הזה כל הנעשה בפלטרין שלו ואמר להאו"ח אשר כעת יעשה הוא הפסק מה לעשות עם העדים והשרים אשר ביקשו לשלוח יד בכל היהודים והשיב האוהב"ק אשר דין זה כתוב ימפורש בתורתנו הקדושה אם יעידו עדים בזה שסרג הנפש אזי יד העדים מה' בו בראשונה להמיתו ואם ימלאו ששקר העידו אזי יעשו להם א - זמם לעשות ועכשו שהעדים העידו שקר וכן השרים קיבלו העדים בלי חו"ד לכן הפסק מהכתב שעשו

מעשיות ושיחות הקדושים

10

שעשו הם בעלמם על היהודים יהי נעשה להם וכן נתקיים להם הכל כמו שאמר האוה"ח הקדוש ואח"ז הלך לדרכו והמלך השיב להם גמולם בראשט ועשה בהם שפטים כאשר זממו לעשות ביהודים וסקפה הארץ וגם המלך עשה טובות רבות ליהודים בני מדינתו והשי"ת ישלח לנו במהרה ג"ל אמן :

מעשה נוראה מהרב הרמב"ן זצ"ל

הרב הרמב"ן ז"ל הלך פ"א ביוםא דפגרא עם תלמידיו אל חוף הים בעיר ברללונה וראו איך שהאומנים הי' גומרים ספינים גדולה ומדשה ונתחספו שמה הרבה אומנים לגלול הספינה להים ולא הי' יכולין לגררה מרוב גדלה ונתחספו שם הרבה אנשים ואף המלך הי' שם ויהי' כראות הרמב"ן רוב העבודה והעלות שבקשו האנשים ועוד אינו יכולין להסיע ממקומה אמר לתלמידיו בלחש ראו איך הרבה אנשים ציקשו עלות להביאה להים אם הי' ברטני הייתי מביאה תיכף לים בנקל בלי שום טרחה אך באמרי פי לבד . וסיבב הדבר שהגיעו הדברים האלה לאזני המלך ויהי' כשמוע המלך דברים האלה לזה להביא לפניו הרמב"ן ז"ל וביקש ממנו ולזה לו שתיכף יעשה לעיניו ולעיני כל הגאספים שמה כמו שהתפאר לפני תלמידיו ואם לאו דמו בראשו . וכראות הרמב"ן שאין לו מקום לברוח וירא מאד שחם יגיד להמלך פן ירלה מזנו ללמדו אופן ההשבעה או שיעליל עליו המלך שהוא מכסף לכן לזה שיכין לו ספינה קטנה בים עם מלח אחד כדי שתיכף אחר שיבוא הספינה לים יוכל לברוח מפני המלך וכן הי' המלך לזה תיכף להכין לו ספינה קטנה בים עם מלח להנהיג הספינה והוא נכנס בה ואח"ז השביע הספינה הגדולה ותבוא אליו תיכף מעלמה בהים והי' לפלא בעיני כל הרואים ואח"ז תיכף כתב פסקא בשם קפילת הדרך וישימה בקלה ספינתו הקטנה וירדס המלח ותלך הספינה מעלמה בשעה קטנה למרחוק מאד מהעיר ברללונה . ויהי' כשהגיע הרמב"ן למחוז חפלו הקיץ המלח והכיר שהם כעת במדינה אחרת הרחק מאד מעיר מגורו ויחד המלח מאד ושאל להרמב"ן עלה איך לשב למקומו בים גדול ובמרחק רב כזה עם ספינתו הקטנה אז השיבו הרמב"ן והבטיחמו שכל יירא כלל ונתן לו פסקא קטנה וילווהו להניחו בקלה ספינתו ואז תלך הספינה מעלמה למקום מגורו אך שזיה לי אשר תיכף כאשר חגיג

מעשיות ושיחות הקדושים 11 ו

תגיע ספינתו בשפת הים ימיל הפסקא לים ואז יוכל לילך לבטח לעירו וכך הוי המלח תיבך כשהגית הפסקא בקלה הספינה הלכה בשעה קלה מרחק רב מאד וצין כך וצ"כ נרדס המלח והספינה טשתה דרכה צים עד שהגיעה לחוף הים ומחמת שהמלח אי' יאן לא זרק הפסקא לים והלכה כך הספינה במהירות גדולה עד שבאתה לשער העיר ואנשי העיר כראותם אשר ספינה קטנה עם איש אחד בתוכה הלך בעיר במהירות כך על היבשה ותהאס כל העיר אחריה ומרוכ לעקתה הקיץ הספן ולקח תיבך הפסקא וקרעוה ואז תנת הספינה בחני העיר ושס פשו בני העיר מגדול לוכרן עד היום הזה ז"ע :

מעשה מתרה"צ הקדוש אדמר"ר מקאצק ז"ע

בעת שהי' ההתנגדות גדול על החסידים שהי' טסעים להרב הלדיק הנ"ל ז"ע בלותו עת אי' בעיר אחת קטנה אברך אחד שהי' משחוקק מאד לנסוע לקאלק ויהי' כשנתוודע זה לבני עירו שהי' כולם מתנגדים תיבך רדפו אותו בהרבה רדיפת ובוזונות גדולות אבל האברך לא הבט כלל בכל זה ונסע להלדיק הנ"ל וכשבא אל הקודש פנימה התגלל לפניו גודל הרדיפות שיש לו בעירו והרב הלדיק לא השיב לו על כל זה מאומה רק ליה לו שילמוד את עלמו בטוב להיות מוהל ופטר אותו בצרכת פרידה והאברך נסע לביתו ולא הבין כלל דיבורו בקדשו ומה יחי' נלמח מזה אבל בטחונו אי' חזקה שבדאי יש בזה איזה כוונה. ובעת ההוא הי' מוטל על הקהל מחוקי המלכות לברור מהיהודים אנשים לעבודת הלבא והבני העיר הזאת מרוכ התנגדותם ושנאתם עליו כתבו אף אותו בהכתב לעבוד בלבא ועבד בין אנשי החיל איזה חדשים מרחק רב מעירו ונשא חן מאד בעיני השר החיל שלו ונתן לו זמן ג' ירחים לנסוע לביתו ויהי' באמצע הדרך בא לכפר אחד אשר כולם אי' רק כפרי אחד יהודי הממזיק הראנדע והלך לביתו להנפש מפט ובחוק כך שמע איך שסיפר הראנדאר לחבירו מסל"ת אשר ג' נערים שלו לא נימולים והאברך כששמע זאת נבהל ונשתומם מאד והתחיל להליע לפני הרינדאר שיתרלה שהוא ימולס כי הוא מוהל טוב וכך הוי האברך מל ג' נערים שלו ונסע משם בשמחה גדולה כי קיים ג' נפשות בישראל ויהי' כשבא לביתו בא אללו מכתב מהשר החיל שלו שנטשה חפשי לגמרי ונתמלא שמחה והודה להשי"ס ואז הבין היטב הדיבורים של

מעשיות ושיחות הקדושים

12

של האדוק אשר לוחו להיות מוהל כי כל הסיבוס ה"י לרדך לחיות
כדי שיקיים המצות מילה אלל הרינדאר הג"ל זכות הלדיקים יגן
עלינו ועכ"י אמן :

מעשה מהרב הגאון המפורסם מו"ה עקיבא איגר ז"ל
אב"ד דפוזנא

פ"א ה"י ברעון הרה"ג הג"ל לנסוע אל אדמו"ר הרה"צ רמ"מ מקאלק
ז"ל להתראה עמו פא"פ ומסתמא ה"י בזה חיזה ענין עמוק
מאד ובאמלע הדרך נחאכסן בכפר אחד אלל הרינדאר וביקש ממנו
שיתן לו חיזה ספר והשיבו בלשון כפרית. רבי לי איני נחון שום
ספר רק ראה רבי זה הספר נמלא בציתי ובדברו הושיט לידו הספר
הקדוש אור המאיר מהרה"ל הגדול מו"ה ר' זאב וואלק"י ז"ל מק"ק
איטאמער והגאון רע"א נטל הספר מידו והסתכל בו והפך העלים
אחת הגה ואחת הגה ואח"י נשקו כמה וכמה פעמים מרוב חביבתו.
והרינדאר ראה כל אלה ולחק בקרבנו ולעג לו כי לא הבין עבוד
מה נשק הספר ומה היא חביבתו כ"כ ספר הזה. והג' נתחזה בעיניו
כמתעתע לפי שכלו הגסה. וכשרלה הג' לנסוע משום ביקש מהרינדאר
שימכור לו הספר ולא רלה באין אופן והג' הבטיחו לתת לו כמה
שירלה א"ל הוא באחד ומי ישיבנו כי לא ימוכור לו בעד כל הון אך
ורק בא פן אם יבטיחו בכן קיימא והג' מרוב חביבתו להספר הזה
הבטיח לו בצ"ק ונתן לו הספר במחנה :

וי"ד כנסוע הג' משם באמלע הדרך פגע בצנו הג' ר' שלמה איגר
ז"ל וכששמע מאביו תוכן נשיעתו היא לקאלק לאדמו"ר דשס.
התנגד לו והפליד בו הרבה מאד עד שהג' הרע"א נתפתה לדבר
צנו ונסע עמו חזרה לביתו ולא ראו זא"ז ועל זה ה"י אומרים העולם
שבאם הני חרי עמודי עולם ה"י ראו זא"ז פא"פ ה"י נלמח הרבה
חדשות בעולם אך הדור לא זכו לכך ורחי"ת יחלם לנו גו"ל
במב"י אמן :

עוד מהגאון הג"ל מה ששמעתי מאיש מהיבן

פעם אחת באה לנסוע אללו בתו על החג ולאחר יו"ט כשרלחה
לכבוע חזרה לביתה הלכה לחדרו ליקח ממנו ברכת פרידה
מאביה

מעשיות ושיחות הקדושים ז 13

מאזיבה הנ' ז"ל אך אזיבה הנ' דחה אותה על יום אחד ויהי בשבוע
 יום השני הלכה פ"ם אללו ושוב דחה אותה פעם שנית על יום
 המחרת וכן עבר ימים הרבה והוא דחה אותה בכל פעם. על יום
 המאוחר והי' זאת לפ"א בעיניה מאד אך לא העיזה לשאלו על זה
 ובין כך וב"כ עבר זמן רב ופחדה מאד עבור זה כי הבינה אשר
 לא דבר פשוט הא ולא לחנם עכב אותה הנ' מלכסוע. והתעצבה
 בדעה יהי' מה אשאל את פיו ואשמע מדוע עיכב אותי
 זה זמן רב ויהי ליום המחרת הלכה לחדרו עוד הפעם ליקח ממנו
 צ"פ כדרכה וכששמעה אשר שוב דחה אותה אז התחילה לבכות
 לפניו במר כבשה והפלירה בו מאד שיאמר לה מהות הדבר העיטוב
 עד כה כי מאד דאגה נפשה על בעלה ובניה אם לא אירע להם
 איזה נזק ח"ו וכשראה הנ' רוב בכייתה הלך החולה והסתכל לשמים
 ותיקף שב לחדרו ואמר לה שכעת בא הזמן שתוכל לשוב לביתה ובירכה
 ברכת פרידה והבטיחה שתשיב לביתה בשלום אל בעלה ובניה ולוותר
 שאל תדאג על ההפסד שהי' לך בביתך כי אני מבטיחך שהשי"ת
 ימלא חסרוך ויתן לך הלחה בכל אשר תפנה. ובעת ההיא הי'
 הריבליניע הגדולה בעיר ווארשא מקום אשר דרה האשה הנ"ל בת
 הנ' ז"ל וכשבאתה לביתה ראיה שהבית שלהם נשרף לגמרי ולא ניכר
 מקומו כלל וכל רכושם נשרף אך כל בני ביתה נשארם בשלום בלי
 פגע ומאז הבינה שמה שטייגרה אזיבה הי' לטובתה שאם הייתה
 בביתה בעת ההיא מהתמא הי' לה איזה נזק וכן נחקיים אח"ז ברכת
 אזיבה כי התחילה לעסוק צ"ס-י"ש מתוך דחק גדול והלחה האירה
 שניה אליהם וגדלו והלגיתו במי"ג, לר כמו שהבטיח לה אזיבה הנ'
 ז"ל ז' ע:

תועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
 ע"י חיים תשס"ז

עשר זכויות

מרבינו הקדוש הרבי ר"ב מפרשיסחא זצלה"ה.

מערכה א' מכבוד קדושת אדונינו מורינו ורבינו הקדוש מאורן של ישראל ורב רבנן הגאון הקדוש בנגלה ובנסתר המאיר לארץ ולדרים והעמיד תלמידים הרבה כולם גאוני וקדושי ארץ ויסודי תבל אשר רוב רבנים וקדושי מדינת פולין היו תלמידיו צדיק יסוד עולם רבשכבה"ג קודש הקדשים וכו' מרנא ורבנא הרבי ר' שמחה בונם זצוקלה"ה זי"ע מפרשיסחא הוא אשר האיר פני תבל בחכמתו הקדושה ולמד בכ"י שיעור פלפול עם תלמידיו הק' בנגלה ונסתר עיר וקדיש מן שמיא נחית והשפיץ קדושה ויראת שמים לדורי דורות ורבים השיב מעון וכולם שתו בצמא דבריו הקדושים בחכמה ובדעת ובטהרה ופרישות.

פעם בעיר אחת וראה שם איש פשוט וזיקק ממנו שיסחוק עמו בקארטין ושהקו שתי שעות וזיקק האיש לילך ואמר לו רבינו הקדוש כשחק עוד ועסקו בזה עוד ערך שעה והלך האיש מאתו ואח"כ כשעשה רבי וזאו אליו חסידים מאותו העיר וזיוה לפרום שלום האיש הזה ושיאמרו לו שבוודאי ללמקו בעיניו הארץ נעשיתי מנהיג לאשר ששחקתי עמו בקארטין תאמרו לו סימן שהוא הי' מוכן כענה הזאת לעשות עבירה ר"ל וזנה עכבתי אותו וזינו לזינו כהרם לדבר ויגלל י"ה וזה לא הי' ידוע להעולם רק רבותיו הקדושים זללה"ה הכירו אותו וזכר לילה הלך להגאוי"ה היהודי זללה"ה ללמוד והי' לו אפטייק בפרשיסחא ולפעמים כאשר נודמן דבר גדול אלל היהודי הקדוש אמר קראו לי את האפטייקער כי לריך אני לו ג"כ לעזר לדבר גדול הזה וכשעשה סג"ג אמר שמן השמים הכריתו אותו להיות ממשיק עדה ועשה מנהיג הדור ונכחו אליו מכל פינות העולם:

ג) הנה שמעתי מהרב הגאון החסיד מו"ה זבי יתקאל מיכלזאהן שליט"א אבד"ק פלונסק וכעת בועד הרבנים בווארשא אשר רבינו הקדוש הי"ל בעת שהי' נוסע עם עליס על הווייכסעל לדאנליג קודם שהי' רבי ונסע דרך ווארשא ושמע שאביו המגיד זל"ל הוא בווארשא וירד מן הרפסודות לעיר לראות אי"ע עמו

והמגיד

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תש"ד

ה) הוא הי' זן הגאוי"ל המגיד המפורסם הרב ר' צבי הירש זללה"ה המגיד מווארדיסלוב בעהמ"ח ספר עשרה למאה וספר ארץ הזבי על דרושים ומתוקים מדבש דבריו הנעימים הנאמרים על דרך הדרוש בחמת חלק אי' מפרד"ם והי' בנגלה תלמיד להגאון המפורסם וכו' הרב ר' ירמיי זל"ל אבד"ק מאטערסדארף ונסתר הי' תלמיד למרן הגאוי"ק הרבי מלובלין זללה"ה ולמכן הגאוי"ק המגיד מקאזיניץ זללה"ה ולמכן הגאוי"ק היהודי הק' מפרשיסחא זללה"ה ונמלא בספרים שהי' גי"ח תלמיד למרן הקדוש הרבי רמ"ל מאסאוב זללה"ה זי"ע:

ב) הנה מעולם לא ראה לקבל עליו משרת הרבנות ולא להיות רבי והי' סותר ונסע תמיד לדאנליג וללייפליג אודות מסחר והי' לבוש בלבושי הכותרים לא בלבושי החסידים אולם הי' בהלכע לכת ועבד את השי"ת בהסתר גדול ובעת שהי' בארץ אשכנז עסק שם רוב ימיו בתורה ועבודת השי"ת בהסתר וגם הלך במקומות הגרועים ובחכמתו וקדושתו הגדולה הליל שם הרבה נפשות מוישראל מעבירות אשר לולא זה הלדיק כבר הי' נטבעו ח"ו ברשת הזנות והוא ברוב קדשו הליל אותם ועוד זאת השפיע להם רוח טהרה ותשובה שזכו בכל נפשם אף על הרהורי עבירה ונעשו יראי שמים מכאן ולהבא זאת הי' עבודתו הקדושה בארץ אשכנז וגם במדינתו הי'

להשי"ם וכן ללמוד וכלל ה"ע עם התורה
ואותיותי' בזהבנה טלומה ונבט כל האותיות
ובדמעות שליש מחר ה"ע על מוצה קדושה
השי"ת והי' מוכן לזה בחשוקה נפלאה וכל
כמותיו וחיותו ע"כ :

(ו) **הנה** שמעתי מהגאב"ד פלוגסק הג"ל
אשר שמע שהה"ק הרב רח"ה
זללה"ה מאלכסנדר אמר אשר מי שלא
ראה את הרבי ר"ב לא ראה מאורות
מימיו שם הי' האור הראשון מצידימ"ק
הראשון והנה"ק בעל חי' הרי"מ זללה"ה
אמר בזה"ל הרבי ר' בונם הי' לו כל
המפתחות מכל הרקיעין ולמה לא מדער
מענטש וואס מיינט נישט זיך גיט מען
עחס איבער אלע שליסלען" והי' יכול
להחיות מתים רק שהי' איש נאמן ולא ראה
ליקח מה שאינו שייך לו :

(ז) **הנה** רבינו הקדוש מפרשישחח הג"ל
הי' חכם גדול עד להפליא והי'
מפורסם בכל העולם בחכמתו הקדושה
ובספר רמ"ל הביא אשר פ"א בלובלין אמר
הרבי הקדוש מלובלין זללה"ה הלא תקיעת
שופר היא חכמה וכו' לזה יתקע ר' בונם
כי הוא חכם ונכנס אללו ולמד אהו כוונת
התקיעות ואח"כ אמר שאינו יכול לתקוע
בפשוט והקפיד עליו הרבי והשיב לו רבינו
הק' הג"ל הנה מלינו גם בחוה"ק אשר
משה רבינו ע"ה אמר נוקדם כי יאמרו
לי מה סמו מה אומר אליהם ויאמר לו
וכו' ואחר זה אמר לא איש דברים חכמי
גם שמעתי מהגאב"ד מפלינסק הג"ל שהה"ק
הרבי ר' אפרים מסדילקוב זללה"ה בעל
דגל מח"א אמר עליו שאין חכמים בעולם
הזה בזה הזמן כרבינו הה' הרבי ר"ב
הג"ל :

(ח) **הנה** בספה"ק ישמח ישראל צפ' נח
הביא בשם רבינו הק'
מפרשישחח הג"ל וזה"ק שכל אדם מישראל
לריך להיות לו שתי בחי' אלה אי' ואגבי
עפר והפך כשהוא בגבוהות והיול"ר רולה
להביאו לידי גסות רוח ר"ל יזכור מה הוא
מאין בא ולאן אהה הולך כדי להכניע
ולכין

והמניד הי' לו חכמיה אלל הג' ר' זלמן
פונטער ז"ל וכאשר רהה המניד דרך החלון
שבני הק' בא אליו ומהך רב שמחה לא
הי' יכול להתאפק עד שיבוא אללו רק רלה
לקפוץ דרך החלון לקראתו ושאל לו ר"ו
הג"ל היחכן לפני בנכס הילד הזה אחס
רוגים לקפוץ מן התלון כי"הי' לבוש אז
במלבושי' אשכנזים והשיב לו הנה בני זה
הילד יעלה אחתי מכל שבעה מדורי
גיהנם :

(ד) **עוד** ממנו אשר פ"א בא רבינו הקדוש
הג"ל מדאגליג והלך להיודי
הקדוש ושאל לו מה חדשות נשמע בדאגליג
ואספר לו הרבה חדשות ממילי דעלמא עד
שנמשך איזה זמן והה"ק ר' ירחמיאל
זללה"ה בנו של היהודי הקדוש שמע כל
זאת וחרה לו על רבינו הקדוש כמה שביטל
את רבינו הקדוש מהורה ועבדות בזה והנה
כאשר ילא רבינו הקדוש מאתו אמר היהודי
הקדוש לבנו הג"ל הנה שמעת מה שר'
בונם דיבר עמי הלא תדע שדיבר עמי
דברים נשגבים העומדים בדומו של עולם
ושהם נוגעים מחסום ארעא עד רוס רקיע
השביעי :

(ה) **בכפר** אי' הביא אשר פ"א שאל
הנה"ק ר' ישע"י זללה"ה
מפשטדורז את אדומ"ר בבא קדישא
מווהרקי זללה"ה מה זה שאחס מרעיבים
כ"כ עם הרבי ר"ב ובמה כמו גדול כ"כ
והשיב לו הרבי ר"ב הי' ביכולתו כמו אליו
הנביא ז"ל אשר מלא את הלישע חורש
בשורים והי' כמו עובד אדמה בפשוט
וכשהשליך את אדרתו עליו כ"כ נהפעל
וגתלהב עד שחיקף ומיד שחט את השורים
ושרף כלי הנחרישה ובשל את הבשר וחלק
להעם וכששאל אותו אליו הנביא מה עשיתי
לך השיב "אוי האחס מיר אסך געטיהן"
ולא הי' עוד חופן להפחד ממנו עד שקיבל
פי שנים כן כשלקח הרבי ר"ב את היד
אפי' מאיש פשוט לידו הקדושה תומ"י
גהלהב "טם האט עהס אהן גיהובטן ליא
צרעניו יודישקייט" עד שכ"ה רלה לנשה

עֵשֶׂר מַרְבִּינוּ הַק' הַרְבִּי רַ"ב בַּפְּרָשִׁיחָא זַצְלָלְהָה זְכוּת ג 5

ע"י היסורים האלו כי תורה אין יכולים ללמוד ביגיעה ועיון מתוך היסורים ר"ל ע"כ:

זכ' ע"ש (יב) צפ' מושפעים משמו הק' על פסוק (תהלים י"ט) מושפעי ה' חמה לדקו ימדיו היינו שהקב"ה אינו דן את האדם עד שילדוק הדין יחד לאביו ולאמו ולקרוביו ואוהביו עכלה"ק [ובזה פירש אדוני אבי מו"ר הרה"ל ז"ל מאמר חכז"ל מי שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אל חכם ויבקש רחמים דהנה מי שקראו חכז"ל חכם כוונתם על לדיק אשר באמה נוגע לו לער ישראל כאלו ח"ו הי' לו לעלמו זה הלער ואומרים בשמים הלא הלדיק בזה לא חטא ולמה יהי' לו זה הלער בחנם לכן יש לו ישועה לאיש הזה בשביל זה החכם וכהנ"ל]:

יג' ע"ש (יג) צפ' הרומה הביא שרבינו הק' מפרשיםאח הנ"ל אמר שמגודל הפחד והיראת שמים שהי' לו לר' אברהם בן עזרא ז"ל איננו מבין איך החזיק החיות בקרבנו "איך פאר שטייט נישט וויא דיא פלייעס זענן עהס נישט אראפ פיר גרויס יראת שמים":

יד' בספר (יד) רמ"ל הביא בשם רבינו הק' הנ"ל שאמר על פסוק צה"ם עורי לפון ובואו תימן עשירות נקרא לפון כוונתו חכז"ל הרולה להעשיר ילפון וחכמה היא בדרום הרולה להחכים ידרום וזה עורי לפון ובואו תימן היינו שהעשירות יבוא גם לה"ם שיהא גם לה"ם השפעה בעוה"ז:

טו' ע"ש (טו) מושמו הק' פ"א אמר פלפול צסויגא דעדיו בחתומיו זכין לו אמר אח"כ דמוה הפשע יכולין להביט בקויעל ולידע הכל ואפי' בשם לבד בלא קויעל יכולים לידע הכל:

טז' ע"ש (טז) משמו הק' טעם על מה שאמרו חכז"ל לא ישאל אדם לרכיו בשבת דהנה איתא בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע ירדו מלה"ם וקשרו לכ"א מישראל ב' קשרים היינו טרם יקראו

ולכוף ילדו הרע והבחי' הב' בשבילי נברא העולם היינו כאשר היל"ר רולה ח"ו להביאו לידי עלבות ומראה חוהו שפליחו אשר צמה נחשב תורתו ועבודתו וכדמה בעיניו כאלו ח"ו אבדה תקותו יתחזק א"ע במאמר חז"ל הקדושים (סנהדרין ל"ז) חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם היינו כאשר ביאר התניא באריכות דברים אלה ע"כ:

טז' ע"ש (טז) וירא הביא משמו הק' על מה שאנו אומרים הרולה בהשוכה ולא המהר"ה לשון הרולה כאלו כביכול רולה בהשוכה כמו שרולה שיקיימו התורה ולא יחטאו בן רולה בזה אם עושים השוכה באמת ובה מוסופים כח בפמליא של מעלה ע"כ:

יז' ע"ש (יז) וירא משמו הק' על הפסוק ועתה פן ישלח ידו (בראשית ג') היינו לאחר חטא אדה"ר לפה הקב"ה צרוב רחמיו שמוכרח להיות בעולם המות כדי לזכות לתיקון הגמור וירא הקב"ה פן ישלח ידו ולקח גם מען החיים ולא ימות לעולם ונמלא ואכ"ל שהיא הגשם וח"י שהיא הרוחניות יהי' נחערב לעולם ולא יפרדו לעולם זה מזה ולא יהי' חלילה לעולם התיקון הגמור לכן ויגרשהו ע"כ:

יח' ע"ש (יח) בחניכה הביא משמו הק' על מאמר חכז"ל (צרכות ה') אם רואה אדם שיסורים באים עליו יפשפש במעשיו פשפש ולא מלא יתלה בביטול תורה ודרשת חכז"ל תמוה פשפש ולא מלא יתלה בביטול תורה הא מלא הרבה כי ח"ת כנגד כולם אך הענין הוא מי שיסורים באים עליו ורולה להחפול להשי"ת להסיר ממנו היסורים יפשפש במעשיו ולדקתויו שלו שזכותם יתפא [א"ה נוכל לומר כמו שמלינו בחזקי' המלך שהחפול להשי"ת בחליו ואמר זכר נא את אשר התהלכתי לפניך] פשפש ולא מלא שאין בידו מעש"ט שיתפא בזכותם יתלה תפילתו בביטול תורה רבש"ע יש לי ביטול תורה

יקראו ואני אענה וכשחטאו בעגל נטלו מהם וזה שכתב ודעה מה אעשה לך ואיתא בכתבי האר"י דבשבת מחזיר להם מרע"ה את העדי וזה ישמח משה במחנה חלקו וממילא בשבת לא ישאל לרכיו כי אינו לריך כי בשבת היא ערס יקראו ואני אענה והבן :

(ז) ע"ש משמו הק' שאמר על עצמו כי ברית המאכל מרגיש עוד מנעוריו ויוכל לאכול אפי' כספר במיקום שאין החסידים אוכלים ופ"א כשנסע ללובלין עם עוד חסידים ונסעו דרך כפר ואכל שם בשר וגדמה להחסידים כאלו אינו ח"ו ירא ה' וכשצאו להרצי הקדוש מלובלין זללנה"ה העביר ידו הקדושה על בטנו ואמר בשרך בשר קודש :

(ח) ע"ש שאמר בסליחות מי שענה וכו' הוא יענה וכו' אמר שאינו לריך לזה כי יוכל לומר זאת על עצמו היינו מי שענה לבינם תמיד הוא יענה אהוי גם עתה :

(ט) ע"ש אמר כשיש עולם גדול קשה לאמיר תורה כי לריך תורה בשביל כא"י ולכלול בהתורה כא"י וכ"א יקבל שלו :

(ך) ע"ש משמו הק' על פסוק ישמח לב מבקשי ה' דפהח בלשון יחיד ומסיים בלשון רבים דאנו רואים שלדיקים שמחים מאוד כשכאים אללם משום שרואים התשקות של בנ"י לקדושה ע"ז שמחים והשועים יתשבו שמחים על הכבוד ח"ו וזה ישמח לב של הלדיק כשרואה מבקשי ה' והבן :

(כא) ע"ש משמו הק' על מה שאנו אומרים קדיש אחר פטירת המת ב"מ בשביל שיחסר א' מסכום עבדיו המשמשים אותו לכן אנו אומרים יתגדל ויתקדש שמו' רבא :

(כב) ע"ש שאמר לתלמידיו בואו ואלמדכם סדר תשובה שלא רק כאשר אומר סלח לנו והווידוי תיכף אח"י מבקש גדלות לכן אינם זוכים רק

עיקר הווידוי לקבל ע"ע כל העונשים ויסורים קשים וידמה בעלמו שאינו ראוי עוד לשום טובה ולא יעלה בדעתו שיחזור למעלתו וכאשר יה"י בזה המדרגה אז ברצונו ית' ישלח לו אור חדש ממש ויקיים בו לב טהור ברא לי וכו' :

(ג) ע"ש משמו הק' על המדרש פ' וישב ויהי בעת ההיא וירד יהודה וכו' כי אנכי ידעתי את המחשבות וכו' שבטים היו עסוקים במכירתו של יוסף ראובן בשקו וכו' יוסף בתעניתו וכו' ויהודה ליקח אשה וכו' והקב"ה ה" עוסק ובורא אורו של משיח והמדרש הוא תמוה ופירש דבא להורות לנו ענין נפלא דהנה כולם עסקו בתשובה ובתענית וכולם התפללו להשי"ת ויהודה ה" עסוק ליקח אשה והנה ליעני בשר ה" ענינם יותר לה' אולם השי"ת היודע מחשבות ה" גלוי לפניו מחשבות יהודה כי יהודה הלך במכירות גדול מאוד לאשר שהוא ה" מלך שבשבים וכל האשמה תלוי בו וה" מדמה בדעתו שאינד כל מה שסיגל מיום הוולדו ואין לו שום עלה רק להתחיל לעבוד את השי"ת מחדש כתינוק הנולד והתחיל במנהג ראשונה והמחשבה הזאת הינה יקרה כ"כ בעיני הקב"ה עד שממנו ה" בורא אורו של משיח וז"ש המדרש כי אנכי ידעתי את המחשבות והבן :

(ד) ע"ש אשר פ"א בליל ש"ק בקידוש נפל עליו פחד גדול ורעדו כל אבריו עד שכמעט נפל הכוס מיודו והיין נשפך ומן אז לא הפס הכוס בעלמו רק הניח ידו הקדושה על הכסא ואחר אמו הכוס על ידו ואמר אף שתמיד הוא בפחד הזה אעפ"כ תמיד יוכל לעמוד א"ע שלא להרהות ובפעם הזאת לא ה" יכול לעמוד א"ע ופ"א בליל חג השבועות אמר משם יהודי הקדוש זללנה"ה שבלי שבועות אין אומרים תורה כי ד"א קרמה לתורה ואין ד"א לומר תורה שלמחר יקבלו התורה וסיים הוא אך מה עושים בלילה הזה מכינים עצמם לקבלת התורה באימה וביראה

עשר מרבינו הק' הרבי ר"ב מפרשיסחא זצלה"ה זכויות 7 ד

קאפגל ז"ל הרב מפלינגק והי מתנגד ופעם אחת הי' אלל מחמתו הכ"ל בש"ק ולקח את הספר קדושת לוי לעיין בו וחזרה זאת למחמתו הכ"ל ובעת שהחמין יסן לקח את הספר וזרקו תחת הסאפקע וכשהקיץ דודי הילד חרה לו דבר זה מאוד וכמע לאביו ואמר שבשום אופן אינו רולה השידוך משום זה וזיווה לו אביו שיסע לרבינו הק' לפרשיסחא לשאלו לו ע"י ותיכף בעת לקיחת שלום קודם שדיבר עמו מזה אחר לו רבינו הק' בפנים שחוקות בני אס חכם לכך ישמח לבי גם אני ולא דיבר אחר עוד מזה כי הי' לו תשובה עוד קודם ששאל לו ועוז השידוך ונעשה אח"כ חתן הרב החסיד המפורסם ר' יעקב ז"ל משעפס מחסידי פרשיסחא שהי' מפורסם לבעל מדריגה:

כז) פ"א בא לרבינו הק' למדן ומתנגד ורלה להתקרב לחסידים והנה רבינו הק' למד בכ"י שיעור עיון פלפול וישב הוא ג"כ בין החבריה קדושה לשמוע חי' רבינו הק' ובחוק השיעור רלה לדחות הפלפול של רבינו הק' והקפיד עליו והלך מהשיעור לחדרו והי' להתלמידים הק' עב"ג מאוד והלכו לרבינו הק' לפיכחו באחרים הלל הוא לא דרך בדרכי החסידות לכן אין כ"כ אשמה עליו בזה והשיב להם רבינו הק' הנה מלינו באלישע הנביא שכתוב ויגש גחזי להדפה ודרשו חכז"ל שאחזה וכו' והיא דבר מגונה מאוד ביצרא דעריות ולא מלינו שכעס אלישע עליו ואח"כ כשריפא את נעמן ורן גחזי אחריו ולקח ממנו כסף וכו' כעס אלישע מאוד וקללו כנאמר בפסוק והיא תמוה אלל שגחזי בעת שעשה המעשה בהשונומת התחרט מאוד ע"י והי' לו בוסה מאוד בחשבון הלל רבי אלישע נביא הוא ויודע מזה והאיך אשא פנים לבוא אליו וכיון שראה אלישע שברון לבו לא אמר לו כלום אבל גחזי חשב שאלישע לא אמר לו משום שאין יודע מזה ואמר כיון שכן אוכל ליקח מנעמן בסוד והנביא לא ידע מזה משה"ה קיבל

זכרחה ברתה ובוזע ובתוך כך אחתו חיל זרעדה ופחד ויראה עד שרעדו כל אבריו וארכובותיו דא לדא נקשן ותפס א"ע בהשולחן בכל כמו ולא הועיל כלום עד שפחדו כולם והוכרמו ליקח אותו מהשולחן וכשאו אותו לחדרו המיוחד והניחו אותו על מטתו ושכב שם עד שנה מהפחד ובה להשולחן:

כה) הנה רבינו הק' הכ"ל אף שהי' סג"ג אעפ"כ קרא קוויטלעך ולפעמים בעת נתינת שלום קרא לו בשמו וסיפר לי חו"י החסיד המנוח מו"ה יוסף דוד ז"ל מבלענדיץ איך שחמתו היתה חולה עד שכל הרופאים אמרו כואש וכמע תמיו ר' שבת ז"ל לרבינו הק' לפרשיסחא ובעת שפחה הפתח אמר רבינו הק' מי הוא שם שבת בן רחל ויבהל מאוד וחשב שיתכן הרבי הוא סג"ג וגם מעולם לא הי'פי אללו והאיך יודע שמי ובטח רק דרוה"ק הוא וסיפר לו כל הענין וזיווה לו שיקח באפטייק סלאווייע בעד ששה גרו' ויעשה מזה משקה ותשפה ויהי' לה רפואה ויפג לבו אעפ"כ התיישב בדעמו הלל הרבי ים לו רה"ק וכן עשה ונתרפאת [לפי דעתי הקלושה נראה מה שרבינו הק' אמר מי הוא שבת בן רחל כי רבינו הק' ראה ברוח קדשו שזה האיש הוא איש פשוט וחסוד באמונת חכמים וממילא לא יהי' לה רפואה כי העיקר היא אמונת חכמים לכן אמר לו זאת מתחילה כדי שיתחזק לו אמונת חכמים כאשר כן הי' כי כך אמר לו לעלמו וממילא הי' לה רפואה, עזריאל חיים]:

כז) הנה דודי הרב הגדיק וחסיד מפורסם ר' אלי' יוסף ז"ל אבד"ק ראדזינאווי בעת שהי' ילד והי' פילוי עשה אביו הוא אבי זקני הגביר המופלג ויר"ש ר' הרצ"ל אפטייקער ז"ל ממאקאווע שהי' דור השיעי למדן אדונינו שקדוש רבן שכבס"ג בעל המחבר מגן אברהם זוקללה"ה ז"ע ואני דור שנים אשך ועשה שידוך עמו עם בת ר' קלמן

כוכבים ומזלות בזכין עמו והוא נענה בתפילתו. עזריאל חיים:]

(כט) **הנה** שמעתי שאדמו"ר הקדוש הזקן מאלכסנדר ז'וקללה"ה סיפר מרבינו הק' הג"ל שסיפר זאת בעלמו שקודם שנעשה רבי הי' לו אפטייק צפרשיסחא והוא הלך בכל לילה ללמוד אלל הגה"ק היהודי ז'וקללה"ה והי' רבינו הק' עשה סימנים בהשיפלעדלעך איזה סם שיש סם וזיווה לאשהו הרבנית שאם חתן למי איזה רילעפט ששאר השיפלעדלעל פתוח שידע מה שנתנה פ"א צא לביתו וראה ששיפלעדלעל אי' פתוח ושאל אוהו למי נתת זאת ותאמר לו שנתנה זאת לאדון עכו"ם אי' רילעפט לשתות ונתנה מאד כי סם הי' סם המות למשוה על מכה ולא לשתות ובטח ימות תיקף אמר רבינו הק' בזה הלשון הלכתי החולה ובכיתי מאד לפני השי"ת ואמרתי רבש"ע למה באת זאת לידי שע"י יומת צרי' של השי"ת בחנם על לא דבר אעפ"כ "בין איך דאך גיוועזן יעד" השגתי שמחה ותיקף צא המשרה לאשר שעפ"י הסיבה נעשר לו הללוות עם הרילעפט ותיקף נתן לו אחר כראוי:

(ל) **פעם** אחת הי' לו דיסטראבצאייט והי' לו סחורות שנפסקו הבאגדראלין שאינו רשאי להיות בחנות ולריך השגחה ליקח זאת מהחנות ופתאום באו אללו חנ"ה וההחילו לחפש בחנותו ולזוגתו הלדיקת אחתה רעדה ופחד כי ידעה שבטח ימלאו אשר ע"ז מגיע עונש הפיסה ואמרה לבעלה הלא איש חכם אתה תן עלה מה לעשות כי בסכנה אנחנו אמר לה הלךך אחרך ואלך להקאמיר הסמוך להחנות ושם החשוב מה לעשות והלך לשם ובל"ב עשו רעוויזייע ועזר השי"ת ולא מלאו כלום והנה זוגתו פתחה הדלה מהקאמער שמעה שאמר ברוך השי"ת שדברי התוס' נכונים מאד ואחז גמרא בידו ושאלה את בעלה הק' וכי לזה הלכה לשם והשיב לה תאמין לי אשר זה איזה שבעות שדברי תוס' הזה אינם מובנים לי וכאשר

קילל אוהו גם על מעשה דשונמית וזה הי' ג"כ בזה האיש הנה הוא עשה מעשה מבונה ר"ל וקודם שנכנס אללי נתמלא רחם וחלתה בחשבו כי בטח אני אומר לו מזה וכיון שראיתי שיש לו בוסה לא אמרתי לו דבר אולם הוא כשראה זאת אמר בלבו שגם לרבי אין רה"ק ונתמלא עוד העזה להקשות עלי עם קושיות ודחוסים לכן איני רואה שיהי' בין החברייא קדישא:

(כח) **בספר** נפלאות חדשות הביא בשם רבינו הק' על מה שאמרו חז"ל כל השערים ננעלו חוץ משערי דמעות שלא ננעלו והקשה אי"כ למה להשער כלל ואמר דאם כסיל בוכה נועלין לפניו השער ופירש בעל הספר הג"ל דבריו הקדושים שאם הוא בוכה על שר לו וגם בוכה על חטאיו כמ"ס דעו וראו כי רע ומר עוצר את ד' אלקרך ומקבל עליו מכאן ולהבא שלא יחטא עוד אזי השי"ת עונה לו מן הרה אבל אם הוא בוכה רק מחמת שר לו ואינו מקבל עליו מכאן ולהבא שלא יחטא אז סוגרין לפניו השער אעפ"י שהוא בוכה ע"כ [ולפי דעתי תמוה זה דא"כ כסחה הדרכ גם משערי דמעות ח"ו וכי אם יהי' איש צעת ר"ל ויבכה מהוך לרותיו וכי נאמר לו אז שיבכה גם על עוונותיו אשר אין לו אז כלל ישוב הדעה לזה מחמת לערו הגדול לכן נראה לי דכוונת רבינו הק' רק להזיח מי שבוכה ואינו מתפלל בזה הבכי' להשי"ת זה נקרא כסיל כי לא יבין שמחת ה' היתה לו וזה וממילא לא יעזוב דרכו הרע הנקרא כסלות ע"ז אמר רבינו הק' דאם כסיל בוכה נועלין לפניו השער אבל אם אדם מתפלל בבכי' להשי"ת שיעזור לו זה האיש בטח יש לו אמונה שמה"ה היא וכשהשי"ת יעזור לו יהי' מלא בוסה על עבירות שבידו כי הוא לא קיים רזון השי"ת והשי"ת מילא רגונו ובטח לא ישוב עוד לכסלה ח"ו ע"ז אמרו שפיר חז"ל דשערי דמעות לא ננעלו כמו שהובא בספר תפארת שמואל על הרא"ש צפרק מי שמחו דאם אדם בוכה בתפילתו

עשר מרבינו הק' הרבי ר"ב מפרשיסחא זצלה"ה זביות ה 9

והאשר הרשעים הי' צאים לעשות לי רע ח"ו אמרתי זה העת נכון הוא לעמוד עלי סוף דעת החוס' וכן הוה כי צ"ה נתישב לי דברי החוס' על נכון ואמר עוד שפורסם בזהלים בפסוק לי קו רשעים לאדני עדותך אהבון; והפירוש הוא דאם ח"ו יבואו רשעים להרע לאחד ויכל להשיג אז בהחמרה הקדושה מה שלא הי' יכול להשיג בזמן אחר :

לא) הגה הה"ק ר' שמעון אשכנזי זללה"ה הנקרא ר' שמעון דייטש הי' לו התנגדות על רבינו הק' הג"ל עבור שרבינו הי' סותר לדאגלי והי' לבוש במלבושי הכוחרים כמו דייטש ואח"כ נעשה מנהיג הדור והס' לא הבינו זאת ושלח לו האריך נעשה רבי והשיב לו כתוב בחורה אשר פרעה אחר אל יוסף הגמלא כזה איש אשר רוח אלקים בו מהו הלשון כזה אלא פרעה חשב שבעל רוח"ק לריך לילך במלבושים פחותים ובמנעלים מזלכלים זה יוכל להיות בעל רוח"ק אבל כאן ראה שיוסף הלדיק הלך במלבושים נקיים והי' יפה תואר ומסלסל בשעריו איש כזה שיהי' לו רוח"ק לא ידע ובאמת יוסף הלדיק עבד השי"ת בדרך נסתר וכל מעשיו ותנועותיו הי' לשם יחוד קו"צה ושכינתו וזה הי' קשה לפרעה הרשע להאמין והנה רבינו הק' ג"כ עבד את השי"ת בדרך הזה כידוע וגם הה"ק ר"ש הג"ל שלח לו שירא ממנו עבור שהוא גדול בהיכל אהבה השיב לו רבינו הק' אמת הוא גדול שם ואני שם הקטן כי רס ד' וספל יראה וגבוה ממרחק יודע היינו השפל רואה אותו אולם הגבוה רק ממרחק יודע גם שלח לו למה הוא לובש לבנים כמו אדמוריים והשיב לו אני סג"ר ואין אני רואה איזה מלבוש שיתנו לי :

לב) הגה דודי הג"ל הנ"ל שמע מפה קדשו של אדמור"ר סבא קדישא מווארקי זללה"ה שאמר בזה"ל"ק הנה לשבח את רבינו הק' הרבי ר"ב מפרשיסחא עם מופתים היא למוהר היא כמו שאנו

נהי' משבחים את הנבירה טעמעריל מווארשא שיש לה לאקשין צרעט יפה כן הי' מופתים נחשבים אלל רבינו הק' מפרשיסחא, גם שמעתי מדורי הג"ל אשר רבינו הק' קודם פטירתו נכנסה אללו זוגתו הרבנית הלדיקת ובכתה מאוד ושאל לה רבינו הק' למה אתה צוכה אמרה לו האריך לא אצכה שאני רואה אותך במלוב הזה אמר לה וכי ע"ז לריך לבכות הלא כל ימי חלדי הייתי יגע ולמד א"ע האריך לפטור מן העוה"ו ועכשיו כשהגעתי לזה וכי לריך לבכות ע"ז השיבה בחכמה אדרבה אני רולה שתחי' עוד הרבה כדי שחלמוד א"ע עוד יותר ויותר :

לג) עוד שמעתי מדורי הג"ל שהו"א הי' בעלמו בפרשיסחא צעה הזאת בימי הרבינו הק' הג"ל הי' מסור אחד שמסר רבים ואיך ר"ל הרבה נפשות בגופם ובמומונס והי' ירא לנסוע בדרך לבדו ונסעו עמו תמיד שני אנשי חיל לשמרו פ"ח הי' נסע דרך פרשיסחא לכפר אחד למסור איש ישראל וראה בפרשיסחא הרבה חסידים ושאל מה זאת ואמרו לו שדר כאן רבי עם חסידים ומה לו לרשע הזה ואמר אשר בחזירתו יראה לשלוח את הרבי עם החסידים וכשמעם זאת סיפרו זאת לרבינו הק' אמר רבינו הק' הפסוק רבות רעות לדיק ומכולם ילילנו ד' ואמר כך רבות רעות עשיות, לדיק היינו לא די לך זאת אלא שאתה רולה לעשות רעות גם להלדיק אז ומכולם ילילנו ד' השי"ת יליל את כולם מידך והי' הסוף שזה האיש שבאו אללו וראה שזרתו צרה לקח את כל הדברים מזויפים שהי' לו ונתן לתוך הלבוש העליון של המסור הג"ל שהי' מונח בהחדר ואמר להאנשי חיל ראו שהוא רק מעליל על כולם כי בתוך המלבוש שלו נמצא הרבה דברים מזויפים שהוא משליך אלל כל אחד כדי להעליל עליו ויחפשו בתוך המלבוש וימצאו כי כנים הדברים ותיקף האנשי חיל בעלמם אסרו ידיו ורגליו בשלשלות של ברזל ויובילוהו אוחה מורה

ר' ירמיהאל זללה"ה] נשאל אותו האריך
 הי' הרבי ר"ב אלל אציו והנה הגי'
 חלמידים הנ"ל בשמעם זאת הי' יראים
 שלא ידבר ח"ו עליו כי הי' אז סכסוכים
 ביניהם ג"כ מפני המלשינות אולם הה"ק
 ר' ירמיהאל הנ"ל אחז לדיק דרכו דרך
 האמת ואמר להרב הק' מאפטא הנה
 שמעתי מאדוני אבי ז"ל שאמר עליו אשר
 הוא השפיעל מלבו שלו כיון שמע הה"ק
 מאפטא זי"ע כך אמר ח"ו שלא ירים איש
 את ידו ורגלו לדבר ח"ו על הרבי ר"ב
 מפרשיסחא ונסתם פה כל המקטריגים :
 (לה) **הנה** שמעתי מהגאב"ד דפלונסק
 שיחי הנ"ל שמע בעלמו מפי
 איש אחד אשר הי' ילד ונסע עמו אציו
 לפרשיסחא וכאשר הי' צביהמ"ד ושיבח
 א"ע לפני החברייא קדישא אשר בנו הילד
 הוא טוב בלימוד וכחנו לו ליענין בתוך
 כך פתח רבינו הק' את הדלת ושאל להם
 מה זאת וסיפרו לו שהם מניסים את הנער
 הזה אמר להם רבינו הק' בצדיחותא אם
 הייתם נוהגים לו ליענין את הסוגיא
 דהמחליף פרה בחמור ושאלהם לו מהי
 היתה המעשה הזאת בחורף או בקיץ ואם
 הי' משיב לכם שהי' בקיץ הייתם יודעים
 שהוא עלם טוב כי בגמרא מוקי לה
 בעומדת באגס ובחורף אין אגס ובזודלי
 הי' לו לרבינו הק' איזה כוונה בזה :

(לו) **עוד** שמעתי משמו אשר רבינו הק'
 ציוה לשכור עבורו עגלה
 לווארשא וכן עשו ונסעו לווארשא ושאלו
 לו אנשיו לאיזה אכסניא שיטעו ויאמר
 להם לנסוע הלאה ופתאום ציוה להצביג
 לעמוד אלל בית ממכר יי"ש וירד מהעגלה
 ונכנס לשם וראה שני אנשים פשוטים
 נושאי סבל ההקראים טרעגערס יושבים אלל
 השולחן ולפניהם שני כוסות ושמת איך
 שאחד שאל לחצרוו אם למדת היום מומש
 פרשה דיומא אמר השני הן א"ל הראשון
 גם אני למדתי אולם הי' קשה לי דכתיב
 בפרשה ויכרתו שניהם ברית איך כרת
 ארע"ה ברית עם אבימלך העכו"ם והשיב

השט

דרך מפרשיסחא ונעשה שמחה גדולה בין
 החסידים וזמרו כנגדו כן יאבדו כל אויבין
 הי' והי' לו סוף עד שמת בחפיסה :
 (לז) **הנה** המעשה מהחטונה הגדולה
 באוסטילא יש נוסחות שונות
 אולם כפי שמעתי מדודי הנ"ל הי'
 המעשה כך לאשר שהאון הקדוש מאפטא
 זללה"ה עשה נשיאין לכדו באוסטילא
 ולאשר שהוא הי' אז הזקן שבדלמוריי"ם
 בתקבלו שם על החטונה שמונים לדיקים
 מלובשים לבנים והנה המחנגדים של רבינו
 הק' בכונן מלאו יד באסיפת הלדיקים
 האלה ובראשם הסבא קדישא מאפטא יהי'
 שעת הכושר לדבר ממנו ולעשות לו רע
 ח"ו ורבינו הק' הרגיש זאת ואמר שישלח
 לשם נגיד וחסיד ולמדן וישלח את הגביר
 ר' בערקא לנגיד ואת הה"ק ר' זושא
 פלאקער זללה"ה לחסיד והנה"ק בעל חי'
 הר"מ זללה"ה ללמדן וכאשר באו לשם לא
 הניחם המושמש לילך לבית החטונה עבור
 שלא הי' בידם פתקא שהזמנו על החטונה
 וכן ר' בערקא ממנו הרבה להמשיח ונתן
 להם לכנסם וקודם החופה פלפל הרב
 הגה"ק מאפטא בקושיא על הרמב"ם ז"ל
 וכאשר נקושיא והרכין הגה"ק בעל חי'
 הר"מ אליו ותיך קושיא החמורה בטוב
 טעם והי"צ מאוד צעיתי הסבא קדישא
 מאפטא ושאל לו מי אתה והשיב לו אני
 חלמיד הרבי ר"ב מפרשיסחא ויתמה מאוד
 הגה"ק מאוד ויפתרכמו פניהם של
 המחנגדים אעפ"י כינה"ר עשה את שלו
 והמתנגדים עוד לא רפו מזה וההחילו
 להלשין על רבינו הק' והחסידים שלו
 שאינם מתנהגים כדרך החורה ח"ו אז קפץ
 הה"ק ר"ו על השולחן וקרע מלבושיו עד
 שגלה את לבו וזעק בקול לה"ק מאפטא
 אם אתם רבי תביטו בחדרי לבי ותראו
 האריך רבי שלי גדול קדוש ונורא ואז היקף
 ציוה הה"ק מאפטא שיפסקו לדבר ממנו
 ועוד שמעתי אשר הה"ק מאפטא אמר עוד
 הלא יש בכאן בן יודינו הגאון הקדוש
 היהודי מפרשיסחא זללה"ה [הוא הה"ק

עשר מרבינו הק' הרבי ר"ב מפרשיסחא וצללה"ה זכויות ו 11

השני אני לא יכולתי להבין מה זה שכתב ויכרתו שניהם ברית הי' די לומר ויכרתו ברית אך שיהי' מיושב בקושייך דהכוונה היא אף שכרתו ברית עכ"ז הי' שניהם ולא אחדות כשמוע רבינו הק' זאת תיבך ליווה ליסע לביתו ואמר שלא הי' לריך להיות בווארשא רק לשמוע דברי הלדיקים הנסתרים האלה :

לו) עור משמו הכ"ל אשר הגאון הק' בעל משנת חסידים זל"ל הי' טסע על הים הגדול והי' ראש השנה בבוקר ונעשה חור גדול בהספינה והמים נכנסים והתחילה הספינה לטבוע וליווה בעל משנת חסידים לתקוע בשופר וכיון שהתקוע תקע והריע מיד נראה החור היכן היא וסתמו את החור והספינה כללת והלכו לשלום ואמר ע"ז רבינו הק' מפרשיסחא הכ"ל אשר כוונתם בשופר הי' שכתום שיטבועו בים ח"ו יעשה עכ"פ עוד מלוא כי הולך למות יעשה עוד מלוא שבידו לפשות ומלוא בעידלך דעסיק בה מניכה ומללי אבל אם הי' כוונתם שהשופר יזיל אותם מלטבוע אז כבר הי' נטבועים בים ח"ו כי לא הי' מלוא ודפח"ח :

לח) בספר בית יעקב הביא בשם רבינו הק' מפרשיסחא הכ"ל אשר עלה היעולה לאים שנפשו חסקה בתשובה שלימה לפני ית"ש שילמוד כל השנה ספר משנה תורה וזהו יתעורר לבבו לתשובה :

לט) כתב לי ידידי הרב החסיד המופלג מו"ה יונתן הלוי אייבישיץ נ"י שגשג לו מהרב מוטשערוויץ נ"י העתקת אגרת מרבינו הקדוש הכ"ל לק"ק מאקאווי וזהו לשון האגרת :

לכבוד אהי' י"ג חברי כאמני הרבני המופלא ומופלג חריף ושגן שמו ינון חכם השלם כש"ת מו"ה ישראל נ"י.

ידיך לבי לא אוכל עוד להתאפק ההבנתו בקרבי כי בוערת כמו רשפי שלהבת אשר מים רבים לא יוכלו לכבותה גלל כן הנני קורא ודורש שלומו מרחוק ומה מאוד כלתה נפשי להיותי יחד ולזכור

הרצ המואה"ג החסיד ר' אלעזר הלוי אייבישיץ שי' אבד"ק סטערדין סיפר ששמע בעלמו מפי הרבנית בריינדיל אשת הה"ק הרבי רא"מ מפרשיסחא זי"ע והיא היתה בת בחו של היהודי הקדוש זי"ע והיא נתגדלה בבית זקנה הק' וסיפרה אשר בעת חתונתה עם הה"ק הרא"מ זי"ע המתיו זמן רב על רבינו

אחבה ישונה אשר זינינו אך אין שעת הכושר בזמן הזה ע"כ אל ירע צעיניו אשר לא כדבתי כדרכי כי כבוד גיסי הרבני החריף מוהר"ר דוד נ"י המוכ"ז אך עלי ע"כ חומרה שזה האגרת פתיחה הוא לקרושפדעגלין אשר יהי' זינינו הן בלימידיות או זידידות להראות שלא נרתק עוד חבל הכיסף ידידותינו יחד גם נלאתי מרוב הטרויות טרדה דמלוא לקיים כבוד האורחים אשר כבוד הרב המואה"ג הגאון המפורסם מו"ה יואב בני' של רבינו האבד"ק מאטרסדארף אשר אחי עמי פה במחילתי וליוה לי לכתוב ד"ש משמו כי טרוד הוא כעת, אך במטותא שאל יתעלל להשיבני ע"י כבוד גיסי הרבני הנ"ל ויכתוב לי חידושי תורה וזמה הוא עוסק ואז גם אני אפתח פה בזמילין להדורי יבתן כל את כל אלה ויראה שנכתב בחפזון רב.

הכ"ד אהי' י"ג הדוש"ת בלב ונפש חפילה נאום הק' שמחה בונם בהרבני מו"ה צבי הירש מ"מ דק"ק ווארויסלאוו. לע"ע אני עוסק בשיטה דברירה.

מ) ג העתק מכתב מה שכתב להרב הגאון החסיד ר' משה נחמי' הכהן זל"ל אבד"ק דוואהרט :

ב"ה אור ליום ו' פ' תלז תקפ"ד לפ"ק פה פרשיסחא יע"א.

לידיד נפשי המופלג מי' משה נחמי' הכהן נ"י.

כפי הנראה בעיניו שאלתכם המתנה משובחת יוחר מן הזריות וד' יתן לנו ולכם שנה טובה ומחוקה עם כל ישראל כחפץ ידיך אהבך בלב ונפש שמחה בונם :

מא) ג הרב המואה"ג החסיד ר' אלעזר הלוי אייבישיץ שי' אבד"ק סטערדין סיפר ששמע בעלמו מפי הרבנית בריינדיל אשת הה"ק הרבי רא"מ מפרשיסחא זי"ע והיא היתה בת בחו של היהודי הקדוש זי"ע והיא נתגדלה בבית זקנה הק' וסיפרה אשר בעת חתונתה עם הה"ק הרא"מ זי"ע המתיו זמן רב על רבינו

הרצ המואה"ג החסיד ר' אלעזר הלוי אייבישיץ שי' אבד"ק סטערדין סיפר ששמע בעלמו מפי הרבנית בריינדיל אשת הה"ק הרבי רא"מ מפרשיסחא זי"ע והיא היתה בת בחו של היהודי הקדוש זי"ע והיא נתגדלה בבית זקנה הק' וסיפרה אשר בעת חתונתה עם הה"ק הרא"מ זי"ע המתיו זמן רב על רבינו

הנה הרבנו הקדוש הרב ר"ב מפרשיסחא הנ"ל עלה אל השמים י"ב לחודש אלול שנת תקפ"ו ומנ"כ בעיר פרשיסחא ז"ע ועל כל ישראל אמר:

רבנינו הק' הרבי ר"ב ז"ע שיבוא להחופה ולא בא עד ששמעו שאמר ברוך הנה יהודי הקדוש [שהי' אז לאחר פטירתו] ואז הלך אל החופה:

מערכה ב' מכבוד קדושת אדונינו מורינו ורבינו העילוי הקדוש

צדיק יסוד עולם, פום ממלל ברברבן, שירות ותשבחות לרם על כל רמים, בספר תהלים, במסירות הנפש כמלאכי מרומים, בוצינא קדישא דנהורא קדוש יאמר לו וכו' מרנא ורבנא הרבי ר' אברהם משה זצוקלה"ה ז"ע מפרשיסחא בנו יחידו של מרן אדמו"ר הקדוש רשכבה"ג איש אלקים וכו' הרבי ר"ב מפרשיסחא זצוקלה"ה ז"ע.

תהלים ואמר לו יודע אני שאתה עוסק בתהלים לכן אמור לי פשט ע"ן הפסוק פ"א כשהי' אביו הק' אלל היהודי הקדוש זללה"ה אמר לו היהודי הקדוש אני רונה בנכס לחתן עבור נכדתי שהוא הי' מגדל אותה ונחלתה אביו הק' ותיכף שידכו א"ש וכשבא לביתו אמר לזוגתו הלדיקה מז"ט עשיתי שידוך עם בנינו ולעסקה עליו ואמרה מי יודע איזה חסיד שפיתא אוחך וכשהשיב לה עם היהודי הקדוש נחפיסה והאמרה חיה' לנו למז"ט ואני הכרתי את הרבנית אשת רבנינו הק' הרא"מ הנ"ל וזמה הי' בריוניגיל זללה"ה וראיתי אותה זאלכסנדר שהיתה עם אלל בנה החסיד ר' אברהם יעקב ז"ל שהי' לה מאיש אחר אחר פטירת רבנינו הק' הרא"מ הנ"ל והי' משמש בקודש אלל אדמו"ר הקדוש מאלכסנדר זללה"ה:

ב' פ"א שאל לו אביו הק' בני אהובי אמור לי פשט הפסוק בתהלים זדים הליזוני עד מאוד מתורחך לא נטיתי והשיב לו הנה דהמע"ה אמר באמת יש עלי לדבר הרבה אבל זדים הליזוני היינו הם מדברים עלי כזאת אשר עד מאוד מתורחך לא נטיתי בדבר שאני נקי אף משום שמן מזה כמ"ש במרע"ה שהתורה העידה עליו והאיש משה ענו מאוד וכו' אמרו עליו דהן ואזירים כי תשחרר עלינו וכו' אמר לו אביו הק' מדע בני הזה מתקדי

א' הנה הרבנו הקדוש הנ"ל הי' איש קדוש ונורא ובעו"ה לא האריך ימים והי' ממשך העדה אחר פטירת אביו הק' ב' שנים והי' עילוי גדול והרב הקדוש אדמו"ר שבא קדישא מווארקוי זללה"ה נסע אליו וכשאמר תורה משמו אמר „דער הייליגער“ אמר, ועליו נאמר כהאמור בירושלמי כד דמך ר' צון הי' בן כ"ח שנים והספידו חכמים עליו יגע ר' צון בקולר ימיו כתלמיד וותיק בן מאה שנים וחסידים הי' אומרים שאביו הק' אמר שחטף הנשמה שלו מתחת הכסא הכבוד ועזרתו הקדושה הי' בתהלים ואיזה שעות ביום וזלילה עסק בתהלים בהתלהבות קדושה ונוראה ועוד בחיי אביו הק' כשהי' ילד בכל יום ויום הי' נעלם על איזה שעות וכשחזר לביתו מלאו בחיקו ספר תהלים ועיניו הי' גפוחות מרוב הבכיות ונתוודע להם שיש לו מקום נסתר שם בדיער הנק' שיטקעס מחוץ לעיר שהולך שם בכ"י בהלנט ואביו הק' ידע מזה ולא מענו והרבני הקדוש מלובלין זללה"ה נסע פ"א דרך שם אמר בזה היער יהי' זמן שכל החורה הנגלות והנסמרות עם השראת השכינה הק' יהי' שם והמחה מפולין ראה ברוה"ק תהלוכות רבנינו הק' רא"מ הנ"ל שם שהי' הרבה שנים אחרינו ומגודל שטעוטים מאביו הק' לבנו יחידו העילוי הק' הנ"ל הי' זרכו תמיד לשאל לו איזה פשט על פס"ק

בטייך רכן גם אחה ה' רואה מקביל לזה ואין נסתה מנגד טייך חוקף אנחתי ולערי ע"ז כי נחמתי על אשר עשיה ותמיד אני נאנה על התאווה הזאת בזהויה מסתכל למעלה ע"כ:

ו) **בספר** רמ"ל הביא בשם רבינו הק' הג"ל על פסוק וכל צניך לימודי ה' עפ"י מה שאמרו חז"ל כל המעביר על מדותיו מעבירין מומנו כל פשעיו דאס רואה השי"ת אשר אחד יש לו עולה גדולה מחבירו אעפ"כ מוחל לו ואדרבה עוד יוסיף לעשות לו טובות גם הקב"ה מעביר לו על פשעיו מדה כנגד מדה וזהו וכל צניך לימודי ה' היינו שהם לומדים כביכול להשי"ת וז"ש בחוריה לא תקום ולא חטור ואהבה לרעך כמוך אני ה' היינו השי"ת אומר אם לא תקום ולא חטור ואהבה לרעך אז כמוך אני ה' גם אני אהי' כמוך ולא אזכיר לך כל פשעיך והבן:

ז) **עו"ש** משמו דרבינו הק' על פסוק (בשהלים ל"ה) אשכילה בדרך חמים מתי תבוא אלי אהלך בתום לבבי בקרב ביהי היינו כאשר ירלה להשכיל הא"ך לבוא לדרך הגבוה א"כ מתי יהי' הזמן שתבוא אלי כי אין קץ וסוף לחקירות אבל אם אהלך בתום לבבי אזי הוא בקרב בייתי ע"כ:

ח) **בספר** בית יעקב הביא משם רבינו הק' הג"ל על מה דאיתא בגמרא כל המעיין בתפלתו מעיינין בזכויותיו והקשה בגמרא ממתניתין אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז וכו' ועיין חפלה ומשני בגמ' כאן דמעין בתפלתו כאן דלא מעיין ופירש"י ז"ל כאן שמעיין אחר תפלתו ומציע ורואה אם נשמע תפלתו ורקוק רבינו ז"ל דהא ע"כ מיירי שבי' התפלות היו בכונה ובלב שלם וא"כ למה באמת אין רשות לאדם לעי' אם נשמע תפלתו ואמר כך דהנה יכתובה ה' אדם מתפלל על איזה דבר היא קנת מוגפת כלפי שמיא אולם השי"ת ליווה לנו להתפלל בעת הצורך כמ"ש

מחסדי השי"ת כי אם היו מדברים על הלדוק בדבר שאינו נקי כ"כ הי' יכול להזיק אותו ח"ו לזה מחסד הבורא ית"ש שמכוונים לדבר כזה אשר הלדוק נקי מאוד ומדברים שקר מוחלט עליו לכן את הכל ישא רוח ולא יוכלו להזיק לו ח"ו מאומה:

ט) **עוד** שאל לו הפסוק חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך מה הוא פירושו והשיב לו דהמע"ה אמר בעת שרלה לקום בחלות לילה לעזרות השי"ת בא אליו היתה"ר בטענה הלא מלך קטן על מדינה קטנה ישן עד שלש שעות ביום ואח"כ מלך אדיר על כל המדינות תקום בחלות לילה אמרתי לו אדרבה לפי דברי עלמך בשלמא מלך קטן שאין לו רק מדינה אחת יוכל לישון הרבה כי די לו לעיין בלרכי המלוכה איזה שעות ביום אבל אני שיש לי מדינות רבות כ"כ אפי' כל המעל"ע לא יספיק לי לעיין בלרכי המלוכה לכן אני לריך לי לקום עכ"פ בחלות וזה חשבתי דרכי שאמרתי אל היתה"ר שאני קם עבור דרכי אולם זה הו' קודם שקמתי ממיטתי אבל אחר שקמתי חיקף ואשיבה רגלי אל עדותיך לעסוק בשירות ותשבחות ולעבודת הבורא ית"ש:

ד) **עוד** שאל לו הפסוק קראתיך הושיעני ואשמרה עדותיך דמשמע באם לאו ח"ו לא אשמרה ואמר לו הנה נראה דאם אחד שואל איזה דבר מומך בשר ודם אם המלך ממלא בקשתו טוב מאוד ודי לו אבל לפני מלך מה"מ הקב"ה אם מבקשים דבר ממנו ית' לא די שהשי"ת ממלא בקשתו אלא שנקרא עוד "שיינער יוד" וזה קראתיך הושיעני ואשמרה עדותיך ושימרה"ג זה הכל שמעתי מואחמור"ה רבד ז"ל ששמע מפי דודי הרב ז"ל הג"ל שהוא נסע אליו:

ה) **במה"ק** ישאת ישראל מציה בשם רבינו הק' הג"ל עה"כ ד' נגדך כל האותי והנחתי מונך לא נסהרה (ההלים ל"ה) היינו הן אחת כי כל האותי הנהה מהנפש המתאווה הם נגד רלוך ית' בזהויה מתאווה בל"רי מה שלא ישא

שִׁמְעָאָם הַכֹּל וּפְגַע בְּרַבִּינוּ הַק' הַרְאִים
הַכֹּל שִׁישַׁב שֶׁעַם הַחֲזַרְיִית קָדִישָׁא שְׁלו
אָמַר לוֹ שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם ר' בְּנִימִין הֵנּה הַיּוֹם
קָרִינוּ הַשְׁקִיפָה מִמַּעַן קִדְשָׁךְ עֲשִׂינוּ מִה
שְׁגַרְתָּ עֲלֵינוּ וּבִדְרָךְ הַלְלָה לְיוֹת לְנוֹ לְחַטּוֹת
וּחַטָּאֵנוּ אִזּוּ הַבֵּינן הַרַב ר' בְּנִימִין הַכֹּל
שְׁשׁוּמַע גַּם מִרְחֹק מְלוֹבְלִין :

(יב) הַנְּהָה שְׁמַעְתִּי מִהַרַב הַג' רַבִּי
שְׁלִיטִי"א הַכֹּל שְׁשׁוּמַע מִפִּי

רַבּוּ הַנְּהָה"ק ר' זָאב בָּחוּם זְלִיל מְצִיִּילֵעַ
אֲבִי הַנְּהָה"ק מִסְּאֲכַטְבוֹ זְלִלְהִיא אֲשֶׁר בְּיוֹם
חֲסוּנָת רַבִּינוּ הַק' הַכֹּל שְׁלַחוּ אֲבִיו הַרַבִּי
רַבִּי זְלִלְהִיא עַל קַבֵּר גְּדוֹל אֶחָד לְבַקְשׁוֹ
עַל הַחֲסוּנָה וְטַעַם וְהַלֵּךְ עַל קַבֵּר אֶחָד
וְאֲחִיכ רָחַם שְׁטַעַם אֲנוּר לוֹ טַעֲמִי גִישַׁט
אֵיךְ מִיּוֹן אֵיךְ וְהַלֵּךְ אֵל הַקַּבֵּר שֶׁל הַגְּדוֹל
שֶׁשְׁלַחוּ לוֹ אֲבִיו וּבִקְשׁוֹ בְּשֵׁם אֲבִיו הַק'
וּכְשֶׁבָּא לְבִיתוֹ הַקָּפִיד עֲלָיו אֲבִיו הַק' עַל
מֵה שְׁבִיִּישׁ הַלְדִּיק הַזֶּה שֶׁאָמַר לוֹ גִישַׁט אֵיךְ
וְכוֹי וְאָמַר לוֹ לְכַפְרָת עוֹנֵךְ תְּהִי מוֹכַרַח
לְקַבֵּר אֶחָד לְאַחַר מוֹעֲדִים וְלֹא בְּבֵית הַחַיִּים
הַזֶּה וְכֵן הוּא כִי מִנְיַב בְּעִיר בְּיִילֵעַ
פְּשׁוּט :

(יג) שְׁמַעְתִּי מֵאֲרָמוֹר הַרַב זְלִיל
שְׁשׁוּמַע בְּעַלְמוֹ מִפִּי

הַחֲסִיד ר' יוֹדֵל שְׁעַדְלִילְעַר זְלִיל שְׁהוּא הִי
מִשְׁמַשׁ אֲלֵל רַבִּינוּ הַק' הַכֹּל וְנִסְעַ
לְמֵאֲרִינְבָאָד וְנִסְעַ עִמּוֹ הַרַבִּי הַקָּדוֹשׁ הַזֶּקֶן
מוֹאֲרָקִי זְלִלְהִיא וְגַם הַנְּהָה"ק ר' פִּיבְלִי
מַגְרִיזֵא זְלִלְהִיא וְהֵנּה גַם הַגְּאֹן הַלְדִּיק ר'
מַרְדְּכִי בְּנַעַץ זְלִיל הִי שֶׁסּוּ וְהִלְכוּ אֲלֵל
וְאָמַר לְהַם שְׁלֹא יִתּוּדַע מֵהֶם מִי הוּא הַרַבִּי
וְכִרְאָה אִם יֵשׁ לוֹ עֲבָדַע וּכְשֶׁבָּאוּ אֲלֵלוּ
חִיבָךְ הַעֲמִיד כְּסֹא לְרַבִּינוּ הַק' וְאָמַר אֲחַם
הַרַבִּי אֲחִיכ אָמַר רַבִּינוּ הַק' לְהַגְּאֹן הַכֹּל
אֲבַקֵּשׁ אֲחַכֶּם שְׂכַמַע לְטִיִּיל מַעַט וְהַסְכִּים
עִז וְחִיבָךְ לְיוֹהַר לְמַשְׁמֹשׁ ר' יוֹדֵל הַכֹּל
לְרַחוּם אֵת הַעֲגֵלָה שְׁלוֹ וְיִשְׁבוּ שְׁנֵיהֶם וְר'
יוֹדֵל הַבּוֹבֵל אֵת הַסּוּסִים אֲוֹלַם סְבַב כִּפ
אֵת רַאשׁוֹ לְרֹאוֹת מֵהֶם הַם עוֹשִׂים וְרָאָה
אֲשֶׁר רַבִּינוּ הַק' מַרְכִּיב רַאשׁוֹ אֲלֵלוּ וּמַרְבֵּר
אֲלָיו בְּחַשְׁאֵי וְעִינֵי הַגְּאֹן זְלָגוּ דְמוֹת מֵאִין
הַפּוֹת :

כַּמִּשׁ צָר לָךְ וְכוֹי וְהִיא כְּמוֹ שֶׁאֵת הַמְלוֹת
אֲוֹלַם מִי שְׁמַעְיִין אִם נִהַקְבֵּלָה תְּפִלְתּוֹ זֶה
לְאוֹת שְׁלֵא הִי מִחַפְּלָל בְּצַחִי זֶה לְשֵׁם מְלוֹה
לְכֵן מַעְיִינִין בְּזַכּוּתוֹ וְהַבֵּן :

(טו) הַנְּהָה שְׁמַעְתִּי מִשֶׁם הַהֲג' וְהַחֲסִיד
הַרַב מִסְּעֲרָאֲלַךְ זְלִיל אֲשֶׁר
רַבִּינוּ הַק' הַכֹּל הִי עוֹסֵק בְּחוֹרָה וְעַבּוּדָה
יּוֹמִים וְלִילוֹת וְלֹא יֵדַע מִדִּ"א כֻּלָּל אֲמוֹ
הַרַבִּנְיָה זְלִיל נִתּוּדַע לֶה זֹאת מִכְּלַחַתָּה
וְהִלְכָה אֲלֵל בְּעֵלְהֵ הַק' וְלַעֲקָה עִז וְלִיוּוִה
לֶה לְהַבִּין עֲלֵמָה וְבִלְיִט שְׁלֹא אֲחַר בְּנוֹ הַק'
הַכֹּל לְהִיעַר הַכֹּל שְׁהִי עַם וְשֹׁאֵל לוֹ לְמָה
אֵינוּ מַקְיִים מְלוֹת פּוֹרֵר וְהוּא כְּמוֹקִין מִשִּׁינָה
וְאָמַר שְׁכַחְתִּי כָל עֵינָךְ וּבִבּוּקָר בָּא מְבַהֲט
וְנַתַּן יִישׁ וְאָמַר מוֹ"ט בִּזִי וְנוֹלַד בְּנוֹ הַרַב
הַחֲסִיד הַמְּפּוֹרַסֶּם ר' צְבִי מַרְדְּכִי זְלִיל
שְׁהִי חַתָּן אֲדַמוֹר סְבָא קָדִישָׁא מוֹאֲרָקִי
זְלִלְהִיא וְהַבְּרִי"מ שְׁלו הִי בְּרִיָּה וְאָמַר
זְקַנו רַבִּינוּ הַק' הַרַבִּי רַבִּי זְלִלְהִיא שֶׁסּוּ
אֲכִי עַל אֲמַרְחִיךְ הֵייוֹן שְׁתִּיבַת אֲכִי שֶׁסּוּ
עַל שְׁהַחֲלַתָּ בּוֹ עֲשַׂרְתָּ הַדְּבָרוֹת וְגַם
הַבְּרִי"מ הוּא שְׁשׁוֹן יֵשׁ לוֹ הַתְּקַשְׁרוֹת לִיחַוֵּד
אֲלָקִי עִ"כ :

(יז) עוֹד שְׁמַעְתִּי אֲשֶׁר לְאַחַר פְּטִירַת אֲבִיו
הַק' לֹא יֵדַעוּהוּ כִּיכ אֲנָשִׁי הַעִיר

וְהִי מַעֲשֵׂה בְּפִרְשִׁיסְחָא סְרוּסוֹר אֶחָד מִתְּבוּאָה
שְׁלִי"א אֲחִי בָּא בְּהַקִּין לְסוּחַר אֶחָד שִׁמְכוֹר
לוֹ תְּבוּאָה וְנַתַּן לוֹ יָדוֹ לַעֲשׂוֹת הַאֲנַדְשָׁלֶּאג
וְהַעֲלֵף הַסּוּחַר הַכֹּל וְלֹא יִכְלוּ לְהַקִּינֵו
וְנַעֲשֵׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּעִיר כִּי לֹא יֵדַע שׁוֹם
אִישׁ מוֹה וְהִלְכוּ אֵל רַבִּינוּ הַק' הַכֹּל וְאָמַר
אֲמַרו לוֹ שְׁלֹא יַפְחַד מֵאֲמוּמָה וְאֲמַרו לְמִי
שְׁמַדִּיאוֹ לְהַהַחֲעַלְפוֹת כִּי אֵין פֶּה מִקוּמוֹ
אֲחַר שְׁמַח וְעַשׂוּ כֵן וְחִיבָךְ הַקִּין וְסִיפֵר
לְהַם כָּל הַעֲבִין וְכֵן אִזּוּ וְהִלְאָה נַחֲפַרְסֶם
לְאִישׁ קָדוֹשׁ וְעַל מוֹפַת :

(יח) עוֹד שְׁמַעְתִּי אֲשֶׁר הַהֲהִיךְ ר' בְּנִימִין
מְלוֹבְלִין זְלִלְהִיא אֲמַר פִּי"א

בְּלוֹבְלִין קוֹדֶם רַ"ה מֵהַ יַעֲשֵׂה הַאֲדָם שְׁבַרָּא
לְחַטָּא וְכַמִּשׁ וְאֲתָה הַסִּיבּוֹת וְכוֹי וְאֲחִיכ
כְּשַׁמַּע עַל רַ"ה לְפִרְשִׁיסְחָא לְרַבִּינוּ הַק'
הַרַבִּי רַבִּי וּכְשֶׁבָּא סְמוּךְ לְפִרְשִׁיסְחָא לְהִיעַר

עֵשׂר מַרְבִּינוּ הַקַּי הַרְאִימָּה מִפְּרִישֵׁתָהּ וְצִלְלֶהָ 15 זְבִיחוֹת ח 15

זְלַלְהֶֹהּ שֶׁהִי אִזּוּ בְּיוֹם ג' יוֹצֵא אֶלֶּל וְהִנֵּה רְבִינֵי הַקַּי הַרְאִימָּה הִי לֹא דִירְתוּ רְחוּק מִמִּשְׁכַּן אֲבִיו הַקְּדוֹשׁ כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵהָא לֹא עֲרֻדוֹת מִהַחֲסִידִים וְהִנֵּה בַעֲשֻׁק שֶׁלִּפְנֵי לַעֲת עֲרַב אֲמַר רְבִינֵי הַקַּי הַרְאִימָּה לְמִשְׁמֹו ר' יוֹדֵל הַנִּמְלֵ שִׁילָךְ אֲתוּ לְאֲבִיו הַקַּי לְבַקֵּר אֵת הַחוּלָה וְכֹאשֶׁר בָּא אֶלְלוּ רָאִה שֶׁמִּתְפַּלֵּל מִנְחָה וְגַם מִעֲרִיב וְהִבִּיט בְּצוּרַת קִדְשׁוֹ שֶׁל אֲבִיו וְהִבִּין שֶׁקְּרִיב לְהַסְתַּלְקוֹת וְגַתְעִלָּף וְתִיבָף רַךְ ר' יוֹדֵל אֶלְלוּ וְבִיגִיעוֹת הַקִּיּוֹ וְלִקַּח אֹתוֹ לְבִיתוֹ וְלִיווֶה לְר' יוֹדֵל שִׁיעֶשֶׂה קִידוֹשׁ וְיִוָּלֵא אֹתוֹ עִם הַקִּידוֹשׁ וְאֲמַר לוֹ אֲנִי הוֹלֵךְ לִישׁוֹן וְלֹא תִיָּקֵן אֹתוֹי וְלֹא תִהְיֶה שִׁים אֲדַם לְכַנּוֹם אֶלְלֵי אֲפִי הַיּוֹתֵר חָשׁוּב וְאֲפִי מֵה שִׁהִי' ח'וֹ וְאֲפִי אִם יִבְאֹו כֹל אֲנָשִׁי הַעִיר וְיִרְאוּ לְשַׁבֵּר הַדְּלַת לֹא תִיָּחַס בְּשִׁים אִוְפָן וְהַשְׁמֵר וְהַזְהִיר בֶּל תִּשְׁנֶה וְשִׁכַּב כֵּךְ עַל מַעֲתוֹ עַד יוֹם ג' וְכֹל מִיתוֹ הִי שֶׁמִּשְׁמֹו נָחַן לוֹ פֶּעַם מַעַט יוֹן לְחֹךְ פִּיר וְשִׁכַּב כֵּךְ צִעִיִּים סְגוּרוֹת וְצִיּוֹם ג' נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל צִעִיר כִּי רָאוּ שֶׁהֲרִבְנוּ הַקַּי הֲרִבֵי רִיב הוּא סְמוּךְ לְפַעֲרִיתוֹ וְרָאוּ כּוֹלֵם לְרְבִינֵי הַקַּי רְאִימָּה שִׁילָךְ לְאֲבִיו אִוֹלֵם ר' יוֹדֵל לֹא נָקַן לְהֵם לְכַנּוֹם אֶלְלוּ כִּי אֲמַר כֵּךְ מִלִּיבָה מִפִּי קִדְשׁוֹ עַד שֶׁאֲמוּ הֲרִבְנוֹת הַדְּרִיקַת נְכַסֵּה אֶלְלוּ וְאֲמַרְהָ בְּנֵי אֲהוּבֵי עֲשֶׂה זֹאת לְמַעַנִי וְתִלָּךְ לְבִית אֲבִיךָ כִּי מֵה יֵאָחֲזוּ הַבְּרִיּוֹת וְהַשִּׁיב לָהּ תִּאֲמִין לִי אֲמוּי אִם הִי בִּיכּוֹלְתִי הִייתִי הוֹלֵךְ מִעֲלָמִי אֲבֵל מֵה אַעֲשֶׂה בְּשִׁים אִוְפָן אִין בִּיכּוֹלְתִי לִילָךְ וְהִלְכֵה אֲמוּ הַדְּרִיקַת וְבִיקֶשֶׂה אֵת אֲדִמוּרֵי הַקְּדוֹשׁ הַזֶּקֶן מוּוֹאֲרָקִי שֶׁהוּא יִלָּךְ אֶלְלוּ וְיַעֲבֵל אֶלְלוּ זֹאת וְהַשִּׁיב לָהּ רְבִינֵי הַקַּי מוּוֹאֲרָקִי אֲחִמִּינוּ לִי אִם הִיָּהִם מִצִּוִּיִּים לִי שֶׁאֲפִיל אֹתוֹי מִן הַגֵּג בְּצִירוֹר הִייתִי לִיית לְכֵס אֶף שֶׁהִיא סְכִי"ג וְזֹאת לֹא אִוְכַל כִּי הוּא וְאֲבִיו הַקַּי עוֹסְקִים בַּעֲסַק אֶחָד מֵה שֶׁמִּלְאֲכִים וְשֶׁרְפִים מְקַנְיִים אֹהֵם וְאִין אֲנִי יִכּוֹל לְהַחֲרַב עֲלָמִי וְבִרְגַע שֶׁנִּפְטַר אֲבִיו הַקַּי תִּיבָף פַּחַח אֵת עֵינָיו וְאֲמַר שְׂרוּאֵה תִּשְׁכּוֹת גְּדוֹל בְּעוֹלָם וְבַעֲת שֶׁהִלְכִי עִם מַעַת רְבִינֵי הַקַּי לְבִיהֶ"ח הִלְכוּ לְפָנֵי בֵּית בְּנוֹ רְבִינֵי

הַפּוֹנוֹת כֵּךְ הִי זְמַן גְּדוֹל וְאֲחִי"כ פְּתִיזִים אֲכַת הַגְּאֹן הַנִּמְלֵ אֲכַת גְּדוּלָה וְאֲמַר "וּוִאֵם זֹאֵל אִיךְ עֵינָן אִיךְ בֵּין שׁוּיָן לֹא אֲלַע דַּעַר לִיא" וְתִיבָף נִסְעוּ לְבִיתָם וְהִנֵּה הַגְּאֹן זְלַלְהֶֹהּ הַנִּמְלֵ נִפְטַר שֵׁם כִּידוּעַ מֵה שֶׁהִי מִחִלּוּקָה גְּדוּלָה אִזּוּ בֵּין עִיר נִקְלָשְׁבוּרָג וּבֵין עִיר מִאֲרִיגְבֵאֲדָר עַל מְקוֹם מְנוּחַת הַלְּדִיק הַזֶּה וּבַסֵּפֶר אֲוֵר שִׁמְחָה יֵשׁ אֲשֶׁר הַגְּאֹן זְלַלְהֶֹהּ אֲמַר אֲשֶׁר בִּישִׁיבַת רְבִי הַגְּאֹן ר' יִדְמִי' זְלַלְהֶֹהּ אֲבִימָּה מִאֲטַרְסֵדָרָרָף הִי לֹא חֲבַר וְשִׁמּוֹ ר' בּוּבָם וְהִי חֲסֵם מוּפְלָג עַד לְהַפְלִיא וְשִׁמְעֵתִי כִּי הַחֲחֵבֵר לְחַסִּידִים וְנַעֲשֶׂה רְבִי הָאֵם אִין מֵר בְּנוֹ כִּי הוּא הִי בְּאֹתָהּ לְוֵרָה אִלֵּל הֵן אִזּוּ הַגִּידוּ לֹא כִּי הוּא מִמְשִׁיךְ עֲדָה אֲחֵר פְּעִירַת אֲבִיו אִזּוּ חִיבְצוּ מֵאֲוֵד וְדִיבֵר עִמוּ בְּנִגְלָה וּבְנִסְתַר וְאֲמַר מֵאִזּוּ הַבְּנֵתִי עַל אֲבִיכֵם שִׁהִי' רְבִי וְנַפְשִׁי אֹתָהּ בְּכ"פ לְרֹאֲתוֹ וְהַגְּנִי שִׁזַּח עֲתָה לְרֹאֲתוֹ בְּנוֹ :

יד) הַנְּהָה הַהַחֲתַלְקוֹת בֵּין וּוֹאֲרָקִי לְקֶאֱלֶק הִי צִדְרָךְ זֶה כִּי לְאֲחֵר הַסְתַּלְקוֹת הֲרִיב רִיב זְלַלְהֶֹהּ הַכְּרִיזוּ שְׁכּוֹלֵם יִבְאוּ עַל רִיבָה לְפִרְשִׁיםֶחָא וְכֵן הוּא וְצִלְלֵי רִיבָה רָאוּ אֲשֶׁר הַהִי"ק מִטַּמְאֲמֻשׁוֹ לֹא בָּא וְהִלְכוּ כּוֹלֵם לְאֲדִמוּרֵי הַקְּדוֹשׁ מוּוֹאֲרָקִי וְאֲמַרו לֹא גִיט יוֹעֵץ וְשִׁמְקֻצִּים אֹתוֹ לְמַנְהִיג הַעֲדָה וְשִׁיעֶשֶׂה קִידוֹשׁ לְפָנֵי הָעוֹלָם וְהַסְכִּים לֹא וְשֶׁפָךְ רְבִינֵי הַקְּדוֹשׁ רְאִימָּה הַנִּמְלֵ יוֹן לְחֹךְ הַכּוֹס וְנָחַן הַכּוֹס עַל יְדֵיו הַקְּדוֹשִׁים וְכִשְׁאֲחֹז אֲדִמוּרֵי הַקְּדוֹשׁ מוּוֹאֲרָקִי אֵת הַכּוֹס לְעִשׂוֹת קִידוֹשׁ זִלְגוּ עֵינָיו דְּמוּעוֹת וְהוֹשִׁיעַ אֵת הַכּוֹס לְרְבִינֵי הַקַּי הַרְאִימָּה הַנִּמְלֵ וְאֲמַר לֹא עֲשׂוּ אֲהֵם קִידוֹשׁ כִּי אֲהֵם רְבִי וְנַעֲשֶׂה מִנְהִיג הַעֲדָה וְלֹאֲשֶׁר שֶׁהִי' אִזּוּ עוֹד רַךְ בְּשִׁימֵם לְכֵן הֲרַבָּה מִהָעוֹלָם לֹא יִשֶׁר זֶה בְּעֵינֵיהֶם וְנִסְעוּ עַל יוֹהֲכִ"פ לְטַמְאֲמֻשׁוֹ וְהָעוֹלָם הַנִּשְׁאָר נִסְעוּ אֲחֵר פְּעִירַת אֲדִמוּרֵי הַקַּי רְאִימָּה לוּוֹאֲרָקִי וְמֵה בָּא הַהַחֲתַלְקוֹת :

טו) הַנְּהָה שִׁמְעֵתִי מִהֲרַב ר' יוֹהֲנָן אִיִּיבִישִׁטֶץ הִלּוּי כִּי הַנִּמְלֵ אֲשֶׁר בַּעֲת הַסְתַּלְקוֹת רְבִינֵי הַקַּי הֲרִיב רִיב

ללמוד הרבה, לרא שטארבען והשיב לה ארץ האב מיד שוין גענוג גילעריגע שטארבען וכן הוה שנפטר עס ומפי אלמו"ר הרב ז"ל שמעתי אשר רבינו הק' הנ"ל נסע אז מווארשא לביתו לפרשיסחא על ש"ק ובאמצע הדרך אמר שר"נו מאוד להיות שבת צביאלע וגסע צביאלע ובאו הרבה חסידים על שבת והנה אחר העיש של שחרית אמר שר"נו לייך שפאזירען והלך אל הביה"ח וסיבב את הביה"ח מבחוץ ועמד א"ע אלל מקום אחד ואמר זה המקום מריח מאוד והלך לביתו ובעת מנחה ברעוא דרעוויין עלה לשמים ביום ז' דחטוכה שנת תקפ"ט וזה הי' הריח הטוב מזה המקום בשביל שהוא הי' עמיד להיות געמן עס והי' הריח הקדוש ממנו כי נעמן עס ז"ע ועכ"ה:

יט) העתק אגרת מה שכחב רבינו הק' הרא"מ וצללה"ה להק' הרבי מקאלק וצללה"ה.

צ"ה יום ד' צבוקר תקפ"ו לפ"ק פרישיסחא.

רב ברכות וכ"ט לכבוד ידיד נפשי היקר הרב החסיד המפורסם איש חבונות מו"ה מנחם מענדיל נ"י.

לאשר שמעתי מנחם בהיותך פה ביום השלשום כי תחפוץ להתעכב עוד פה במקום הקדוש ולה"ה ראש השנה הבע"ל אך פגעני הזמן והבלותיהם ענו כך להפך מחשבותיך הנעימים לכן אודיעך כי החמה שככה והאויבים נהפכו לאוהבים לכן ידידי אם עוד ר"נוך בוערת בקרבך כמקדם בוא נא הנה אולי ע"י מנחם יבוא נחמותינו וידיך אוהבך באמת ובאמונה. הק' אברהם משה בהרב וצללה"ה:

הק' הנ"ל והלך החולה ללותו מעט ותיכף חזר לביתו והיא פלא גדול ורי' יודל הנ"ל סיפר עוד אשר בעת פטירת רבינו הק' סבא קדישא מווארקי צאחרון ש"פ ליווה ג"כ בנו רבינו הק' הרמ"מ לרי' יודל הנ"ל שיסגור צעדו הדלת ושלא יתן לקום אדם לבוא לביתו בשום אופן ז"ע:

עו) הנה שמעתי מאלמו"ר הרב ז"ל ששמע מדודי הרב ז"ל הנ"ל אשר רבינו הק' הנ"ל הי' הולך בכל לילה עם משמשו להמקוה אף בחיי אביו הק' פ"א לא הי' אללו משמשו ולקח לאנשערנע עם שתי נרות והלך בעלמו להמקוה וכאשר התחיל לפשוט את מלבושיו כבה נר אחד ואח"כ כבה גם השני ואח"כ שמע קול טבילה בהמים אמר להם דרך ארץ ושחקו והלך ופבל א"ע אעפ"י מאחר שהי' עוד רך בשנים לכן הלך תיכף אל אביו הק' וסיפר לו זאת אמר לו בני עוד הפעם לא תעשה כזאת יש לך הללחה שמלחה על איש טוב בטבע בחייו ואם מלחה על קפדן הי' יכול להזיק לך ח"ו לכן תשמור מזה:

עז) עוד שמעתי מהרב ר"י הנ"ל אשר רבינו הק' הרא"מ הנ"ל אפי' בעת שהי' קור גדול נסע צחלאטיל לבד ולא יותר ואעפ"י הי' מוכרחים להניח על ראשו קרח הנק' אייז מרוב האש אשר הי' בוער בקרבו גם בעת שאמר תהלים הי' שופך דם ממנו מכל הקנוקות שבו ועי"ז היו הרופאים מזהירים לו שאל יאמר תהלים וביקש מהם שיתנו לו רשות עכ"פ פסוק אחד והתחיל לומר הפסוק הללו את ד' כל גוים ושבו התחיל לשפוך דם ממנו הרבה:

עח) עוד שמעתי ממנו שכאשר בא רבינו הק' הרא"מ לעיר צביאלע פשוט אמר לאתו הרבנים הדייקת ז"ל "עם גליהט זעך מיר לרא שטארבען" אמרה ל הנה שמעתי מאביך אז מידארך זען לערנען שטארבען אמר לה הנה כגו למדתי אמרה לו עוד שמעתי מאביך שר"ד

ס פ ר

עֵשֶׂר סְפֹרִים

כֹּלֵל הַרְבֵּה מֵאַמְרִים יְקָרִים וְנִחְמָדִים וְחֻמְדָּה וְזִמְדוּת וִירָאָה שְׁמַיִם אֲשֶׁר בְּקֹדֶשׁהּ וּבִשְׁהִרָהּ הֵמָּה נִאֲמָרִים וְגַם הַרְבֵּה סִיפּוּרִים נִאֲמָרִים נִרְאִים וְנִפְלְאִים וְנִמְעָשׂוֹת קְדוּשִׁים שְׁבַעַתַּיִם מְזוּקָקִים מֵאִדְרִים כְּסִפּוּרִים מְקֻדְשֵׁי עֲלִיּוֹנִים הֵמָּה נִשְׁמָעִים הַמְלֵהִיבִים לְבִבְוֹה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעִבּוּדַת הַשְׁרִי"ח מִיּוֹסֵד מֵעֶשְׂרָה צְדִיקִים רְבוּחֵינוּ הַקְדוּשִׁים וְהַמְהוּרִים נ"ע זְקוּלָלָה"ה זי"ע.

מַעֲרָכָה ג' מְכַבֵּד קְדוּשַׁת אֲדוֹנֵינוּ מוֹרֵינוּ וְרַבֵּינוּ סְבֵא קְדִישָׁא אֲשֶׁר מִסַּר נַפְשׁוֹ וְגוֹפּוֹ תְּמִיד עִבּוּר הַכֹּלֵל יִשְׂרָאֵל אוֹהֵב נֶאֱמָן לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּמִסִּירַת הַנֶּפֶשׁ הַרְבִּיץ תּוֹרָה וְחִסְדוֹת וִירָאָה שְׁמַיִם רַב רַבֵּנָן מְגַלֵּה רוֹזֵן דְּרוֹזֵן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּלַמְדוֹ מִדְּרַשׁ עִם תַּלְמִידָיו הַקְדוּשִׁים הַגְּאוּן הַקְדוּשׁ צְדִיק יְסוּד עוֹלָם קוֹדֵשׁ הַקְדוּשִׁים וְכו' מְרַגָּא וְרַבְנָא הַרְבִּי ר' יִשְׂרָאֵל יִצְחָק זְקוּלָלָה"ה זי"ע כּוּוֹאֲרָקִי.

רוֹחֵה לְיַיֵּר לִפְנֵינוּ לֹרַח אֲבֵרָה אֲבֵינוּ ע"ם הוּי מְלִיֵּר לִפְנֵינוּ לֹרַח רַבֵּינוּ הַק' מוּוֹאֲרָקִי הַגִּיל וְכַעַת שְׁנַפְטָר כְּנוֹ שֶׁל הַנְּהִי"ק ר"פ הַגִּיל הוּא הַאֲבָרָךְ הַקְדוּשׁ וְטַהוֹר מוֹה"ר לוי יִצְחָק זְלַלְהִי"ה חֲתָנוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ הַק' הַרְבִּי ר"ב מִפְּרָשִׁיחָא זְלַלְהִי"ה בְּחוֹךְ הַשְּׁבַעַת ר"ל גְּרַדָּס אֲבֵינוּ הַנְּהִי"ק ר"פ הַגִּיל וְשָׁחַק בְּחוֹךְ שִׁנְתּוֹ וְהוּי לִפְלֹא בְּעֵינֵי כּוֹלֵם וְכַשֶּׁהַקִּין מִשְׁתַּחֲוֵי שָׂאֵלוֹ לוֹ מֵהָ הוּי וְאֹמֵר לְהַסֵּב כְּנִי ר' לוי יִצְחָק הַגִּיל הוּי אֲלֵלִי וְאֹמֵר לִי תִדַּע אֲבִי יִקְרִי אֲשֶׁר בְּשַׁעַת שְׂרַבְנוּ הַק' מוּוֹאֲרָקִי לְוַמֵּד מִדְּרַשׁ מִלְּאֲכִיס שְׂרַפִּים וְאוֹפֵטִים דּוּחַפִּין א"ע לְשִׁמּוֹעַ תּוֹקְטָא וְהַאֲדִיךְ לֹא אֲשַׁמַּח הַשֶּׁר יֵשׁ לִי רַבִּי כּוֹה וְכַעַת שְׁכַסַּע הַנְּהִי"ק ר"פ הַגִּיל מוּוֹאֲרָקִי כַּשְּׁכַסַּע מַעַת מִן הַעִיר עִמָּד א"ע בְּהַעֲגִלָּה וְכַבִּיט עַל עִיר וּוֹאֲרָקִי וְאֹמֵר רַבִּישׁ אֲבִי נוֹסֵן לָךְ הוֹדָאָה רַבָּה בְּשִׁמְחָה עֲלוּמָה עַל מֵהָ שִׁיט לָךְ אִישׁ לְדִיק וְקְדוּשׁ כּוֹה יוֹשֵׁב בְּעִיר וּוֹאֲרָקִי:

הַנְּהִי"ה אֲמָרוֹ כָּל הַלְּדִיקִים גְּדוּלֵי תַלְמִידָיו זְלַלְהִי"ה

א) הַנְּהִי"ה רַבֵּינוּ הַק' הַגִּיל נִחְגַּדֵל אֲלֵל הַרְבֵּה הַלְּדִיקִים הַקְדוּשׁ ר' דוּד מִלְעֻבֹב זְלַלְהִי"ה וְכַשְּׁכַסַּע הַהִי"ק ר"ד הַגִּיל לְהַרְבִּי הַקְדוּשׁ מְלוּבְלִין זְלַלְהִי"ה לְקַח עִמּוֹ אֶת הַיֶּלֶד הַקְדוּשׁ הַגִּיל וְנַעֲשֶׂה תַלְמוּד הַרְבִּי הַקְדוּשׁ וְאֲחִי"כ נַעֲשֶׂה תַלְמוּד מוֹבַחֵק לְהַרְבִּינוּ הַק' הַרְבִּי ר"ב מִפְּרָשִׁיחָא זְלַלְהִי"ה וְעֵלְיוֹ אֲמַר רַבֵּינוּ הַק' הַרְבִּי ר"ב אֲשֶׁר הַעֲמִיד תַלְמוּד שְׁהוּא בְּמִדְרִיגָה כְּמוֹ רַבֵּינוּ הַקְדוּשׁ הַרְבִּי ר' אֵלִימֶלֶךְ מְלוּזְעַנְסֶק זְלַלְהִי"ה וְהַהִי"ק הַרְבִּי מִקְּאֶלֶק זְלַלְהִי"ה אֲמַר כּוֹה הַלְּשׁוֹן מִתְחִילָה דְּמִיתִי אֲשֶׁר עָלִי הִיחָה כּוֹנֵה רַבֵּינוּ הַק' מִפְּרָשִׁיחָא וְאֲחִי"כ רֵאִיתִי שְׁעֵלְיוֹ כִּיּוֹן וְהַרְבֵּה הַקְדוּשׁ ר' שְׁלֵמָה לִיב לְעִנְשֵׁי שְׁבַעַר זְלַלְהִי"ה אֲמַר עֵלְיוֹ שְׁהוּא הַבְּעַתִּיבֵי שֶׁל הַעוֹלָם וְאִין עוֹשִׂין בְּשִׁמּוֹס שׁוֹס דְּכַר כְּלֵי יִדְעַתּוֹ:

ב) הַנְּהִי"ה הַרְבֵּה הַגְּאוּן הַקְדוּשׁ מְרַגָּא וְרַבְנָא ר' שְׂרַגָּא פִּיבֵּל זְלַלְהִי"ה שְׁהוּי אֲבָרָ"ק גְּרִילָא וּמִאֲקָחוּי הוּא הוּי גִי"כ מְגוּדְלֵי תַלְמִידָיו הוּא הוּי אֹמֵר שֵׁחַס הוּי

הרב ר"צ הנ"ל בהאבדך ר"י וישר מאזר
 בעיניו וה"י לו חשק ליקח אותו לקאלק
 ובעת שה"י רבינו הקדוש במדר הרבי
 מקאלק עסק הוא עם האבדך הנ"ל
 בחסידות ור"י לא עגהו דבר ודימה ר"י
 בדעתו שכבר הועיל אללו ובעת שהלך משם
 רבינו הקדוש סיבב ר"ל כך שהאבדך לא
 יראה שרבו הק' הולך וממילא נחעכב שם
 פתאום פתח הרבי מקאלק את הדלת
 ואמר בזה"ל "האט עהר מיר גיזאגט
 אתורה וואס עם איז בוקע רקייעים" כי
 רבינו הקדוש אמר לו אז התורה אין
 מוזיקין במחלוקה אשר במחלוקת לא שייך
 חוקה ותיכף הלך ר"ל הנ"ל עם האבדך
 ר"י לרבו מקאלק ואמר ר"ל שהאבדך זה
 רולה להתקרב אללו ושאל לו לאיזה רבי
 אתה נוסע והשיב לו אני נוסע לרבי כזה
 שאומר תורה אשר בוקע רקייעים והבין
 הרבי מקאלק שלא יעשה עמו כלום וליווה
 לו לילך מאתו ועל ר"ל הקפיד ואמר לו
 שאינו מבין כלום :

ד) בספה"ק ישמח ישראל צפי תולדות
 הציא משם אביו אדמו"ר
 הקדוש זללה"ה בשם רבינו הקדוש מווארקיי
 הנ"ל שאמר על הקושיא הנפירסמת למה ה"י
 הברכות בדרך זה שבירך ילחק אע"ה לבנו
 יעקב אע"ה בבחי' עשו ולא בבחינת יעקב
 ואמר שכל הברכות ומעשה אבות סימן לבנים
 והברכות היו עד סוף כל הדורות ממילא אם
 ה"י ילחק אע"ה מדרך ליעקב בבחי' יעקב אז
 לא ה"י ראויים הברכות אלינו רק כשהיינו בבחי'
 יעקב ולזה ה"י סיבה מהקב"ה החפץ בטובת
 צניו ורצ חסד לבדך את יעקב בבחי' עשו
 ואין לך אדם מישראל הגרוע מעשו ומה
 שהקשה ע"י הה"ק הרבי מראדזימין
 זללה"ה והתירוף ע"י מאדמו"ר הקדוש
 זללה"ה מאלכסנדר אכתוב אי"ה לקמן
 במערכת שלו :

ז) פ"א שאל הגה"ק ר' מרדכי בנעט
 זללה"ה את רבינו הקדוש
 מווארקיי הנ"ל מה זה שאומרים הוידיז על
 סדר א"ב והשיב לו שאם לא ה"י מסודר
 על סדר א"ב לא היינו יודעים מתי
 להפסיק ונתכרמנו פני הגאון ואמר זה
 התירוף אין יכול לומר רק תלמוד הרבי ר"ב
 מפרשיבחה ז"ע :

ח) הנה רבינו הקדוש הנ"ל כאשר
 שנחגגל אלל הרב הקדוש
 ר"ד מלעלוב זללה"ה תמיד נסע עמו
 ללובלין פ"א צר"ה איתר מאזר הרבי
 הקדוש מלובלין זללה"ה לבוא לתקיעת
 שופר והנה היום רד מאזר והלך הה"ק
 ר"ד הנ"ל לקודש פנימה ושאל להרבי מה
 זה שמאמר כ"כ עם ח"ש והשיב לו הרבי
 באנחה גדולה הארך כוכל לילך לתקוע
 שופר אשר הקטרוג בשמים ר"ל גדול מאזר
 ומי יודע מה שיהי' חיו ויתבהל הה"ק
 ר"ד מאזר בתוך כך שאל לו מי זה העלם
 כי הוא הלך עמו אז ג"כ והשיב זה הוא
 יחס

זללה"ה משמו הקדוש כשבא אליו בקשה
 לחולה שיתרפא ליווה ליתן לדקה להכנסת
 כלה ואמר כי היא בגולה גדולה ונפלאה
 דהנה במשנת אלו דברים שאנו אומרים
 בשחרית בכל יום איתא שם ביקור חולים
 והכנסת כלה והלויית המה ומשמע דהכנסת
 כלה עושה הבדל בין ביקור חולים להלויית
 המה וסגולה בדוקה היא כידוע אשר
 הרבה נישעו ע"י כי הדבר ילא מפי הלדיוק
 הזה ז"ע :

ה) עו"ש משמו הק' על הפסוק ויתן שם
 ישראל נגד ההר היינו שכל
 אחד ואחד ה"י לו מן בעיני חבירו וע"י
 היו זוכים לקבלת ההוה"ק :

ו) הנה שמעתי מפי הרב החסיד
 המפורסם שלשלת היוחסין
 וכו' מ"ה ר' יעקב בונם שליט"א אחי ב"ק
 אדמו"ר שליט"א מאלכסנדר אשר בעת
 שה"י הרבי מקאלק זללה"ה בווארקיי שה"י
 שם איזה חדשים הלך רבינו הקדוש
 מווארקיי הנ"ל לאכסניא שלו וגם ה"י שם
 הרב החסיד המפורסם ר' הירש טאמשובער
 זללה"ה והנה בין האנשים שהלכו עם רבינו
 הקדוש ה"י ג"כ האבדך החסיד ר' יעקב
 ז"ל שה"י אח"כ חסיד גדול מפורסם והביט

הַקְדוּשׁ הַגִּזְלָה שְׁמוֹה אִנּוּ רֹאִים אֲשֶׁר הַשִּׁי"ה
 הַסְתִּיר הַמְעַרְכּוֹת הַגְּדִיקִים כִּי אֵלֵינוּ
 הַמַּשְׁמָאִילִים נִכְחַצ בְּפִירוּשׁ עוֹשֶׁר וְכַבּוֹד אֲבָל
 לַהַמְיִימוּנִים יֵשׁ לָהֶם עוֹשֶׁר וְכַבּוֹד רַק בְּדֶרֶךְ
 הַסְתֵּר בְּדֶרֶךְ ק"ו אֲבָל בְּפִירוּשׁ לֹא נִכְחַצ
 אֲלֵלֵם עֲשִׂירוֹת מִזֶּה אִנּוּ רֹאִים אֲשֶׁר
 לַהַגְּדִיקִים יֵשׁ לָהֶם בִּי"ה הַמְעַרְכּוֹת שֶׁלֹּא
 בְּכַבּוֹד וּבְעֲשִׂירוֹת כִּמוֹ לְהַגְּדִידִים וּמַעוֹת
 מִזְמוֹן אֵין לָהֶם עוֹבֵר שֶׁלֹּא הֵיחָד רַק בְּדֶרֶךְ
 הַסְתֵּר וְלֹא בְּמִזְמוֹן וְקִאֲמֵר עֲלֵה רַבִּינוּ
 הַקְדוּשׁ הַגִּזְלָה מִה יִתְרוֹן יֵשׁ לְהַגְּדִיק
 מִהַעֲשִׂיירֵים כִּי לַהַעֲשִׂירִים יֵשׁ לָהֶם מַעוֹת
 מִזְמוֹן הַרְבֵּה בְּדִיחָם לִקַּן בְּלִילָה לֹא יוֹכֵלוּ
 לִישׁוֹן בְּמַנּוּחָה כִּי יִרְאִים מַגְּנִיבָה אֲבָל
 הַגְּדִיקִים יוֹכֵלוּ לִישׁוֹן בְּמַנּוּחָה וְאִינִים יִרְאִים
 מַגְּנִיבָה כִּי לֹא יִתְרוֹן מַעוֹת מִזְמוֹן רַק יֵשׁ
 לָהֶם עֲשִׂירוֹת בְּדֶרֶךְ קַל וְחֹמֶר זָקִוּ אֵין
 יְכוּלִים לַגְּנוֹב מֵאַחַס וּדְפַח"ה :

(י) **הַזְּמָה** כְּבוֹד אֲרַמּוּ"ר הַה"ל זִמְלָה שְׁמוֹעַ
 בְּעַלְמוֹ מִפֶּה קְדוּשׁ שֶׁל אֲרַמּוּ"ר
 הַקְדוּשׁ וְצִלְלֵה"ה מֵאֲלֵכְסַנְדֵּר שֶׁאֲמֵר בִּי"ה
 הַל"ק מִי הֵי מוֹכֵר אֶת הַסֵּבֵר קְדִישָׁא
 מוֹאֲרָקִי כִּמוֹ אֲנִי הֵלֵךְ אֲכַלְתִּי וַיִּשְׁמַע עִמּוֹ
 בִּיחַד [כִּי לֹאֲבִי הַגְּבִי"ק ר"פ וְצִלְלֵה"ה הֵי
 לוֹ הַרְבֵּה טִיבּוֹת מַצְנִים ר"ל וּבְשֵׁאֵר לוֹ פֶּן
 יִחַיד הוּא אֲרַמּוּ"ר הַקְדוּשׁ וְצִלְלֵה"ה וְהַתְּלָל
 אִי"ע לִפְנֵי רַבּוֹ הוּא רַבִּינוּ הַקְדוּשׁ מוֹאֲרָקִי
 הַגִּזְלָה וְאֲמֵר לוֹ אֵל תְּדַאֲגוּ עוֹבֵר בְּנֶכֶס אֲנִי
 לִזְקָח אֹתוֹ עַל עֲלָמִי (אֲיוּקַּי מֵיַינֵעַ פְּלִינְעֵם)
 וְנִתֵּן אֹתוֹ לְבֵית רַבּוֹ הַקְדוּשׁ וְתִגְדֵּל אֲלֵלֵךְ
 מִי רָאָה אוֹ שָׁמַע מִרַבִּינוּ הַקְדוּשׁ שׁוֹם כַּעֲס
 ח"ו מַעוֹלָם לֹא כַּעֲס עַל שׁוֹט דְּבַר רַק
 פְּעַם אֶחָד הַקְנִיעַתּוֹ אֲשֶׁר אֶחָד מֵאֲדוּר וְאֲמֵר
 בְּלִשׁוֹן קִדְשׁוֹ כִּךְ אֲוִלִי הֵי נִכּוֹן שֶׁאֲכַעֲסוּ
 מַעַעַ וְאֲמֵר ע"ז אֲרַמּוּ"ר הַקְדוּשׁ מֵאֲלֵכְסַנְדֵּר
 מִזֶּה נִיכָל לְהַבִּין אֵיכּוֹת הַכַּעֲס שֶׁלוֹ אֲשֶׁר
 עָשָׂה לוֹ הַכְּנֵה לְהַכַּעֲס שֶׁלוֹ וַיִּסּוֹב הַדַּעַת
 ע"ז [וְהַמַּעֲשֵׂה מֵהַאֲשֵׁה הַגִּזְלָה הִיחָה כִּי
 לוֹאֲרָקִי נִסַּע חֲסִיד גְּדוֹל וּמְפֹרָסֵם ר' שְׁלֵמָה
 דְּוֹהַרְטֵטֵר ז"ל וְהֵי לוֹ בַּת יִחִידָה וְהֵי עִמִּי
 ג"כ וְהַסְתַּדֵּק עִם בֶּן נָגִיד אֶחָד מֵעִיר חָדָשׁ
 סַמוּךְ לְהַפְּלִינְעַ שְׁהִי הוּא ג"כ נִוֶּסַע
 לוֹאֲרָקִי

יְחֹסֵם שְׁנִדְלַחִי אֹתוֹ וְשֶׁאֵל לוֹ הַרְבִּי אִם
 יוֹכֵל לְלַמּוֹד וְהַסִּיב לוֹ הַה"ק רִידֵן הָן וְשֶׁאֵל
 לוֹ הַרְבִּי אֵיזָה סוּגִיָּה שְׁלֹמֹד וְאֲמֵר לוֹ
 שְׁלֹמֹד הַלְכוּת עֲדוּת וְשֶׁאֵל לוֹ הַרְבִּי אִם
 חֲדַשָׁה אֵיזָה חִידוּשׁ בִּזְה הַסוּגִיָּה וְהַסִּיב לוֹ
 שְׁהִי קָשָׁה לוֹ הַדִּין דְּקָרֹב פְּסוּל לְהַעֲד
 בֶּן לְזוּת בֶּן לְחֹב בְּשֶׁלְמוֹת לְזִכּוֹת יוֹחֵא
 דְּנַחֲשָׁד לְהַעֲד שְׁקָר בְּשֶׁבִיל קְרִיבֵוּ אֲבָל
 לְחֹב אֲמִאי פְּסוּל וְשֶׁאֵל לוֹ הַרְבִּי אִם
 אֲמַרְתָּ אֵיזָה תִּירוֹן וְהַסִּיב לוֹ הַעֲלֵם הַגִּזְלָה
 הַנָּה יִישַׁבְחִי לְעַלְמוֹ כִּךְ הַנָּה בְּחִוּרָה כְּתִיב
 וְעַמְדוֹ שְׁנֵי הַאֲנָשִׁים הָרִי דַעַד לִרְיָךְ הַלְוִיָּה
 אִישׁ וְכִיּוֹן שְׁהוּא בֵּאֵל לְהַעֲד עַל קְרִיבֵוּ חוֹב
 זֶה יֵאָד מְגִדֵּר אֲכֹשִׁי וְלֹא נִחַשַׁב אִישׁ רַק
 כִּמוֹ בְּהֵמָה לִי הִיחָן מִי זֶה הַיּוֹם שִׁירָהָה
 חוֹב לְקְרִיבֵוּ עֲלָמוֹ וּבְשֵׁרֵוּ לִכּוֹן פְּסוּל לְעוֹדָה
 כִּיּוֹן שְׁמַעַת הַרְבִּי הַקְדוּשׁ מְלוּבָּלִין כִּךְ
 פְּתַחֲלֵךְ אֲזוּדָה וְגַל וְאֲמֵר אֲשֶׁר בִּזְוֹ הַמְּלִיחָה
 יִשְׂרָה לְחַתְּקֵי כָל הַדִּינִים שְׁמוּנִים כִּי אֲנַחֲנוּ
 בְּנִים לְחַתְּקֵי וְהַקְבִּי"ה הוּא אֲבִינוּ וְהֵאֵיךְ
 יוֹכֵל לְרָאוֹת חוֹב ח"ו עַל יִשְׂרָאֵל בְּנוֹ
 הַאֲהוּבִים וְנִכְחַסֵם פֶּה הַנוֹקְעֵרִיגִים וְנִתְהַפֵּךְ
 הַפֶּל לְצִיֵּב וְהַלְבוֹ הִיכָף לְתַקִּיעַת שׁוֹפֵר הָרִי
 שְׁגָשׁ בְּנִעְלָלוֹ יִתְנַכֵּר כַּעַר כִּי הַגְּדִיק הַזֶּה
 מוֹאֲרָקִי בְּעוֹדוֹ בְּחַבּוֹ בְּעוֹד הַיּוֹמוֹ יֵלֵךְ כִּיּוֹן
 לְמַלְאָכָה טוֹבָה כּוֹזֶה עוֹבֵר הַכֵּלֵל יִשְׂרָאֵל כֵּן עַד
 יִתְּנוּ הַחַחְרָנִים לֹא נַח וְלֹא שְׁקַט רַק עַבֵּד
 בְּנוֹסִי"ה עוֹבֵר הַכֵּלֵל כֵּן יִשְׁלַח הַשִּׁי"ת יְשׁוּעָה
 לְהַכֵּלֵל יִשְׂרָאֵל אֲמֵן :

(ט) **הַנָּה** כְּבוֹד דוּדֵי הַרְבִּי זִמְלָה הַגִּזְלָה
 מֵרַחֲזוּנְאֹוִי שְׁמוֹעַ בְּעַלְמוֹ
 מְכַבּוֹד קְדוּשַׁת רַבִּינוּ מוֹאֲרָקִי הַגִּזְלָה אֲשֶׁר
 אֲמֵר בְּשֵׁם הַרְבֵּי הַקְדוּשׁ מִפּוֹלְגָאֵי בַעַל
 הַמַּחֲצֵר סַפֵּר הוֹלְדוֹת י"י וְצִלְלֵה"ה שֶׁאֲמֵר
 עַל מִה שֶׁאֲמַרְנוּ חֲב"ל בְּגִמְרָא מֵאי דְכַתִּיב
 אֲוֹרֶךְ יַמִּים בְּיַמִּינָה וּבְשֶׁמֶלְאָה עוֹשֶׁר וְכַבּוֹד
 בְּיַמִּינָה הֵיינו שְׁעוֹסְקִים בְּחִוּרָה לְשִׁמָּה
 וּבְשֶׁמֶלְאָה הֵיינו לְהַעוֹסְקִים בְּחִוּרָה שֶׁלֹּא
 לְשִׁמָּה לַהַמְיִימוּנִים יֵשׁ לָהֶם אֲרִיכוֹת יַמִּים
 וְלַהַמְשָׁאִילִים עוֹשֶׁר וְכַבּוֹד וּפְרִיךְ בְּגִמְרָא
 וְלַהַמְיִימוּנִים אֵין לָהֶם עוֹשֶׁר וְכַבּוֹד בְּחַמִּי
 וּמַשְׁנֵי קַל וְחֹמֶר לְנוֹיַמִּיגִים וְאֲמֵר ע"ז הַרְבֵּי

שְׁיֹשֵׁב אֲלָלוּ וְנִבְהַל מִזֶּה וְנִבְהַל אֶת הַנֶּגֶד
וְשָׂכַז אֶ"ע לִישׁוֹן וְשָׂאֵל לוֹ אֶחָד מֵהַחֲסִידִים
הַחֵיךְ לֹא יִרְחֹס שְׂמֵחַ הוּא אֱלֹהֵי הַנְּבִיאָה
וְהַשִּׁיב לְהַס אֱלֹהֵי הַנְּבִיאָה הוּא בְּשִׂמְחָה וְלֹא
רְחִימֵי שְׁיֹשֵׁב צִעֲזֻכּוֹת מִזֶּה הַנְּבִיאָה שְׂהוּא
מֵהַסְטֵ"א ר"ל:

(יב) הִנֵּה בַּעֲת הַסְתַּלְקוֹת רַבִּינוּ הַקַּי
הַרְבֵּי מְלוּבָלִין וְצִלְלֵה"ה וְהִי
רַעַשׁ גָּדוֹל צְעוּלֹס וְכֹכַל עֵיר שִׁפְכוּ חִפְלֵה
וְחַתּוּנוּסִים עֲבוּר חַיֵּי רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ וְהַנֶּגֶד נֶס
צְבִיהֶמ"ד הַגְּדוֹל שְׁלוֹ הִי שֶׁס תְּלִמִּידוֹ
הַקְדוּשִׁים אֲשֶׁר כּוֹלֵס הִיוּ מְפֹרְסָמִים לְכַעֲלֵי
רוֹה"ק וְחִמְרוּ תַהֲלִים בְּצִבְכוּת גְּדוּלוֹת וְרַבִּינוּ
הַקְדוֹשׁ מוֹאֲרָקִי הַגִּ"ל הִי גִ"כ שֶׁס וְהִי
עוֹד לַעִיר לַיָּמִים וְלֹא הִי נִשְׁמַע מִמֶּנּוּ שׁוֹס
חִפְלֵה רַק הִי מַעֲשֵׂן אֶת הַלּוֹלֶקֶע וְסִיבֵצ
אֶת הַבְּעֵלְעֲמֵר הַרְבֵּה פַעֲמִים עִם עֵשֶׂן רַב
וּפְנִיו הַקְדוֹשׁ הִי בּוֹעֶרֶת כְּלִפִּיד אֶשׁ פְּחֹאֹס
הַלֵךְ אֲלָיו מִכּוֹחַל מִזְרַח אֶחָד מִגְּדוּלֵי
הַלְדִיקִים וְחִמְרוּ לוֹ "שׁוֹאֲרֵלְעֵר יוֹנְגֵר מֵאֵן
פִּיעֵר נִיטֵט אֲזוּיו עִם אִיו שׁוּיִן פֶּאֶרְפֶּאֶלְעֵן"
כִּי הַרְבֵּי מוֹכְרַח לְהַסְתַּלֵּק, נִרְאֵה מִזֶּה אֲשֶׁר
עוֹד צִימֵי עֲלוּמִיו הִי אִישׁ שֶׁרָף:

(יג) שְׁמַעֲתִי בַּעֲלָמִי מִפִּי קִדְשׁוֹ שֶׁל
הַרְבֵּה הַקְדוֹשׁ מוֹהַר"ם
וְצִלְלֵה"ה מֵאֲמַשְׁיֻנוֹב שֶׁאֲמַר בְּשֶׁס זְקִינוּ רַבִּינוּ
הַקְדוֹשׁ מוֹאֲרָקִי הַגִּ"ל שֶׁאֲמַר בְּשֶׁס הַרְבֵּה
הַקְדוֹשׁ רִמֵּד מֵלַעֲלוֹב וְצִלְלֵה"ה שֶׁאֲמַר בְּזֶה
הַלֵּיק אֶס הִי לְכֹל יִשְׂרָאֵל יֵד אַחַת אֶ"כ הִי
לְהַס יֵד אַרְכוּכָה מֵאִוֹד וְהִיתָה מִגַּעַת עַד
הַכֶּסֶף הַכְּבוֹד וְמֵה עוֹב הִי אֶס יִשְׂרָאֵל הִיו
יְכוּלִים לְהַגִּיעַ עַד הַכֶּסֶף הַכְּבוֹד בּוֹדְאֵי לֹא
הִי חֶסֶד לָנוּ כֹּל עוֹב:

(יד) הִנֵּה דוּדֵי הַהֵי"ל הַגִּ"ל לְקַחוּ רַבִּינוּ
הַקְדוֹשׁ הַגִּ"ל לְמַלְמֹד עֲבוּר
חַתּוּנוּ הַרְבֵּה הַחֲסִידִים הַמְפֹרְסָס בְּנִשְׁק מוֹי"ה
ר' צְבִי מַרְדְּכֵי זִלְ"ל בֶּן רַבִּינוּ הַקַּי הַרְבֵּה
רִאִיִּם וְצִלְלֵה"ה בֶּן רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ הַרְבֵּה רִמֵּב
מִפְרָשִׁיסְחֵא וְצִלְלֵה"ה שֶׁהִי עַדִּיִן עֵלֵס וְלְקַחוּ
רַבִּינוּ הַקַּי מוֹאֲרָקִי לְבִיתוֹ אַחַר הַסְתַּלְקוֹת
אֲבִיו הַקַּי וְאַחַר שְׂדוּדֵי הַרְבֵּה הַגִּ"ל הִי דַר
בְּרִאֲדוּיֵאֲזוּיו נִסֵּעַ פֶּ"א בְּאֲמוּלֵע הַזֶּקֶן לְבִיתוֹ
עַל

לְמוֹאֲרָקִי וְהִי לוֹ גִ"כ בֶּן יַחִיד וְלֵאחַר נְשׁוֹאִיִן
לְקַח אֲבִי הַבַּעַל אֹתוֹס עַל שׁוֹלְחָנוּ לַעִיר
חַדֵּשׁ וְנִתְהוּוּה קַטְעָה בֵּין כֹּלֵה וְחַתּוּתָה
וְהַתְחִילָה לַעֲנוֹת אֶת כֹּלְתָה עַד שֶׁהִיתָה
מוֹכְרַחַת לְבָרוּחַ לְבֵית אֲבִי וְנִסֵּעַ לְמוֹאֲרָקִי
עַם הַתְּנַלְלוֹת וְשִׁלַּח רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ עֲבוּר
אִישׁ הַגִּ"ל לַעִיר חַדֵּשׁ שְׁבִיבָה עִם זִוגָתוֹ
לְמוֹאֲרָקִי וְרַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ דִּיבַר עִמָּס רַכּוֹת
הִיתָן לְבִיּוֹס בַּח ח"ח כּוֹה וְצִיָּקֵשׁ מֵאֲחַס
שִׁיעֵשׁוּ שְׁלוֹס וְהַשִּׁיב הָאִישׁ הַגִּ"ל מֵה אֹכֵל
עֲשׂוֹת אֲשֶׁר זִוגָתִי בְּשׁוֹס אֹפֵן אִיבָה רֹעִית
וְדִיבַר רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ עִם זִוגָתוֹ הִיבֹא בְּאֶחַת
אֲשֶׁר בָּנָה מוֹכְרַח לְגַרֵּשׁ אֲשֶׁתוֹ הַגִּ"ל וְעוֹד
הַשִּׁיבָה דְּבָרִים קָשִׁים עִם עֲזוֹת כְּנַגַּד רַבִּינוּ
הַקְדוֹשׁ וְהִי אִז אֲלָל שׁוֹלְחָנוּ הַטְּהוֹר הַגִּה"ק
ר"פ וְצִלְלֵה"ה וְחִמְרוּ לוֹ אִז רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ
הַגִּ"ל מֵה אַחַס אֲחֻמִּים אֲוִלֵי נִכּוֹן הִי
שֶׁאֲכַעוֹס מַעֲט וְהַה"ק הַגִּ"ל לֹא עָנָהוּ דְּבַר
כִּי גַם לוֹ הִי חֶרֶה מֵאִוֹד עַל הָאִשָּׁה הַגִּ"ל
הַחֵיךְ מֵלֵאָה לְבָנָה שִׁלָּח לְבִית אֶת רַבִּינוּ
וְעוֹד לְהַשִּׁיב לוֹ דְּבָרֵי חִלְפָה וְמֵה הִי הַסּוּף
מִזֶּה הָאִשָּׁה נִסְעָה לְבִיתָה וְתִיכָף חִלְתָה
וְשִׁבְלִיחַ וְתִיכָף עָשׂוּ הַזֶּוּג שְׁלוֹס צִיבִיָּהס וְדַרוּ
בִּיחַד בְּאֶחָה וְרִיעוּת וְחַמּוּיו הַגִּ"ל נַחְלָדְלַל
מֵאִוֹד ר"ל וְאֲבָד כֹּל רַכּוּשׁוֹ וְאַח"כ נַחֲלָה
ר"ל עַד שֶׁנֶּפֶל מִמֶּנּוּ אֲבָרִים ר"ל וְלֹא הִי
יְכוּל לְהִיּוֹת אֲלָל שׁוֹס אִישׁ רַק שִׂכָּב
צְבִיהֶמ"ד חַחַת הַתְּנוּר הַרְבֵּה שִׁנִּים וְחַתּוּתֵי
שׁוּי כְּשֶׁהִי יֵלֵד רֵאָה אֹתוֹ כִּי הוּא יֵלֵד
מַעִיר חַדֵּשׁ וְעוֹד סִיפַר לִי חַוְהֵנִי שׁוּי כִּי
זֹכַר בִּילְדוּתוֹ אֲשֶׁר פַּעַס אַחַת צֵא הַרְבֵּה
הַקְדוֹשׁ ר' יַעֲקֹב דוּד וְצִלְלֵה"ה מֵאֲמַשְׁיֻנוֹב
לַעִיר חַדֵּשׁ וְצִיָּקֵשׁ הָאִישׁ הַגִּ"ל שִׁיעֵשׂוּ אֹתוֹ
אֲלָלוּ וְצִיָּקֵשׁ מִמֶּנּוּ צְבִכֵי רַבָּה וְחִמְרוּ אֲבָקֵשׁ
מִכֶּסֶס שִׁהִי דִי הַקַּפְדָּה אֲבִיכֶס הַקְדוֹשׁ
שִׁיפְטוֹר לַעֲלוּמֹו כִּי עוֹד לֹא יוּכַל שֶׁאֶת
וְכֵן הוּה שֶׁהִיכָף שִׁלִּיחַ וְרִאֲוֹ כֹה גְדוּלוֹת
הַלְדִיק הַקְדוֹשׁ הַזֶּה אֲשֶׁר מַעֲט הַקַּפְדָּתוֹ עֲשָׂה
רִיבֵס כִּ"כ וְהַהֲרוּ בְּנַחֲלָתָן:

(יא) הִנֵּה הַרְבֵּה ר' שְׁלֵמָה דוּוֹאֲהַרְטֵעַר ז"ל
הַגִּ"ל פֶּ"א בֵּא לְבִיתֶח"ס וְסִיפַר
אֲשֶׁר בְּלִילָה בַּעֲת לִימוּדוֹ פְּתֹאֹס רֵאָה אֶחָד

עשר מרבניו הקי הזקן מהר"י מווארקיי זצלה"ה זכרות יא 21

„פיועווקא“ שמוצאת כל דמים רעים [לפי דעתי הקלושה כראה לי כוונת רבינו הק' צב' אופנים אי בפשוט כפי מה שאמרו חכז"ל דיינו שמגדלת את בנינו ומילכות אותנו מן החטא וא"כ לריך להחזיק טובה לה שלא יכעוס עלי' אף אם תקיטנו ואופן הב' כוכל לומר עפ"י מאמר חכז"ל שמי שיש לו אשה רעה אינו רואה פני גיהנם וא"כ הוי כמו עלוקה שמוצאת כל דם רע ועי"ז נעשה זריא כן נעשה זריא ונקי מדינה של גהינם, עזריאל חיים]:

(י) **הנה** דודי הרב הג"ל שמע בעלמו שאמר על מתנגד אחד זימיו שהי' למדן ואמר על מה דאיחא בזמנה מה בין תלמידיו של אברהם אבינו וכו' ואמאי לא קאמר על ארבע"ה בעלמו מה בין אלף את אים איש פשוט הי' רואה את ארבע"ה ולהבדיל את בלעם הרשע לא הי' ידע החילוק זיניהם כי גס בלעם הרשע הלך בספאדעק עם פיאות אלא מן התלמידים נחודע החילוק וכן התלמידים של זה המתנגד לא נהגו כשורה ופ"א הי' לריך רבינו הק' ממנו טובה עבור הכלל והלך אללו בליל ש"ק עוד קודם קידוש ומלאו שהי' יושב על שולחנו ושתי נרות דולקות ושני זעמיל מונחים על שולחנו וכשהלך מאתו אמר להאנשים שהלכו עמו הגה אתם רואים שהוא עושה הכל כדין שתי נרות משנה לחם אולם אני ירא שבניו לא יעשו עוד כדין וכן הוה ורבינו הק' הרגיש הכל ברעיון-קדשו :

(יח) **הנה** בעת שהי' בצפר הג"ל והתחילו חסידים לבוא אליו שם והלכו על השדות וקלקלו את הזרעים והעשבים ושם הי' פקיד הנקרא אקאמאן החסיד ר' משה פלאצקער ז"ל ובא בקובלנה עליהם לפני רבינו הק' ואמר מזה הי' להכות אותם כדרך האדונים אז ורבינו הק' לא ענהו דבר ודימה ר"מ הג"ל שרבינו הק' מסכים לזה והלך החולה לבצע את אשר זמס וכאשר כבר הי' באנולע המלך קרא לו רבינו הק' ואמר לו אם אתם הולך לעשות

על ש"ק והנה נעשו לו זביתו מניעות שהי' שם ג' שבתות והי' לו מאור שבת הלז והי' ירא מאור מהקפדת רבינו הק' על שהעלם הג"ל הלך בטל זה זמן כביר אולם הי' מוכרח ליסע לווארקיי וכאשר נכנס לקבל שלום הלך בצפחד גדול וכאשר רק פתח הדלת נחן לו רבינו הק' שלום באהבה ואמר לו תדע אלי' יוסל מה שאני אומר לך אשר לפי דעתי אם המלמד ירא שמים אפי' אם אינו לומד כ"כ עם תלמידו ישיג תכלית טוב בהלימוד ונתמלא דודי שמחה רבה וממש חיות חדש נכנס בצרכו ורבינו הק' ידע ברוה"ק את שברון לבו של דודי ואמר לו בעלמו דברי פיוסין עוד קודם ששמע ממנו לתרך א"ע ופלא היא :

(עו) **סיפור** דודי הרב הג"ל אשר פ"א כשבא לווארקיי נחן לו רבינו הק' שלום בשמחה רבה ואמר לו תדע אלי' יוסל ששמחתי בביתך דודי ז"ל אמר בגדל ענותנותו מזה השלום שנתן לי צדי הקדוש ששחתי תמיד „אז עם וועט כאך זיין פין מיר לייט“ :

(עו) **הנה** אחר הסתלקות רבינו הק' הרא"מ זללה"ה וכולם נתנו עיניהם ברבינו הק' שהוא יהי' מנהיג והוא לא רלה והוא הי' דר בצפר ראדע שהי' שיך להגזירת טעמעריל ע"ה מווארשא והחזיקה את רבינו הק' שהוא הי' ממונה שם על רכוש והנה דודי הרב הג"ל עם גיסו הרב החריף והחסיד מוה"ר ליבלי זג"ל מטארנשין הם נסעו לכפר הג"ל לרבינו והיו מחסידים הראשונים ורבינו הק' שמח עמם ודיבר עמם דברי חסידות והנה באה זוגתו הרבנית ע"ה ואמרה לו שילך להחלר לנאות שם להמשרתים מה שיעשו והוא לא שמע לדברי' כן פעם שנית ולא השיב עלי' ובאחה פעם שלישית ואחזה אותו בכנף בגדו שקורין „קלאיפעס“ והובילתו להחלר ועשה שם מה שהי' לריך ובא חזרה והנה מאור הי' חרה להם זאת ואמר להם רבינו הק' היתב חרה לכם הנה תדעו שאשה היא כמו עלוקה שקורין

לקיים פקודת רבו והשכיר א"ע למלמד בכפר אחד ולאשר שהי' לאשתו פרנסתה צביתה בזאריק לא לקח שכר מלומדה עד גמר שנה שהי' קודם פסח שילס לו הבעה"ב עבור שני זמנים מאה ר"ט זבין כך תדלדלה אשהו שם ולווחה עצמה על מזונות עד שבעלה יבוא עם מעות וגם יהי' לה על לרכי הפסח והנה כשהלך צדגליו לביתו צא לכפר אחד וילך ליהודי אחד ללון שם וירא שם מוטע מולעה ונרות דולקות כמו יו"ט והאיס וצ"ב וישבים וזכוכים ושאל להם מה זאת ובדחק גדול השיבו להם יען שהוא עושה היום נשואין לבתו עם ת"ח מעיר הסמוכה והי' לו מאה ר"ט עבורו נדן פתאום שלח האדון והי' מוכרח ליקח לו הסכום הג'ל והשיג

שליח מהחזן אשר אם לא ישלח לו הגדן מקודם לא יבוא להחופה לכן זכוכים מאוד כששמע זאת נתן לו המאה ר"ט שלו והבעה"ב דימה אשר בטח הוא אלי' הנביא והנה האיש הג'ל שלח הגדן ותוכף צאו להחופה ושמתו בשמחת חזן וכלה ובזוקר השכים רבינו הק' והלך לביתו וכשבא לעירו והי' ירא מאשתו לילך לביתו והלך לבית החסידים וישב שם ולא הלך לביתו ושאלו אותו החסידים מה זאת וכיפר להם זאת ונתוודע זאת לאשתו מובן היטב גדול כעסה ולעקתה ע"ז לאחר ג' ימים באתה אללו לביהמ"ם עם פנים מליבות ואמרה לו יצחק • בוא להבית כי כבר די העג"ג שלנו בטח יעזור לנו השי"ת נראה מזה גדול לדקתו אשר הפקיר א"ע לגמרי עבור המזנה כי הי' יודע היטב את העג"ג שהי' לו מזה גם לדקת זוגתה הנדקת שהיתה מעבירה על מידותי ועוד. פייסה אותו: (כב) **סיפור** לי הרב הקדוש ר"מ זצלה"ה מנאמשינו. איך סזקינו רבינו

הקדוש מווראקי הג'ל הי' פ"א בדיון בשיק ודרכו של הרזוינער הקדוש הי' כשישב אלל השלחן הי' יושב בדביקות גדול ולא נשמע שום קול צביהמ"ד ולא שום דיבור משום איש מכ"ש אלל השלחן שלא לבבל אהוי

לעשות מזנה לריך מקודם לאמור לשם יחוד ואם חסיד הוא ג"כ הולך למקוה מקודם לכן לך למקוה ותאמר לשם יחוד ואח"כ תקיים המזנה הזאת כששמע ר"מ זאת נתבזים מאוד ויחדל מזה:

(ט) **רבינו** הק' הג'ל אמר על מה דאיתא כל מה שיאמר לך הבעה"ב עשה חזן מלא והרבה פירושים נאמרו ע"ז ואמר רבינו פירושו דהדרך הי' כשבא אורח הגון לאיש הוא מוכדו בכל מיני כיבודים והנה אף שהאורח יודע בעצמו שאינו ראוי לאלה הכיבודים לא ימנע ממנו כי האורח נחשב למזנה אללו והי' כמו אחרוג שמנענעים עמו הרבה והאחרוג מבטל א"ע ואינו מונע את הבעה"ב מלעשות מזנה כן האורח מחויב לקבל ממנו כל הכיבודים חזן מלא היינו אם תראה בדעתו של הבעה"ב אשר רוצה שתלך ממנו א"כ איך נחשב אללו למזנה עוד אזי אתה ראוי למנוע מנך הכיבודים:

(כ) **הרב** החסיד מפורסם וחרוף גדול הי"ר זלמן זל"ל ממלאווי ואדמו"ר הקדוש מביאלע זצלה"ה אמר עליו שהוא יודע התומים מהחלה ועד הוף והנה בנו החסיד ר' נתן ז"ל עמד ללבו שהי' אז סכ"ג ונסע אביו עמו לווראקי השיב להם רבינו הק' שאין לו שום עלה עבורו והתחילו לבכות מאוד ועמד רבינו הק' מהסאו והלך בחדרו אנה ואנה ובא אליהם ואמר להם הנה באמת אין לי עלה עבורך רק עלה אחת יש לי כי במשנה איתא כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות וכנגד המשנה אין יכולין לשנות בשמים לכן אם תקבל עליך עול תורה תהי' חפשי וכן הוה ואני הכרתי את ר' נתן הג'ל שהי' מתפלל שחרית ציוהכ"פ באלכסנדר ואף שהי' סוחר למד כל יום ויום:

(כא) **הנה** רבינו הק' כשהי' אברך והי' בלובלין ליווה לו הרבי הקדוש מלובלין זצלה"ה שיטכיר א"ע למלמד ומסתמא הי' טעם כמום צנה והי' מוכרח

עשר ערבינו הק' הזקן מהר"י מווארקיי וצללה"ה זכויות יב 23

בארץ שלא יהי' לו שום נדמד פנס כ"ש ובוה יכופר לו ולא רצה לילך כי אמר שאינו מרגיש כלום וחקף הוא מפשע אפי' משמך כ"ש והראוהו בשמים שהי' מנהיג בכלאים ע"י גרם כי פ"א הלך בשוק ועמד ערל אחד עם עגלה וסוסים ופרה קסור אחר העגלה והמעטש הב"ח וע"י קולו ראו הסוסים והפרה עם העגלה יגמלא הוא הי' גורם להיות מנהיג בכלאים ואמר עוד הקדוש מרוזן הנה אני איני מרגיש בעלמי אפי' חטא קל כזה רק אולי הי' מגיע לי עונש זה בשביל כשהתחלתי חומש עשה א"ה זללה"ה חומש העודה ואמרתי דרשה כמנהג ובשביל שאמרתי הדרשה בטוב ליווה לי המלמד שאעמוד על השלחן וכל הנערים יעזרו לפני ויאמרו לי גוט שבת ונהניתו מזה לכן אחשוב שמפני זה הי' מגיע לי זה העונש וכמה גדול כותן של לדיקים חף שאין מרגישים בעלמס שום חטא כ"ש ובשביל דבר קטן כזה אשר הי' אז כבן ד' שנים ונהנה מן הכבוד קיבל ע"ע עונש זה באהבה זי"ע ועכ"א :

כה) פ"א כשהי' רבינו הק' הג"ל בוווארשא בא א"ש אחד בצקסה יטן שהוא לריך לעשות נשואין לבתו והוא עני ויש לו קרוב בוווארשא דייטש אחד והוא גביר לכן מצקש ממנו שיטעה לו טיבה ויקח ממנו מאה ר"ט ללורך הנשואין והלך רבינו להאיס הג"ל והשיב לו ע"י משרת שלו שאין לו עסק עם רעבעם ולמחר הלך פ"ש השיב לו כן והלך פעם שלישיית אללו ורצה לדחפו מן השטיגען והלך מאתו ואמר מה אוכל לעשות עוד והנה האיש הג"ל הי' לו ידירות עם דייטש אחד מתות רוזען והנה מתות רוזען הכיר היטב אה רבינו הקדוש כי הוא הי' גדול בעיני השרים והי' שליח מרבינו הקדוש אללס לעשות טובות להכלל והנה כשפגעו יחד סיפר למתות רוזען הג"ל אשר רבי אחד רולה דוקא להתראות עמו ואומר שהוא רבי מווארקיי וכאשר שמע מרבינו הק' נתבהל ואמר מה השבת לו

אותו והי' סס צין האנשים המסובין אי' שהי' לו מחלה שועל שקורין היספ ר"ל וכאשר התחיל בזה ההיספ לעקו כל המסובין עליו על מה שהוא מבלבל את רבם הקדוש אולם לא הי' יכול להתאפק עד ששמע הרזוינער הק' ואמר לו בצעקה היס נישט וכשמוע האיש מרבו הק' זאת רצה בכל כחו להתאפק עד שנחנק בגרונו ר"ל ורבינו הק' מווארקיי ישב סמוך אלל הרזוינער והרכין ראשו אליו ואמר לו הלא רחמנות גדול על האיש הזה שאינו יכול להתאפק וממש פיקוח נפש הי' ע"ז השיב לו הרזוינער הק' הלא בשביל זה אני אומר לו היס נישט וכן הוה שמאו פסק ממנו המחלה הזאת ונעשה בריח ככל האדם :
כג) דרך רבינו הק' מווארקיי הג"ל הי' כשנסע לרוזין נסע דרך פרעמישלאן והי' סס אלל הרב הקדוש ר' מאירל זללה"ה פעס אי' לא הי' צבראות ושלח את בנו הרב הקדוש רי"ד זללה"ה לרוזין וליווה לו ג"כ שהי' צפרעמישלאן ודרכו של הה"ק ר"מ הג"ל שנתן שלום ע"י מטפחת הכרוך בידו הק' והנה עם הה"ק רי"ד נסע אצרך אחד וקרה לו מקרה ר"ל והנה לא הי' לו פנאי לטבול במקוה והלך כך להה"ק ר"מ ליקח שלום וכאשר באו אללו אמר הה"ק ר"מ לכן הרבי מווארקיי לריכין ליתן שלום בידו ממש והסיר את המטפחת ונתן שלום לו וכגש ג"כ האצרך הג"ל ורצה ליקח שלום אמר לו הה"ק ר"מ אתה לך למקוה הנה אאמ"ר הרב זל"ל שמע מהאצרך הג"ל בעלמו שהי' זקן וסיפר לו המעשה זאת שהי' לו צעת שהי' אצרך :

כד) פ"א כשבא רבינו הק' מווארקיי הג"ל לרוזין שאל לו הרזוינער הק' ווארקער רבי שמעמס שישיבתי צהפיסה השיב לו הן שאל לו עוד הידעמס מפני מה אמר לו לא אמר לו גם אנכי לא ידעתי והנה כשנפטר רבינו הקדוש בעל הב"ח זללה"ה ראו להוביל אותו להגי"ע דרך גיהנס כמו לכל הדיקים כי אין לדיק

רבינו הק' מווארקיי הנ"ל אמר להם חיי אל תגעו במשיח ד' ואספר לכם מה שראיתי בעיני הנה אני הי' חתן החסיד המפורסם ר' איטשא ביסעל ז"ל שהי' מחסידי ווארקיי ופ"א שבת אללו הרבי מווארקיי הנ"ל ונתנו עבורו את חדרי וווגתי הלכה לחדר אצ"י והנה לאחר הטיס צליל ש"ק שהי' אז ערך שעה תשיעית הלכנו לחדרי והנה בחסדר לא הי' נר דלוק כי חותמי ז"ל בזמון לא ראה להדליק נר שם כדי שהרבי ישן אעפ"כ לי הי' לפלא היתכן הרבי מווארקיי אשר כל העולם מוספרים גדול לדתו ישן כל הלילה כי הי' אז ליולי עבת הארוכים מה אמר לכם מה שראיתי אלל האיש קדוש הזה הנה לא פשט מלבושיו כלל ולא הי' ישן כלל רק הלך בחדרו אנה ואנה ונהס כנהמת ארי בקול נעימה בלי חיתוך הדיבור כל הלילה וכמה פעמים הביט עלי ועשיתי א"ע כישן והנה לדעתי לא הי' זאת מגדר האנושי לעבוד כך לילה הארוכה כזאת בלא הפסק וממש רחפו כל עלמותי מגדול הפחד אולם יראתי לבדו שלא לבלבל אותו מעבודתו הקדושה כי אין זה צד נש וכשהאיר הבוקר פתח הדלת ובהסדר החילון היו חסידים שם והביאו קאווע עבור הרבי וחשבו צבירור שהרבי הי' ישן כל הלילה ולי הי' הדבר צוער בקרבי ורליהי להוכיח אותם שאין מכירים את הקדוש אולם יראתי לגלות הדבר ועוד הי' פ"א נחאכסן צבית חותמי ז"ל בימי החול וזה הי' צפ"י שלח ועשו טיש ואמר תורה על הפס"ק ואולם חי אני שהקב"ה אמר לו למרע"ה ממש נתת לי חיות בהפילתך ועמד אצ"רך אחד תחת הכסא שלו ואמר לו רבי אשרי גמרה הי' והרכין ראשו אליו ואמר לו אם כך ע"כ מיומנה דר' ילחק הי' וכן הי' בצרכות פרק אין עומדין אמר רבא אמר ר' ילחק אייר לו הקב"ה למשה החייהני בצבדיך והוא פלא גדול כי שמו הקדוש ג"כ ר' ילחק כן סיפר לי ר"ש הנ"ל שהוא הי' בט בחגיגה הלזו ובמע

לו אמר לו הנה דחפתי אותו מביתו כשנעו זאת אחו בשערת ראשו ואמר לו מה עשית ביישת כך לאיש קדוש כזה צבירור תמות מיד והנה לאיש הזה אחו פחד ובהלה ואמר לו ידידי תן לי עלה אמר לו מוכרח אתה לפייסו והוא איש טוב מאוד ובעת יקבל את הפיוס מומך וכן עשה ושלח תיקף המשרה שלו לרבינו הק' שבבקשו מאוד שיבוא אליו והלך אליו ובהדרך אמר למשמשו הנה כאשר שלח אחרי צעח ימלא מבוקשי וא"כ למה אומר לו מזה ר"ט ויעשה הנשואין בדוחק ככון שאומר לו שני מאות ויעשה הנשואין צבירור וכן הוה כשבא אללו תיקף רץ לקראתו ואמר לו רבי רבי מה הרנו וסיפר לו בקשתו ותיקף חטף מכיסו השני מאות ר"ט ונתן לו בשמחה רבה כי הי' זאת לו לדבר קטן וביקש ממנו בהכנעה רבה שימחול לו ומחל לו ואמר אז רבינו הק' התורה אין מחזיקין במחלוקת היינו שבמחלוקת אין שייך חוקה אף ששלשה פעמים לא ראה ליתן אעפ"כ החיישב בעלמו ונתן אח"כ בספ"י :

בז) פ"א הלך אלל רוזען הנ"ל עבור טובת הכלל ולא מצאו צביתו וביקשה ממנו אשמו שישב מעט לפוש א"ע וישב מעט והולך לדבר עמה איזה דיבורים ושאל לה אם עשית זאקין מעולם והשיבה הן אמר לה הלא תדעו שטיקר היא הקשר בסוף ואם לא יעשה הקשר בסוף נוכל להוליא כל החוטין כן בעל שלכם החחיל לעשות טובה ולא גמר אותה לעשות קשר בסוף ויכל להיות נהרס ח"ו לכן תבקשי לבעל שלכם שיגמור המלוא הזאת והצטיחה לו וכן הוה :

כז) הגה משהי מהחסיד ר' שמעון צייטענג ז"ל מארדובאנקעם צווארשא איך שפ"ה ישבו ביחד אלל החסיד המפורסם הטיס הר' אלצוריל ז"ל שהי' דר שם ובימי עלומיו נכט למאגליניאל ואח"כ לקאק ולגור והחחילו לדבר מהאדמור"ס כמובן ורנו לדבר ג"כ על

עשר מרבינו הק' הזקן מהר"י מווארקיי וצללה"ה **זכויות** יג 25

זשמע בעלמנו מר"א הנ"ל את כל זאת :
(ח) **פ"א** בא איש אחד לפנינו עם
התנללות שאין לו פרנסה
ר"ל והי' שם אללו הגה"ק ד"פ זללה"ה
מגרי"א ואמר לתלמידיו הק' הנ"ל הגה זה
האברך בוש לפני לומר הריש"א ואומר
הסיפ"א ולא הבינו דברי קדשו ופירש
הגה"ק הנ"ל ד"ק בדמשנה קידושין אית"א
אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את
פרנסתי וזה הי' כוונת רבינו הק' :

(ט) **הנה** בעיר חדש סמוך לפילי"א
הי' שם אב"ד הה"ל ר' **מאטי**
מאטי"ל ז"ל והוא נסע לפרשיסחא ואח"כ
להרב הקדוש ר' שלמה ליב לענטשנער
זללה"ה פ"א נפל למשכב ר"ל וגזרה החולי
עליו ר"ל עד שהח"ק עמדו אללו והדליקו
נרות ופתאום וייטן הרב והקיץ ונטשה ברי'
חדשה והי' לפלא צעיני כולם וסיפר להם
שחלם לו שכבר נפטרו והעמידו אותו
אלל פתח הגיהנם והביט שם וראה
את כל העונשים קשים ר"ל שעושיין
להמוטאים ר"ל עם הזכויות והלעקות
וגדמה לו שעומד שם זמן כביר והי' רע
לו מאוד כי מה יחי' הסוף שלו פחאום
שמע קול שמכריזין שתוקו ויחי' דרך ארץ
כי הרב ר' יצחק מווארקיי הולך ודימה
בנפשו הלא מכיר אותי בטוב מפרשיסחא
לכן בודא'י יעשה טובה לי אולם מחמת
הרעש גדול שכולם היו דוחפים לקרב אללו
לא הי' יכול לבשה אליו ובחזירתו התחמץ
בכל כוחו ויגש אליו ואמר לו רבינו הק'
מאטי"ל מה אתה עושה פה הלא עדיין אין לך
בן זכר לך לביתך וייקן בן סיפר להאנשים שם
יהנה התחיל להתרפאות עד שנעשה בריא
ודימה בנפשו הלא מהראוי ליסע לווארקיי
ולחזיק לו טובה ע"ז אולם הי' ירא
מלענטשנע שלא יקפיד עליו ע"ז לכן
נתיישב בדעתו ונסע ללענטשנע וסיפר לו
כל העובדא ואמר לו הה"ק מלענטשנע
בודא'י לריך אתה ליסע לווארקיי וליתן לו
חודה ע"ז ושלה עמו ג"כ את בנו יחידו
הה"ק ר' יהושע זללה"ה וכאשר בא

לווארקיי ורלה לספר לו אמר לו רבינו
הקדוש שתוק כבר ידוע הכל וכאשר בא
הה"ק ר"י לביתו אמר לבניו הק' הלא
כיון שראינו שהרבי מווארקיי כך גדול הוא
ולמה הוא מחפ"ל כאיש פשוט השיב לו
ידוע מדע בני שהרבי מווארקיי הולך כמו
דג במים שהולך ישר בלי שום תנועה כן
הוא אין לריך לשום יגיעה וגם הוא הבעה"ב
מהעולם ואין עושים בשמים שום דבר בלתי
ידיעתו והנה החסיד ר' נח ז"ל משם שמע
בעלמנו מפי הה"ל ז"ל את כל זאת :

(ל) **בספר** א"י מביא אשר פ"א העיז
איש אחד לדבר עליו בהחל"ה
שלו ורלו החסידים לקיים לו פסק כמובן
וקרא לו רבינו הקדוש ואמר לו הלא שוטה
אתה שמדבר אתה עלי בפני אנשי שלומי
ויוכלו להרע לך גם מה מדע לדבר עלי
לכן אתן לך עלה התעכב אללי איזה זמן
ויתודע לך הרבה די מה שיש לדבר עלי
ותלך החולה ותדבר ולא תהי' ירא וגם יהי'
לך הרבה לדבר והוא הפלא ופלא גדול
ענותותו :

(לא) **ע"ש** פ"א כשאכל סעודת הערב
וכבר הי' סוף הלילה ונתן
המשמש את המרק לפניו והוא שתה כך
עם טעם ערב כאילו היתה מרק המובחר
שבטובות וכאשר המשמש זרק את הבשר מן
הקדירה ליתן לו נפל מן הקדירה אגודת
עשב שהי' מונח שם בהקדירה להדיח
הכלים ומזה היתה המרק שאכל והמשמש
טעה ורבינו הקדוש לא הרגיש כלל מובן
מזה גדול טעמו שהי' לו במאכלים לרוב
פרישותו :

(לב) **רבינו** הק' אמר על מאמר ר"ז
במגילה דף כ"ח לא ששתי
בתקלת חבירי מה זה רבואת על ר"ז שלא
שמה בתקלת חבירו ואמר הפירוש הוא כך
שכך הי' נוגע לו לער של חבירו עד
דכדוכה של נפש והי' נשבת ממנו כל
שמחה אפי' צעת הלורך לשמוח צעת שהי'
תקלת חבירו ח"ו :

(לג) **הנה** שמעתי מפי איש גאמן ששמע
(נכ"ה)

מינוטים ואח"כ אמר לו ידוע הדע בעת שהיית ילד לחקה עם שאר ילדים ואח"כ בדרך לחוק לקחה טבעת והלכשה לענף אחד מן האילין ואמרה הרי את מקידשה לי ושם ה"י יושבת מסט"א ר"ל והיא הורגת את בניך ר"ל ויזכור האיש הדבר כי אמת היא וככה לפניו שיהן לו עלה ואמר שיהן לו נייר וחרט וכתב שם איזה שורות על הגייר וליווה לו שילך לאילן אחד את שיאמר לו ויאמר לאילן הריני כיהן לך זה בתורת גירושין והוא עמד כך אלל החלון והביט עד שגמר זה וחזר אליו ואמר לו כבר יש לך ישועה וכן הוה והנה האיש הנ"ל ה"י עומד שם וראה כ"ז וכיון שראה שיש עת הכושר אמר לו ברכני גם אני ויברכהו עם אריכות ימים ומן אז והלאה נסע למקום אחר בשביל שראה שהעולם יתחילו להביט אחריו וזה הכותב ה"י רבינו הק' מווארקיי הנ"ל :

לד) בספר אי"י הביא אשר סמוך לווארקיי ה"י דר איש אחד בכפר וביום ה"ר צבוקר עשה לעלמו הושענא והלך לווארקיי לרבינו הק' הנ"ל ולהתפלל שם ה"י תפוס ההושענא בידו ופגעו ארון אחד ושאלו מה בידך ואמר לו הושענא ואמר לו אמור "מייטעלא" והכזה מכוח אכזריות שיאמר כך והוא לא ראה בשום אופן רק אמר דוקא הושענא שוב שאל לו להיכן אתה הולך אמר לו להרבי מווארקיי אמר לו אמור "דא יולקא" והכזה עוד הפעם מכזה ראה והוא לעק דוקא להרבי צתוך כך געלם הבר וכשצא לווארקיי שאל לו רבינו הק' מה ה"י לך בדרך וסיפר לו כל העובדא אמר לו רבינו הק' תדע שזה הבר ה"י הצע"ד ורעה לאבד אוחך ח"ו צב" אופנים שתבזה המלוה ושחקרא הרבי צממו ונכסים גדולים ה"י לך שעמדת צנסיון ונקרע הגז"ד מעליך מרע לטוב ותכתב ותחתם לחיים טובים וכן הוה שה"י לו שנה טובה :

לה) הנה שמעתי מפי הרב הגאון החסיד מפירסס וכ"ו מוה"ר צ"ק

מפי אחד שראה איש אחד שה"י זקן גדול וה"י עוד בעל כח גדול וה"י לפלא וסיפר לו האיש הנ"ל עובדא מרבינו הק' שרבינו הק' בינו עלומו ה"י כותב ביער אחד וה"י שם ג"כ קאסירער והאיש הנ"ל ג"כ ה"י משרה שם הנקרא "גייאווי" ועוד משרתים היו שם פ"א הרגיש הקאסירער שהערלים גנבו עלים מהיער וליווה להמשרתים שיפמרו צלילה את היער מן הגנבים ואם יתפסו גנב יה"י חזי קנס שייך להם וכן עשו פתאים צלילה ראה האיש הנ"ל שגם הכותב הנ"ל הולך בהיער צלילה וה"י לו לפלא כי אין דרכו של כותב לחפש גנבים צלילה והביט וראה שהוא הולך לצור מלא חולעים ומוראווקעם ופושט מלבושיו והולך שם ערום עד שדמו שוחת מכל צפרו ובסמוך ה"י צור מלא מים ויכנס לשם וטבל שם והלך לביתו כיון שראה האיש הנ"ל חקר אחריו בהנגע גם לילה שני' וכן הוה בכל לילה ולילה וה"י הדבר טמון בלבו להחזיקו לאיש קדוש ולא גילה לשום איש פ"א עשה הקאסירער צרי"מ וקודם הברית קרא לכל המשרתים ונתן להם לעקיד ויי"ש כנהוג אח"כ ביקש מהם שיברכו אותו שיגדל הילד ושאלו אותו מה היא אשר רוצה דוקא ברכתם וסיפר להם אשר יש לו סיבות ר"ל בעת שנוול לו צ"י עוד קודם הבריי"מ או חיבף אחר הבריי"מ הולך לעולמו ולא יוכל לגדלו ר"ל ולא יוכל האיש להחאפק ואמר לו ידוע תדע ששום איש לא יעזור לך רק הכותב שלנו הוא יעזור לך כי איש קדוש הוא ויספר לו כל העובדא הנ"ל ונתווישב ושלח אחר הכותב הנ"ל וכיבר אותו ג"כ בלעקיד ויי"ש ואח"כ סגר הדלת בעדו ואמר ברכני נא וסיפר לו מלרצה ר"ל אמר לו הכותב וכי מה תרצה ממני וכי אני רב או רבי אמר לו לא תעלימו ממני כי נחודע לי מכס לאיש קדוש וגם אשתו צכתה לפניו במר נפשה ואמרה הושיעה אדוני וכיון שראה שבשום אופן לא יניחו אותו וישב על הכסא ההזיק את ידיו הקדושים מול פניו איזה

עשר מרבינו הק' הזקן מהר"י מווארקיי זצלה"ה זכיות יד 27

10) **בספה"ק** ישמח ישראל בפי' ויגש מביא בשם רבינו הק' הסבא קדישא מווארקיי זללה"ה על הברייתא סוף ברכות כל השונה הלכות בכל יום היינו מן שוכה לתורה ודבוק בהשי"ת אינו עושה שום תנועה קלה בשום אבר בלתי לרי' לבדו וכל מה שעושה נקי' הלכה שהולך דברכי' השי"ת וזהו הפירוש כל השונה הלכות בכפי' היינו מה שהוא עושה בכל היום כולו הוא רק הלכות ועליו הכתוב אמור הליכות עולם לו שכל העולם לא נברא אלא לזנות לזה יהוא עושה במעשיו נח"ד לקב"ה ושכינתו וחס אדם זוכה להיות במדרגה כזו להיות כל מעשיו ותנועותיו והרגשותיו רק לשם ד' לא לשום לורך אחר הרי הוא דבוק בתורה תמיד כי כל מעשיו המה תורת ה' שהם תכלית המכוון מהתורה להיות דבוק בהשי"ת וכל התרי"ג מצות הם עיטין לבוא למדרגה הזו ואמר על הה"ל הקדוש מהר"ד מלעלוב זללה"ה זי"ע שהוא ה"י שונה הלכות בכל היום כולו עכלה"ק :

11) **עו"ש** בפי' תרומה מביא מאביו אדמו"ר הקדוש זללה"ה שאמר בשם רבינו הקדוש מווארקיי הנ"ל על קושיית הבאר מים חיים וסה"ק מדוע נקרא פרה אדומה חקה הא' ר' משה הדרשן גילה לנו טעמו לכפר עון העגל וחירץ הוא כי עיקר חטא העגל נלמח מחסרון אמונה והיינו כי אמונה נקרא בזמן שהשכל אינו מאיר והמוח אינו בהיר כד"א ואמונתך בלילות ודור הזה כאשר הסר להם מורע"ה שעה קטנה והשכל לא האיר להם כ"כ מיד עשו מה שעשו והתיקון הוא השובה המשקל החמורות אמונה היינו להאזין בפשיטות אף שלא נדע וכשיג בשכלינו אעפ"י נאמין במצות השי"ת וזה היא דברי ר' משה הדרשן יען שהפירה היא חוקה בלא טעם ולא נדע וכשיג שום טעם עפ"י שכלנו אעפ"י אנו מקיימין אותה ע"כ הוא תיקון לחטא העגל חסרון אמונה ר"ל תבוא פרה שאין לה

יצחק מאיר שליט"א הנד"ק אלכסנדר גיוס של כ"ק מוזן שליט"א הא"ך שנעשה הה"ק ר' חיים דוד דאקטויר זללה"ה מפיעטערקוב לנדיק גמור הנה הה"ק רח"ד הנ"ל ה"י רופא מומחה גדול ומפורסם וה"י חפשי כדרך כל הדאקטורים פ"א שלח אחריו ארון אחד מומתק שהוא חולה ויבוא אליו י.ח. אחריו מרכבה כבודה וכסע אללו יה"י הדרך דרך עיר מלעלוב וכשבא ללעלוב באמצע הלילה החול לירד גשם שוטף ולא ה"י יכול לנסיע להלן ורצה לירד שם לאיזה בית אולם בכ"מ ה"י חושך ואפילה וראה מרחוק איזה בית שמאירה שם והלך לשם ושם ה"י משכן כבודי של הרב הנדיק והקדוש ר"ד מלעלוב זללה"ה וקיבלו בהכפ"י ואמר לזוגתו תעשה בעורה טובה כי השגנו אורח טוב ואכל שם וכשנשקט הגשם נסע מאהו ובעת הפרד מומנו אחר לו הה"ק ר"ד חדע שכשארס צעת לרה ר"ל טוב לנדר לנדיק זהב זה היא סגולה טובה ולא הבין מה שאמר לו והנה ה"י אז המלחמה גדולה בין הפולגים והרוסים יבדרך פגעו בו הרוסים ודימוו ברעמס שהיא הראש מפולגים ותפסו אותה בשמחה והובילו אותה לתלמי וכשראה שגרתה לרה נזכר מה שאמר לו האיש מלעלוב והנה ה"י לו רענדיל זהב תפור בהכובע שלו כדרך האדוים אז שה"י להם זה לנוע קאסע בדרך ונדר זה הרענדיל לנדיק ותיקף אמר הראש מאכ"ח הנה כאשר זכינו לתפוס את הראש שלהם אין מהראוי שלא לזכר זאת להר"ש שלנו והוא יבוא בעלמו שה"י הנקמה ע"י וכולם הסכימו ע"ז ושלחו אחרי הראש שלהם וכשבא אמר חיקף עשיהם כי לא זה הוא כי הכיר את הראש מפולגים ופטרשוו לשלום כיון שראה כך אז הבין שזה האיש מלעלוב הוא איש קדוש וכסע אליו וסירר לו השובה ונעשה צעל השובה גמור ונתקרב לה"ק ר"ד וכסע בכל פעם אליו ונעשה חסיד שלו עד שאמרו עליו שה"י בעל מדרגה ורוה"ק טובה עליו ולבסוף ימיו לקח קוויטלעך :

דברי ב"ק הרבי הזקן מווארקי במעט
ביאור עכלה"ק :

(ח) **עוֹד** בַּסֵּה"ק ישמח ישראל מציא בשם
רבינו הק' מווארקי הג"ל עה"כ
בפ' בהעלותך ויעש כן אהרן ופירש רש"י
ז"ל להניד שבחו של אהרן שלא שינה והדבר
הוא 'מקושי הבנה מה זה השבח על אהרן
הכהן שלא שינה ואמר הוא הק' שלא שינה
שלא הי' ניכר בו שום שינוי והתפעלות
בשעת הדלקת המנורה ואמר בלחוח לשוני
הק' אולי הי' מלוא הקב"ה מלוא זו להסיק
הלדיק מבארדיטשוב זללה"ה ז"ע הי'
משדר המנורה ושפך השמן זית לגודל
ההתלהבות ממלוא רבה הלוא אבל אהרן
הכהן לא שינה שלא ניכר בו שום שינוי
[א"ה זה יהי' מתאים עם מה שהבאתי
לעיל מה שאמר הה"ק הלדיק ר' שלמה
ליב לענטשנער זללה"ה על רבינו הקדוש
מווארקי הג"ל שהוא הולך ישר וכלי שום
יגיעה ושינוי כמו דג במים כי גם הוא
הי' במדריגה הזאת ודי למבין. עזריאל
חיים] :

(מא) **הַנְּהַר** רבינו הק' הג"ל פ"א בא
לווארשא ואמר להבעל האכסניא
שלו מאכשי שלומיו שהוא רוצה לאכול דגים
בסעודה שלו ושלת לחפש דגים ולא נמצא
אז בכל העיר ווארשא דגים ובא השליח
חזרה בלא דגים אמר רבינו הק' שלא יאכל
אם לא יהי' דגים והלך הבעל האכסניא אל
הדייגים ויילס להם שיודו דגים עבורו
אולם הי' אז רוח סערה ולא יכלו ללוד
ובאו במזרה ריקם בלא דגים והי' להאיש
הג"ל עג"ג מאוד שלא יוכל למלאות רצון
לדיק וביקש עוד הפעם את הדייגים שיסעו
עוד הפעם על הנהר אולי ילודו מה ונתן
להם רענדיל של זהב שכרם ומלאו בקשתו
ועזר השי"ת שגדו דג גדול "העכט" ורץ
בשמחה לביטו עם הדג והביא את הדג
לפני רבינו הקדוש והביט עליו ואמר כבר
אני ממתין עליו זמן הרבה :

(מב) **הַנְּהַר** רבינו הקדוש הזקן מווארקי
זללה"ה ז"ע הג"ל אמר על

המד"ר

לה שום עשם רק הכל מלך האמונה
ותכפר על מעשה העגל חסרון אמונה ר"ל
עכלה"ק :

(לח) **עוֹשֵׂה** משמו הקדוש עה"כ בטהלים
י' שחה עונותינו לנגדך
ועלומינו למאור פניך הענין כי בהחטא
יש ב' חסרונות א"י הוא גוף החטא שמורד
לעשות נגד רצון הקב"ה מלכו ש"ע והב'
הוא כי מחשיך את עיני האדם לראות
באור פני מלך חיים ולהתקרב אליו וזה
שחה עונותינו לנגדך הוא גוף החטא והעון
שמרדנו נגדך ועלומינו למאור פניך היינו
מה שהעלים החטא מאתנו ידיעת מאור
פניך ולהתקרב אליו עכלה"ק :

(לט) **עוֹשֵׂה** משמו הקדוש בפי פקודי וזה
לה"ק על המדרש פי פקודי
ע"פ והמלאכה היתה דים נכנס משה אלל
בללאל וראה שהורר מן המשכן אמר לפני
הקב"ה רבון העולם עשינו את מלאכת
המשכן והוהרנו מה נעשה בנותר א"ל לך
ועשה בהם משכן לעדות הלך משה ועשה
בהם וכבר תמהו המפורשים היכן מנינו
עוד משכן לעדות ואמר כי עיקר קדושת
וחיות המשכן והמשכת השכינה הי' ע"י
הרצון וכדבש לב ישראל ובכח קדושת רלונס
הטוב המשיכו קדושת השכינה וכמאמר
האלשיך הקדוש אפריון עשה לו המלך
שלמה היינו הפסוק מתמה איך אפשר
לעשות משכן למי שנאמר בו הן השמים
ושמי השמים לא יכלכלוך וכי והתירוץ הוא
תוכו רצוף אהבה היינו שמאזבה והיראה
והרצון והחשק מנדבת המשכן עי"ז המשיכו
השכינה הק' לתוך בדי הארון וכאשר
ניסו את ממלאכת המשכן ממילא נשאר
הרצון שבמלאכה הזאת ולא ילא לפועל
הטוב וזאת אמר משה מה נעשה צרונות
אלו והשיב לו הקב"ה עשה בהם היינו
בפנימיות לבב ישראל משכן לעדות וכמאמר
הזה"ק זכאה מאן דמשיי דירה נאה בליבוי'
היינו כסא להשראת השכינה הק' וכמשי"כ
בטהלים בלבי לפניו אמרתוך וגו' ע"כ

עֵשֶׂר מַרְבִּינוּ הָקִי הַזֶּקֶן מֵהַרְי מוֹוֹזְרֵקִי וְזַלְלָהֵיהּ זְכוּת מִזו 29

ישראל הָיָן לוֹ כַח מְאוֹמֵה לִכְן אֲמַר כִּיֹּן שְׂבָנִי לֹא שָׁמַעוּ אֲלֵי וְאֵיִן לִי כִחַ מֵהֶם אִי"כ אֵיךְ יִשְׁמַעֲנִי פִרְעֹה וְאֲנִי עֲרַל שְׂפָתַיִם דְּלֹא אוֹכֵל לְדַבֵּר בְּלִי כֹחַם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהֵבֵן מֵאוֹד :

מוד) גַּם כַּחַז לִי הַרְצ רַיִי הַגִּיל צַעַם הַרְצ הַגִּי מְלוֹצְרָאֵן ז"ל שְׂשָׁלוֹהוּ לְהַרְצִינוּ הָקִי מוֹהַר"מ מוֹוֹזְרֵקִי ז"ע עַל מַה שְׁאִינוּ אֲמוֹר הוֹרֵה אֲמַר צַעַם אֲצִינוּ רַבִּינוּ הָקִי הַגִּיל דְּגַזִּי מַנֵּה כְּחִיב וְחַנֵּה הִיא מְדַבֵּרַת עַל לְבַה שְׂכַר הִיא לְבַה נְתַמְלֵא כ"כ עַד שֶׁלֹּא יִכְלוּ לְהִאֲסֵף בְּלַבֵּה וְהִיא הַדִּיבּוּרִים עַל לְבַה וְהִיא הַדִּיבּוּרִים מִפְּעֻמָּם כְּדַבְּרוּ מִפִּיה וְע"ז הָאוֹפֵן יִכְלוּם לֹאמַר תּוֹרֵה וְלֹא בְּאוֹפֵן אַחֵר כִּי כָל כְּמַה שֶׁהַדִּיבּוּרִים יִכְלוּן לְהִיּוֹת בְּלַב לְרִיכִין לְעֲלוֹד בְּמִלִּין :

מה) עוֹד מִמֵּנו שְׂרַבִּינוּ הָקִי הַגִּיל הִיא פִּעַם אַחַת אֲלַל גְּדוֹל אַחַד זְכִיבְדוּ בְּמוֹנֵי מַגִּידִים וּמִשְׁקוֹת וְלֹא רָלֵה לְעַעוֹם וְשָׁאֵל לְרַבִּינוּ הָקִי הֲלֹא כָל מַס שִׁיאֲמַר לָךְ הַבְּעַה"צ עֲשֵׂה וְהַשִּׁיב לוֹ רַבִּינוּ הָקִי הֲלֹא חֲבוּלֵי הַקָּשׁוּ סְחִירַת הַפְּסוּקִים וּמַחְלָקֵי בֵין קוֹדֵם צְרַכָּה לְאַחַר צְרַכָּה וְאִי"כ קוֹדֵם שְׂאֲחַם מְצַרְכִּים עֲלֵי לֹא שְׂלַכְס הוּא וְאוֹינְכַם הַבְּעַה"צ שְׂאֲלַטְרַךְ לְנִיִּית לְכַס אֲבָל כְּשִׂאֲחַם חֲצַרְכוּ וְחִאֲכְלוּ מֵהַמֵּאֲכָל תְּהִי" בְּעַה"צ עֲלֵי וְאִז אֲנִי אֲלַטְרַךְ לְנִיִּית לְכַס :

מו) הַעֲתֵק מִכַּחַז מַרְבִּינוּ הַקְּדוּשׁ הַגִּיל שְׂכַחַז לְק"ק זֶאֲרִיק. צ"ה יוֹם ו' עֲשִׂיק כ"ב אֲלוֹל תְּרַבִּיל. הַחִיּוֹם וְהַשִּׁלִּים וְכ"ט לְכַבּוֹד אַהִי יְדִידֵי הַרְצ הַמְּאוֹהֵיג הַנְּכַבֵּד כְּשִׂת מוֹ יוֹסֵף זֶאֲב כ"י וְיוֹפִיעַ אֲבִיד בְּקִי זֶאֲרִיק יִלְוֹ וְלְכַבּוֹד הַיִּדִידִים הַאֲהוּבִים הַמּוֹפְלָגִים הַגְּבוּרִים הַנְּכַבֵּדִים כְּשִׂת מוֹ יְהוֹנָן כ"י וְכַבּוֹד מִחֻתֵי מוֹ יוֹאֵל זֶאֲב כ"י וְכַבּוֹד מִחוּ מוֹ אֲלֵי כ"י וְכַבּוֹד מוֹ אֲלַחֵן זֶמַ כ"י וְלְכָל כַּבּוֹד הַיִּדִידִים כ"י וְיוֹפִיעַ.

הַגִּה בְּאֲחֵי לְעוֹרֵר אֶת כַּבּוֹד הַמְּאוֹהֵיג כ"י עַם כַּבּוֹד הַיִּדִידִים כ"י אֲשֶׁר מוֹפְלָג עֲלֵי

הַמּוֹדֵר פ' אַחֲרֵי ר' חֲנִינָא וְרִיב"ל אֲמַרו מִפְּנֵי מַה כ"ג מִשְׁמַעַם בְּח' בְּגִידִים אֲלֵה כְּגַד מִלֵּה שֶׁהוּא לְח' יָמִים וְכוּ' עִי"ש וְהַקְּסָה מֵאִי שִׁיכּוֹת ח' בְּגִידִים לְמִילֵה וְאֲמַר שֶׁכְּה"ג הִיא יִכּוֹל לְחַקֵּן אֶת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֲפִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם מְלוֹה רַק שְׁמוֹנֵה יָמֵי נְוִילֵה הִיא יִכּוֹל לְהַעֲלוֹת אוֹתוֹ וְלַחֲקוֹ וְהַנֵּה יוֹדַע שֶׁהַג"ל וְהַקְּדוּשׁ רַיִי מוֹרוּזִין זַלְלָהֵיהּ ז"ע שֶׁלֹּא לוֹ שִׁשָּׁא אֲשֶׁה אֵף לְעַת זְקַנְתּוֹ יַעַן שֶׁהוּא כ"ג וְלִרְדִיךְ לְהִיּוֹת לוֹ אֲשֶׁה זֶכַּ עֲשֵׂה וְבַעֲרַב שְׂבַת חֲשׁוּבָה הָאֲחֲרוֹן נִשָּׂא הַנֵּה בְּחֻלָּה [כְּכַדַת הַה"ל וְהָקִי ר' חִיִּים חִיִּיקַע מֵאֲמִדּוּרָא זַלְלָהֵיהּ] כְּמוֹ כְּה"ג וְשָׁאֵלוּ אוֹתוֹ הִיכָן לְעַמּוֹד הַמּוֹפֵה כִּי לֹא נָהֵה לִילָךְ לְהַחֲלֵר וְהַמּוֹפֵה לְרִיךְ לְהִיּוֹת תַּחַת הַשָּׁמַיִם וְאֲמַר לְשָׂאוֹל אֶת בְּנוֹ רַבִּינוּ הָקִי הַרְמִי"מ ז"ע כִּי הוּא חֲכַם וְהַשִּׁיב שִׁיעַמְדוֹ הַחִיפָה בְּהַסּוּכָה וּלְפַתּוּחַ הַגִּג וּבְלִיל א' דְּסִיכּוֹת אֲמַר שֶׁהִיּוֹם הוּא אוֹשְׁפִיזָא דִּילֵי יַעַן שְׂקֵלְסַחַר עֲנִינוֹ שֶׁל יִלְחַק דּוּמָה לְאַצְרֵהֶם אַע"ה זֶה הִיא מֵהַה"ק מִשְׂקַעֲרַנְעוּוּיָן זַלְלָהֵיהּ :

מו) נְבִיצָא בְּכַחַזֵי הַרְצ הַגִּי וְהַחֲסִיד ר' אֲלִיעֶזֶר מְרַדְכֵי ז"ל אֲבִדִיק סְלוֹעוּעַ צַעַם רַבִּינוּ הַקְּדוּשׁ הַגִּיל עַל פְּסוּק דְּמִשְׁרַע"ה אֲמַר הֵן בְּנֵי לֹא שָׁמַעוּ אֲלֵי וְאֵיךְ יִשְׁמַעֲנִי פִרְעֹה הִיּוֹן אִם פִּרְעֹה יִשְׁמַע יִהְיֶה חִי קַטְרוֹג עַל יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי עֲרַל שְׂפָתַיִם שֶׁלֹּא יִכְלוּ לְהַמְלִיךְ עוֹד עַבּוֹר יִשְׂרָאֵל ע"כ לֹא רָלֵה מַשֵּׁה לִילָךְ וְכַעַן זֶה מְצִיא בְּהַה"ק הַפְּאֲרָה שְׁמוּאֵל צַעַם רַבִּינוּ הָקִי הַגִּיל עַל מַה שְׁאִנוּ אֲמוֹרִים בְּתַפִּילַת גִּשַׁם עַל הַסִּלַע הַךְ וְיֹאֵל מִיִּם בְּלִדְקוֹ חוֹן חֲסֵרַת מִיִּם מֵהַ הַזְכוּת הַרְצָה הִיא נַעֲכַם ע"ז וְאֲמַר רַבִּינוּ הָקִי דְּמִרְעִי"ה עֲשֵׂה זֹאת גַּי"כ שֶׁלֹּא יִהְיֶה קַטְרוֹג עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַסִּלַע יִשְׁמַע אֲפִי רַק לְיַבּוֹר וְעֲשֵׂה זֹאת בְּמִסִּי"כ עַבּוֹר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל כִּי הִיא יוֹדַע שֶׁהִיא לוֹ עוֹנֵשׁ ע"ז אֲעִפִּי"כ מִסַּר כִּפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם] וְאֲדַמּוּ"ר הָקִי בְּנוֹ מוֹהַרְמִי"מ ז"ע אֲמַר דֶּהֲפִירוּשׁ הוּא כֵךְ דְּטַעֲנַת מִרְעִי"ה הִיא דְּכָל כְּחוֹ הוּא רַק מִיִּשְׂרָאֵל וּבִלֹּא

עשר 30 מרבינו הק' הזקן מהר"י מווארקיי וצללהיה זכירת

הרצ המאוה"ג כ"י ערחתו בזה עם כל
כבוד הידידים כ"י לעשות ולחקן עלהיו"ט
והשי"ת יהי בעזריכם ויגמור בעדכם כל
התקנות הנלכדים לעוזה ותחברו כולכם
בשפע ברכה והללחה וכ"ט ומעחה לא
ישמע עוד לווחה צרחותינו וזכה להכחב
ולהחטס לחיים עובים בספר הלדיקים
בכלל ישראל א':

דברי ידידכם א"כ הדושי"ת והמלפה
לישועתכם ולהללחכם כל הימים.

הק' יצחק במהר"ש ז"ל מק' נאדרזון:
הגדה רבינו הקדוש מווארקיי הכ"ל עלה
אל השמים ביום אחרון של פסח
שנת תר"ח ומכ"כ בעיר ווארקיי זכותו יגן

לברכה ושמירה וכ"ט ובזו"ה יתן צדק וחסד ורחמים על כל ישראל אמן:

והוא יתן צדק וחסד ורחמים על כל ישראל אמן:

והוא יתן צדק וחסד ורחמים על כל ישראל אמן:

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תש"ד

עשר ספורים

כֹּלֵּי הַרְבֵּה מֵאֲמֹרִים יִקְרִים וְנִחְמְרִים וְהִכְמִה וְהִסְדִּידוֹת וְיִרְאֵת שְׁמֵי אֶשׁ
בְּקִדּוּשָׁה וּבִטְהָרָה הֵמָּה נֹאמְרִים וְגַם הַרְבֵּה סִפּוּרִים נֹאמְנִים נֹרְאִים
וְנִפְלְאִים וּמַעֲשִׂוֹת קְדוּשִׁיר שְׁבַעֲהֵיִים מְזֻקְקִים מֵאִירִים כַּסְפּוּרִים מְקֻדְשִׁיר
עֲלוֹנוֹתֵים הֵמָּה נִשְׁמָעִים הַמְלָאֲחִיבִים לְבַבּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעִבּוּדַת הַשֵּׁי"ה מִיּוֹסֵר
מַעֲשֵׂה צְדִיקִים רְבוּחֵינוּ הַקְדוּשִׁים וְהַשְׁהוּרִים נ"ע זְקוּלְלָה"ה זי"ע.

מרבנינו הק' הדב

ר' שרגא פריבל זצ"ללה"ה מנריצא

חובעתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ג

מַעֲרַכַת ד' מִכְבוֹד קְדוּשַׁת אֲדוּיְנוּ מוֹרִינוּ וְרַבֵּינוּ הַגָּאוֹן הַגְּדוֹל'
וְהַקְדוֹשׁ בְּגִלְגָּה וּבְנִסְתֵר צְדִיק יָסוּד עוֹלָם פֶּאֶר הַדּוֹר
חֲמֵדַת הַזְמַן מֵאוֹרֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁ ד' מְכוּבָד וְכוּ' מֵרְנָא וְרַבְנָא הַרַב
ר' שְׂרָגָא פִּיבֵל זְקוּלְלָה"ה זי"ע אַבְדִּיק גְּרִי'צָא וְכַאֲקֹאוּרִי מַחֲתָנוּ שֶׁל
אַדְמוּר הַקְדוֹשׁ רִשְׁכַּבְה"ג וְכוּ' הַרְבֵּי ר"ב טַפְרֵי־שִׁמְחָא זְקוּלְלָה"ה זי"ע.

רַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ הַרְבִּי מְלוּבְלֵן זְקוּלְלָה"ה
זי"ע וְצַעַה לְקִיּוּחַת שְׁלוֹם מַהֲרַבֵּי כְּתוּן
קוּיטְעֵל עִבּוּרֵוּ וְעִבּוּרֵוּ חֲצִירוֹ הַרְרִי' וְשֶׁאֵל
הַרְבִּי עַל הַרְרִי' וְהַשִּׁיב לוֹ שֶׁהוּא חֲצִירוֹ
צַחֲרִיה וְהַחֲחִיל הַרְבִּי מֵאוֹד לַגְּנוּת אֵת
הַרְרִי' וְהִי זֹאת לְפִלֵא מֵאוֹד צַעֲיֵי הַגְּהִי'ק
ר"פ כִּי הִי מְכִיר אֹתוֹ לַגָּאוֹן וְלַדִּיק
גְּדוֹל :

אַחַר אֲחִזָּה שְׁעוֹת בָּא עוֹד הַפַּעַם לְבֵית
הַרְבִּי וְאָמַר לוֹ שׁוּב הַרְבִּי הַקְדוֹשׁ
אֲחֵה לֹמַד בִּיחַד עִם חֲצִירֵךְ רִי' מֵה עוֹב
וְהֵה נַעִים כִּי הוּא אִישׁ לְדִיק גְּדוֹל וְשִׁיבַת
מֵאוֹד אֹתוֹ עַד לְהַפְלִיא וְהִי זֹאת עוֹד
יּוֹסֵר פֶּלֶא צַעֲיֵי הַגְּהִי'ק ר"פ הַנִּל וְנִשְׁאֵר
שֶׁס אֵלֵל הַרְבִּי עַל ש"ק וּמוֹכֵן מֵאֵלֵיו גוֹדֵל
הַשְּׁמַחָה שֶׁהִי לְהַגְּהִי'ק ר"פ שְׂרָאָה אֹר
גְּדוֹל וְחֵדָשׁ שְׁעוֹד לֹא רִאֵה כְּזֹאת וְנִתְקַרַב
מֵאוֹד לְהַרְבִּי מְלוּבְלֵן זי"ע וְכֹא לְוֹאֲרֵשׁא
וְסִיפֵר לְחֲצִירוֹ הַרְרִי' הַנִּל גוֹדֵל קְדוּשָׁתוֹ
שֶׁל

(ח) הַנֵּה רַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ הַנִּל הִי בְּגִלְגָּה
תְּלַמִּיד מוֹבֵהֵק לְהַגָּאוֹן הַלְדִיק
הַמְפּוֹרָסֵס הַרְבִּי מְלוּסָא זְלָלָה"ה צַעֵל הַחוּוַה
דַּעַת הוּא וְחֲצִירוֹ הַגָּאוֹן הַקְדוֹשׁ ר' זוֹשָׁא
פֶּלֶאצְקֵעֵר זְלָלָה"ה וְשִׁנְיָהֵס לְמַדוּ בִּיחַד לְאֵל
הַגָּאוֹן הַנִּל וְכֹאשֵׁר שְׁבַעוּ מוֹגַפָּה מוֹרְאֵשִׁנִּים
וְאַחֲרוּנִים ז"ל וְלִקְחוּ פְרִידַת שְׁלוֹם מֵאֵת
רַבֵּס הַגָּאוֹן ז"ל וְנִסְעוּ לְוֹאֲרֵשׁא כִּי זֵה
עִיר מוֹלְדֵהֵס וְאַחֲרוּ זְלִי לֹאשֵׁר נִשְׁמַע
שְׁבַפּוֹלֵן יֵשׁ אֲדַמּוּרִי'ס וְחַסִּידִים לִכֵּן מֵהַכְּסוּן
שֶׁס אֲנַחְנוּ נִלְכוּ לְרִאֵה וְלַעֲשׂוֹס דְּרַךְ
הַחֲסִידוֹת הַזֶּה וְהַסְכִּימוּ בְדַעַתֵס שִׁיִּסְעוּ
לְהַאֲדַמּוּרִי'ס שֶׁהִיוּ בִּימֵיהֵס וְיִרְאוּ שֶׁס מֵהוֹת
הַחֲסִידוֹת אֵס יִחְיִישֵׁר צַעֲיֵיֵהֵס, וְאָמַר הַגָּאוֹן
רִי' לְהַגָּאוֹן ר"פ לְמֵה לְשִׁנְיָנוּ לִיִּסַע וְלַצַּעֵל
שִׁנְיָנוּ מִלִּימוּד בְּזֵה הַזְמַן הֵלֵא אֲחֵה לְבַדֵּךְ
תּוֹכֵל לִיִּסַע וְאֵס תִּישֵׁר צַעֲיֵיֵךְ אִזּוּ גַם אֲנִי
אִסַּע וְלֹאשֵׁר שֶׁהַנֵּדֵן שֶׁל הַגָּאוֹן ר"פ הִי
לְבּוֹבְלֵן לִכֵּן נִסַּע לְבּוֹבְלֵן וְנִכְנַסֵס שֶׁס לְבֵית

מווארקי זי"ע כמבואר לעיל במערכה ג' שרבינו הקדוש הנ"ל אמר כשרלה לזייר לעלמו לורת אברהם אבינו ע"ה לזייר לעלמו לורת רבו הקדוש מווארקי :

ג) **הנה** שמעתי בעלמי מפה קדוש אדמו"ר הקדוש בעל ישמח ישראל זללה"ה בעת סעודת מלוה מלכה והי' אז פרשת קדושים ואמר קדושים שהי' תהי' היא לשון הוי' והוי' היא לשון מעשה כמו מקים הוי' לזיואה הנא' בגמרא היינו שהקב"ה אמר לישראל שתרחו לעשות מעשה שהי' קדושים ולא תסמכו על זכות אבות שלכם שאחס בני אברהם יחאק ויעקב ואמר עוד כך בזה"ל קדשו זקני הקדוש ר' פיבלי זי"ע בעת פטירת רבינו הקדוש הזקן מווארקי זי"ע בכה מאוד מאוד ואמר אלל מי נלך ללמוד עתה ואם תאמרו להקדוש מרחם הלה זאת אין יכולין ללמוד את עלמן וכוונתו הקדושה שאמר להקדוש מרחם מובן על מי שאמר, זה הלשון שמעתי מפה כ"ק זי"ע :

ד) **הנה** לאחר הסתלקות רבו אדמו"ר הקדוש הזקן מווארקי שהי' אז אחרון של פסח שנת תר"ח התחיל רבינו הקדוש הנ"ל למשוך ערה ושמעתי מכבוד דודי הה"ל רא"י מראדזיגאווי זל"ל שאמר אשר ברי"ה הי' עולם אללו שמונה מאות חסידים והנה קודם ר"ה אמר על עלמו אם יעזור לו הש"ת שיגיע להצרכת שהחיינו אז ירע שיסאר פה בעוה"ז וכשהגיע ר"ה ועשה קידוש שמחו העולם מאוד ואמרו לו מזי"ע והשיב להם שיעקר ברכת שהחיינו היא סוכות וכשהגיע סוכות ועשה קידוש בלילה ראשונה שוב אמרו לו ב"ה שכבר אמרתם ברכת שהחיינו וסוכות ג"כ והשיב להם העיקר היא שמיני עלרת ובעוה"ר בשמיני עלרת נסתלק זי"ע :

ה) **הנה** שמעתי אומרים אשר בעת שנסע רבינו הקדוש הנ"ל מווארקי כשנסע מעט מן העיר עמד אי"ע על העגלה והביט על עיר ווארקי ואמר רבש"ע אני גופן לך תודה רבה על

של הרבי הקדוש מלובלין ושהוא ג"כ יסע תיכף ללובלין כי לא עה לחשות היא רק אמר לו ירדי מביבי ספר נא לי מה שקרה אותך בזה היום שבאתי אלל הרבי ויספר לו כך :

ו) **הנה** באותו היום נא אללי רב אחד מאיזה עיר וביקש ממני יען שהוא גריך להשיא את בתו ואין לאל ידו ורולה לקבץ נדבות מנדיבי אנשי ווארשא והוא אינו מכיר אותם ורלה שאשדל אני עבורו אלל הנדיבים הנ"ל עבור שהם מכירים אותו ויתנו לי נדבות עבורו והשכתי לו שאין בכחי לזה וזין כך אמר לי פשעטיל ולא הוטב צעיני כלום ואמרתי לו שאין זה המידוש עפ"י הלכה והלך הרב הנ"ל מאתי בפחי נפש בלי תורה וכלי מעות וזה ראה הרבי הקדוש ברות קדשו לפיך גינה אותו מאוד שוב נחיישב הגה"ק ר"ז הנ"ל ואמר מה עשיתי לא די שלא עשיתי לו טובה עם מעות עוד סתרת את תורתו והלך החולה לראות אולי ימלא את הרב הנ"ל וכן הוה ולאחר איזה שעות מלא אותו ואמר לו אמור נא עוד הפעם המידוש שלך כי נחיישכתי אשר אולי נכון היא ויאמר לו הרב הנ"ל עוד הפעם את המידוש שלו ויבקר אמר לו הרר"ז טוב הוא מאוד ותמי רוחו של הרב הנ"ל והנה מלוה גוררת מלוה לכן שוב אמר לו הרר"ז כמה מעות אחת גריך לנשואי בתך ואמר לו כך וכך ותיכף הלך הרר"ז לחון ובאיזה שעות קיבץ עבורו הסך הנ"ל כלו וממש הי' מחי' את הרב הנ"ל עם תורה ועם מעות וזה ראה ג"כ הרבי מלובלין ברות קדשו לכן שיבט אותו מאוד אז ומאז נחקרבו שניהם להרבי הקדוש מלובלין ונעשו לדיקים גדולים וקדושים זי"ע :

ז) **אחר** הסתלקות הרבי הקדוש מלובלין הסתופפו בלל רבינו הקדוש הרבי ר' שיב מפרשיסחא זי"ע ואח"כ אלל בנו הרב העילוי הקדוש הרבי רא"מ זי"ע ואח"כ נעשה רבינו הקדוש ר"פ הנ"ל חלמיד מובהק לאדמו"ר הקדוש הזקן

לדיק דל"כ הי מוכיחו וכיון שהי לדיק מפני מה לא הי ראו למלוכה והיך דלפעמים נמלא אדם רשע אם הוא בן לדיק נתן לפעמים על מחשבתו איך אביו הוא לדיק ויש לו לער ובושה מזה והוא בעצבות גדול אף שאח"כ חזר לטובו מ"מ לפי שעה הוא עושה חסובה אבל עליו אומר הכתוב שלא עלצו אביו מימיו היינו שלא הי לו בשום פעם שום עצבות מזה שאביו הי לדיק גדול כ"כ והוא להיפך:

(ט) **וְזָנְדָה** כבוד אביו"ר הה"ל ז"ל אומר לי ששמע בעלמו מהחסיד הנזכר ר' יונה פלאקער שהוא הי עוד בחור קודם הגאון והי ר"ה צווארקי אלל רבינו הקדוש הזקן ז"ע ועל יוכ"פ נסע לביתו לפלאק והי הדרך מוורשא לפלאק דרך עיר גומבין מקום משכן כבודו של רבינו הגה"ק ר"פ הג"ל שהי אב"ד שם ור' יונה הג"ל נשאר על ש"ק טובה בגומבין והנה הלך להשולחן אלל רבינו הקדוש הג"ל והי שם עולם והנה רבינו הי לריך לילך לביהמ"ד לדרוש כדרך כל הרבנים בשבת טובה ודרכו של רבינו הי שלא פוידר לעלמו הדרשה רק החזיל לדבר איזה ענין צביתו לפני אנשים שיבנו אללו וזה הענין הלך לביהמ"ד ואמר הדרשה ואז פתאום שאל רבינו הקדוש אם לא נמלא כאן איש שהי ר"ה צווארקי ונגש אליו ר' יונה הג"ל ואמר לו שהוא הי ר"ה צווארקי ושאל לו אם שמעת איזה תורה מהרבי ואמר לו שמעתי מזה ששמעתי אחר מרע"ה על פסוק האיזו השמים אשר מרע"ה ביקש מהשמים אשר הם איש ישראל יבוא להחפ"ל יאיזו השמים כאילו אני בעלמי מהפלל אף שאינו ראו ושמע הארץ והארץ ישמע כאילו אמרי פי כאילו אני בעלמי מדבר להם כשמוע רבינו כך עמד מכסאו בצדיות גדול ואמר כך אמר הרבי א"כ העת לילך להדרשה ואמר כל הדרשה בזה הענין באריות גדול ובפשט תורת רבו הקדוש:

על מה שיש לך איש לדיק כזה יושב צווארקי:

(ו) **שמעתי** מפי דודי הה"ל מראדזינאווי הג"ל שרבינו הקדוש ר"פ הג"ל צפת שהי רב במאקאווי הי דר שם הרב הלדיק והקדוש זללה"ה ר' נתן והי נקרא ר' נחמה מאקאווער חתן הרב הלדיק הקדוש המפורסם הרבי ר' חיים חייקא המדורר זללה"ה ובשעפס הי לריכין ליקח רב וכמע שה"ק מהר"ג הג"ל עם רבינו הקדוש מהר"פ הג"ל לעיר שעפס ואמר הה"ק מהר"ג לאנשי עיר שעפס כתיב בצורה שופטים ושופטים חתן לך בכל שעריך אשר די חלקך נוהן לך היינו המה"ק מלווה שיקחו להם שופטים אשר יוכלו ליתן עבדות הש"ה בלבם של כאו"א והנה הבאתי לכם שופט כזה אשר יוכל להשריש בלב כל אחד יראה שמים חולם בעוה"ר כ"ו לא הועיל והי שם רב די טבעות ולא יותר כי הי מוכרח לעקור משם כי הי שם כמעט כל העיר מהנגדים גדולים ושנאו להחסידים שנאה גדולה לכן היקו לו מאוד והוכרח לעזוב אוהם ובספר אהל יתק איתא שם שהרבינו הקדוש הרבי רש"ב מפרשיםאח ליוה לו שלא ישיגח על שום דבר רק שיהי שם בשעפס חולם לא הי יכול לסבול ואח"כ כשהי לו לער גדול בניס ר"ל חלה בזה שאפשר מפני שלא שמע להרבי להשאר שם:

(ז) **עו"ש** איתא כשנפטר הה"ק הרבי רא"ם מפרשיםאח הי ציופי תוארו כאלו חי וכשהניחו בקברו צתוך כך בא רבינו הקדוש ר"פ הג"ל וכשראהו לעק חבל על האי שופרה דבלי בארעא ונחאלס ל"ע ולא יכול עוד לדבר עד ליום מחרתו אמר אדמו"ר הה"ק מהר"י מווארקי זללה"ה אחרי יום ראשון יהי לו פה להאבל:

(ח) **עו"ש** ששם רבינו הקדוש הג"ל כתיב בפסוק מלכים ואדוני בן חגית מתנשא לאמור אני אמלך וכי ולא עלצו אביו מימיו וכי והקסה כיון שדמע"ה לא רלה להעליבו בודאי הי